

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljano, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškimi pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 194 (13.727)

Trst, četrtek, 30. avgusta 1990

Govorice o ponudbi Sadama Huseina Washingtonu za mirno rešitev krize v Perzijskem zalivu

Prve ženske in otroci iz Iraka že danes De Cuellar šele jutri z ministrom Azizom

V Kairu danes okrnjeno ministrsko zasedanje Arabske lige - Irak zahteva jamstva za izpustitev vseh talcev - Položaj na veleposlaništvih v Kuvajtu nespremenjen - Še nejasna usoda italijanskega inženirja

Včeraj so iz Iraka lahko odšle le arabske ženske z otroki (AP)

BAGDAD — Z napovedjo izpustitve žensk in otrok naj bi si Sadam Husein opral obraz pred mednarodno javnostjo, za celotno dogajanje v Zalivu pa je zdaj značilno vzdušje pričakovanja, kaj se bo zgodilo v prihodnjih dneh. Na Dunaju so včeraj ministri Opeca že sklenili, da povečajo proizvodnjo nafte in so tako dejansko še povečali osamljenost Iraka in zmanjšali negativni vpliv, ki ga je ta kriza že začela imeti za Zahod, na diplomatskem področju pa vlada izredno veliko pričakovanje za srečanje med generalnim sekretarjem OZN Perezom de Cuellarjem in iraškim zunanjim ministrom Tarekom Azizom. De Cuellar pred odhodom v Aman ni želel odgovoriti, kako se bo obnašal, če bo Aziz odklanjal vsako pogajanje o vrnitvi samostojnosti Kuvajtu, toda zagotovil je, da bo od iraškega sogovornika zahteval dosledno upoštevanje vseh resolucij Varnostnega sveta. Srečanje bi moralo biti že danes, vendar so iz Amana uradno sporočili, da bo srečanje med de Cuellarjem in Azizom preloženo na petek zjutraj zaradi nepredvidenega postanka sekretarja OZN v Parizu. Med diplomatskimi akcijami za rešitev zalivske krize je treba omeniti tudi današnje ministrsko zasedanje Arabske lige, ki pa ne bo popolno, saj na njem ne bodo prisotne vse države.

Včeraj zvečer je britanski veleposlanik v Bagdadu Walker sporočil, da so se začele priprave za evakuacijo žensk in otrok, ki so jih kot talce zadrževali v Iraku. Po teh vesteh naj bi že jutri neko iraško letalo odpeljalo prvo skupino, po drugi strani pa je iraški veleposlanik v Washingtonu Mohamed al Mašat novinarjem izjavil, da je Iraku potrebno nekaj časa, da lahko organizira odhod vseh tujih žensk in

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

OPEC bo povečal proizvodnjo nafte

DUNAJ — Izredno zasedanje držav proizvajalk nafte OPEC se je zaključilo včeraj z resolucijo, ki sprejema stališče večine članic in predvideva znatno, čeprav začasno povečanje črpalne dejavnosti.

Članice OPEC so končni dokument razčlenile v sedmih točkah, od katerih le ena neposredno zadeva nove dnevne kvote črpanja nafte. Z dunajsko resolucijo se je OPEC skratka odločil za pomoč zahodnim državam, ki so se znašle v škripcih zaradi nove zalivske krize, obenem pa je potrdil stališče, da bi morali vsi proizvajalci nafte zagotoviti stabilnost mednarodnega tržišča, kljub izpadom iraškega predsednika Sadama Huseina.

Zasedanja na Dunaju se nista udeležila zastopnika Iraka in Libije, iranski predstavnik pa je izrazil nekaj dvomov glede resolucije in je zato glasoval proti. Resolucijo je zato sprejelo deset od trinajstih držav, ki odločajo o svetovni proizvodnji nafte.

V tekstu resolucije ni natančno določeno v kakšni meri bodo posamezne članice dvignile svojo dnevno proizvodnjo naftnih sočkov. Savdska Arabija je vsekakor sporočila, da bo svojo proizvodnjo povečala za 2 milijona sočkov dnevno, kuvajtska delegacija pa je dejala, da bodo Združeni arabski emirati zagotovili tržišču 600 tisoč sočkov

naftne na dan. Tudi Venezuela je pristala na povečanje produkcije in bo zahodnemu svetu zagotovila svoj doprinos za izhod iz krize z dnevnim črpanjem 500 tisoč sočkov nafte.

V svojem končnem dokumentu so članice OPEC naglasile dejstvo, da bi morali njihov trud upoštevati tudi porabniki, ki naj bi »aktivno sodelovali pri stabilizaciji cen«, predvsem z izkoriščanjem »ogromnih rezerv, s katerimi razpolagajo velike naftne družbe«.

Poleg tega so članice OPEC poudarile dejstvo, da je včerajšnja resolucija strogo vezana na čas, v katerem so jo sprejeli. Služila naj bi izključno za premostitev sedanjega kriznega stanja in bo zapadla še isti dan, ko bodo preklicali embargo proti Iraku in Kuvajtu. Takrat se bodo države proizvajalke nafte avtomatično vrnila na črpalne kvote, za katere so se domenile julija letos, to je 22,5 milijona sočkov dnevno.

Po včerajšnji resoluciji so izvedenci ponovno zadihali, saj bo cena naftnega soččka sedaj padla na vrednosti, ki se bližajo 21 dolarjem za katere so se članice OPEC domenile julija letos.

Na sliki (AP): zastopnika Indonezije in Kuvajta pred zaključnim sestankom OPEC na Dunaju

Danes predstavniki industrijcev in sindikatov pri Donat Cattinu Sindikat izraža zaskrbljenost ob dopolnilni blagajni v Fiatu

TURIN — V vseh Fiatovih obratih za proizvodnjo avtomobilov (izjema je obrat v Cassinu, kjer izdelujejo tipo in tempro, po katerih je veliko povpraševanje) so včeraj že začeli potrebne postopke za izvajanje dopolnilne blagajne za 35 tisoč Fiatovih delavcev, ki bodo morali v naslednjih mesecih prisilno počivati nekaj tednov. Za 24. september je tudi že napovedano srečanje s predstavniki sindikatov, že včeraj popoldne pa so se sestali odgovorni pokrajinskega sindikata Fiom-Cgil. Ze v kratkem bo prišlo tudi do skupnih skupščin vseh treh kovinarskih sindikatov v Fiatovih tovarnah, za zdaj pa še ni znano, kdaj se bo sestala vsedržavna koordinacija Fiatovih delegatov v Fiom. Prve izjave sindikalistov izražajo zaskrbljenost, saj naj bi posledice čutila celotna industrijska dejavnost v Piemontu. V zvezi s tem je generalni tajnik piemontskega Fioma Guiati izjavil, »da tokrat ne gre za ukrep povezan s konjunkturo, temveč se v avtomobilski industriji začenja ob-

dobje recesije, proti kateri pa se ne da boriti le s klasičnimi sredstvi, katerih posledice čutijo le delavci.«

V zvezi z napovedano dopolnilno blagajno pri Fiatu pa se je na ministra za delo in industrijo obrnila skupina desetih komunističnih senatorjev, ki od obeh ministrov zahtevajo jasno in avtonomno stališče v odnosu do skupine Fiat. S tem svojim stališčem naj bi ministra zaščitila interese Fiatovih delavcev in vseh drugih, ki so še povezani z avtomobilsko industrijo. V podporo tej zahtevi so senatorji navedli, da Fiat v različnih oblikah dobiva precejšnje državne podpore, kar naj bi Fiat zavezovalo, da se o ukrepih, kot je dopolnilna blagajna, posvetuje tudi z vlado in parlamentom.

Dopolnilna blagajna v Fiatu pa bo imela po trditvah vodstva državne konfederacije CNA za obrt in malo industrijo izredno negativne posledice tudi za vsa obrtna in druga podjetja, ki so vezana na Fiatovo proizvodnjo. Vse to se bo odražalo tudi pri zaposle-

nih pri teh podjetjih, za katere pa ni predviden nikakršen mehanizem socialne pomoči. Zato vodstvo CNA zahteva zakonsko ureditev posebne dopolnilne blagajne tudi za delavce v obrtnih podjetjih.

Danes pa bo minister za delo Carlo Donat Cattin sprejel predstavnike industrijcev in sindikatov CGIL, CISL in UIL, da bi se podrobneje pogovorili o stanju zaposlenosti v industriji in še posebej v avtomobilskem sektorju. Srečanje naj bi služilo tudi za odpravljanje težav, do katerih prihaja pri pogajanjih za obnovo delovnih pogojev in še posebej za pogodbo kovinarjev. Donat Cattin bo najprej sprejel predstavnike industrijcev, ki jih bo vodil podpredsednik Carlo Patrucco, za njimi pa bodo na vrsti predstavniki sindikalne konfederacije. Ob odsotnosti Trentina in Marinija bosta na čelu delegacije CGIL oziroma CISL Ottaviano del Turco in Sergio D' Antoni, medtem ko bo sindikat UIL zastopal generalni tajnik Giorgio Benvenuto.

Lojze Peterle pojde v Rimini

LJUBLJANA — Lojze Peterle, predsednik slovenske vlade bo danes odpotoval na tradicionalno srečanje »Priateljstvo med narodi« (Meeting per l'amicizia fra i popoli), ki že nekaj dni poteka v Riminiju. Na mednarodnem srečanju, ki ga bo otvoril dr. Giorgio Vittadini, predsednik Compagnie delle Opere, bo Lojze Peterle imel tudi referat z naslovom »Slovenija v Evropi - prizadevanje na pragu leta 2000«. Med srečanjem se bo Lojze Peterle, ki ga bo spremljal Stane Stanič, republikanski sekretar za informiranje, zasebno srečal tudi s predsednikom italijanske vlade Giuliom Andreottijem.

Po vrnitvi iz Riminija se bo Lojze Peterle, skupaj z nekaterimi ministri slovenske vlade udeležil 25. »Študijskih dnevov Draga 90«, ki bodo na Opčinah 31. avgusta ter 1. in 2. septembra.

Nove kolajne za Italijo

Tretji dan evropskega atletskega prvenstva v Splitu je minil v znamenju NDR in Velike Britanije, nove kolajne, zlato s Sidotijevo (na sliki AP) in bronasti s Salvadorjevo in Brunetovo pa je osvojila tudi Italija.

Inflacija v Jugoslaviji se ni povsem ustavila

BEOGRAD — Vse kaže, da inflacija v Jugoslaviji ob koncu leta ne bo niti 13 niti 20-odstotna, ampak bo številka kar nekajkrat višja. Kolikšen odstotek inflacije bodo pridelali do konca decembra, je za zdaj težko napovedati, laže pa bo to storiti konec septembra, saj upravičeno pričakujejo, da se bodo do tedaj podražili naftni derivati, kruh, moka, železniški promet in verjetno še kaj. Oktobra naj bi se torej že srečali s skokovitim in verzi- nim naraščanjem cen.

Zdaj nihče več ne govori o ničelni stopnji inflacije, čeprav je po drugi strani tudi res, da je program zveznega izvršnega sveta za ekonomsko stabilizacijo ogrozila vrsta nepredvidenih okoliščin. Med zadnjimi so to kriza v Zalivu, ki je povzročila skokovito naraščanje cen nafte, poleg tega pa tudi izrazita politična nestabilnost v Jugoslaviji. Pozabiti pa ne gre niti nesoglasij, ki so nastala v zvezi z zajamčenimi osebnimi dohodki in odkupnimi cenami za skoraj rekordno pridelek pšenice med ZIS-om na eni ter Srbiji in Vojvodino na drugi strani.

Delo reševalcev v rudniku Dobrnja se nadaljuje

Nastajajo težave s prepoznavanjem

TUZLA — 15 reševalnih ekip je doslej v rudniku Dobrnja-jug v Tuzli našlo trupla 150 rudarjev, ki so umrli v siloviti eksploziji v nedeljo zjutraj. Posmrtno ostanke ponesrečenih rudarjev nosijo na površje.

V Tuzli so objavili nov seznam rudarjev, ki so umrli v največji rudarski nesreči v Jugoslaviji. Reševalne ekipe in ekipe za identifikacijo še naprej opravljajo svoje težko delo. Zadnje slovo od umrlih rudarjev bo jutri, 31. avgusta, zjutraj na Trgu osvoboditve v Tuzli.

Medtem iz domovine in tujine v Tuzlo prihaja pomoč za družine ponesrečenih rudarjev, pa tudi za sanacijo jame Dobrnja-jug. Hkrati družine umrlih in najvišji predstavniki republike prejemajo številne sožalne brzojavke, med drugimi sta jo poslala tudi papež Janez Pavel II. in predsednik jugoslovanske vlade Ante Marković.

Srbska milica v Prištini s palicami in solzilcem razgnala albanski shod

PRIŠTINA — Močne enote posebnih enot srbske milice so včeraj približno ob 11. uri s solzilcem in gumijevkami razgnale več tisoč prebivalcev albanske narodnosti, ki so se zbrali pred hotelom Grand v Prištini, kamor je v popoldanskem urah prispela delegacija ameriških kongresnikov.

Jugoslovanska tiskovna agencija Tanjug poroča, da se je zbiranje ljudi začelo točno ob 10. uri, že čez 15 minut pa naj bi bilo pred hotelom več tisoč ljudi. Ti so visoko v zrak dvignili ameriško zastavo in začeli skandirati Ameriki, Trepči in zahtevali svobodo. V ospredju zbrane množice so po navedbah Tanjuga tudi razvili transparent, na katerem je bilo zapisano: »Trepča verjame v ZDA.« V prvih vrstah je tudi stalo več Albancev v rudarskih oblekah in s čeladami na glavi.

Tanjug piše, da so se šele približno štirideset minut kasneje začele zbirati miličniške enote, »ker je pretila nevarnost, da celotna manifestacija preraste v množične nemire.« Milica je najprej pozvala zbrano množico, da se razide, nato pa so miličniki najprej uporabili gumijevke in kasneje še solzilec. Z vzkliki: »Fašisti, močilci, četniki.« so se ljudje razbežali, med begom pa so miličniške enote obmetavali s kamenjem in steklenicami.

Ko je bil center Prištine »očiščen«, je še nekajkrat prišlo do poskusov zbiranja skupin Albancev, ki pa so jih miličniki vedno razgnali. Dvakrat so uporabili solzilec tudi pred Domom tiska, kjer se je tudi zbrala več

ja množica ljudi, ki je zaklon pred solzilcem in miličniškimi gumijevkami iskala v časopisnih hišah Jedinstva, Rilindje in Tana, nekaj pa se jih je zateklo tudi v prostore Tanjuga in Borbe.

Med intervencijo sta bila ranjena dva miličnika, več poškodovanih pa je bilo tudi med manifestanti, ki jih Tanjug obtožuje agresivnosti in nacionalizma. Takoj po posegu milice se je v Prištini tudi razširila vest, da je bil ubit eden od manifestantov, kar pa so predstavniki srbskega sekretariata za notranje zadeve takoj demantirali.

Nekaj pred 3. uro popoldne pa je iz Beograda dopotovala skupina ameriških kongresnikov, ki se je pred tem sestala s predsednikom predsedstva SFRJ Jovićem. Američani so se v Prištini, po krajših pogovorih s predstavniki uradne srbske oblasti v pokrajini, v hotelu Grand srečali tudi s predstavniki tako imenovane kosovske alternative. Srečanju novinarji niso mogli prisostvovati. Vodja ameriške delegacije je pred tem izjavil, da si ZDA prizadevajo za demokratično rešitev kosovskih problemov in za dosledno spoštovanje človekovih pravic.

V zvezi z obiskom članov ameriškega kongresa velja še povedati, da jih je na vsej poti od letališča pa do Prištine pozdravljala velika množica Albancev, ki je tudi žvižgala srbskemu spremstvu. Poročajo, da je morala milica nekajkrat posredovati, da so odprli pot koloni vozil.

● Prve ženske

NADALJEVANJE S 1. STRANI

otrok iz države. Mašat je ob tej priliki tudi povedal, da je Irak pripravljen izpustiti tudi vse ostale talce, »če se ZDA obvežejo, da ne bodo napadle Iraka.«

Da se nekaj premika na diplomatskem področju, morda lahko sklepamo tudi iz trditve newyorškega dnevnika *Newsday*, ki je včeraj zapisal, da naj bi Sadam Husein ponudil Washingtonu umik iz Kuvajta pod določenimi pogoji. Teh trditve v Washingtonu niso potrdili, pa tudi zanikal jih ni nihče. Po trditvah *Newsdaya* naj bi Bagdad ameriškega svetovalcu za državno varnost Scowcroftu predlagal mirovni načrt, v katerem naj bi Husein v zamenjavo za umik iz Kuvajta in izpustitev vseh talcev zahteval preključitev vseh sankcij, ki jih je sprejel Varnostni svet OZN, zagotovljen izhod v Perzijski zaliv preko dveh kuvajtskih otočkov Bubijsana ter Varbaha in pravico do izkoriščanja nahajališč nafte v Rumeilahu, ki se delno nahaja na kuvajtskem ozemlju.

S tem v zvezi je eden od glasnikov Bele hiše Popadiuk izjavil, da teh trditve ne more potrditi. Ni jih niti zanikal, ob tem pa je še dejal, »da med Washingtonom, Bagdadom in drugimi prestolnicami v teh dneh poteka izredno živahna diplomatska dejavnost.«

V zahodnih ambasadah v Kuvajtu je položaj nespremenjen. Nekateri ambasade dobivajo elektriko in vodo v časovnih presledkih, včeraj pa sta se Kitajska in Turčija odločili, da izpraznita svoji diplomatski predstavništvi zaradi nemogočih »pogojev za delo in bivanje«. Kar zadeva vojaško prisotnost, je britanski obrambni minister najavil, da Velika Britanija pošilja nove vojne ladje proti Zalivu, velja pa tudi omeniti, da je prvo »akcijo« včeraj izvedla tudi fregata Libeccio, ki je pregledala neke iraški tanker, ki je prihajal iz Basore.

Italijansko zunanje ministrstvo pa je včeraj tudi pozvalo iraškega veleposlanika v Rimu na Farnesino. Od Mohameda al Sahafa so zahtevali takojšnje izpustitev italijanskega inženirja Vittoria Tollarda, ki so ga v torek zvečer iraški vojaki na silo odvedli v neki hotel v Kuwait Cityju. Točnih vesti o Vittoriju Tollardu še ni, pojasnila o vzrokih za to dejanje pa je zahteval tudi italijanski veleposlanik v Bagdadu. Kot je popoldne sporočil italijanski ambasador v Kuvajtu Marco Colombo, naj bi bil Tollardo še vedno v istem hotelu, kamor so ga odvedli predvčerajšnjim. Na italijanskem zunanjem ministrstvu še vedno čakajo tudi na podrobnejša obvestila v zvezi z napovedanim odhodom italijanskih žensk in otrok, ki jih je v Iraku in v Kuvajtu približno sto.

Še prezgodaj za konfederacijo

LJUBLJANA — Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle je na tiskovni konferenci po stotih dneh vladavine novega slovenskega izvršnega sveta kritično spregovoril o špekulacijah, glede tega, da se novi slovenski izvršni svet pretirano ukvarja ali s konfederalizmom ali s suverenostjo. Dejal je, da o konfederaciji ni mogoče govoriti preden ne bo Slovenija dosegla popolne suverenosti. Za konfederacijo v okviru sedanje Jugoslavije je vse manj pogojev, če se pa bo to le zgodilo, bo Slovenija vanjo stopila kot suverena država, je povedal Peterle in dodal, da je slovenska vlada že pripravila nekaj elementov za možno konfederacijo po pogodbo.

■ **BEOGRAD** — Na sestanku predsedstva združenja za čestni promet Jugoslavije, so sporočili, da naj bi Jugoslavija in Evropska skupnost novembra podpisali sporazum o prometu med Jugoslavijo in skupnostjo. To bo prvi korak k vzpostavitvi pridruženega članstva v evropski dvanajsterici.

■ **BEOGRAD** — Zunanji minister Zvezne republike Nemčije Hans Dietrich Genscher bo v petek dopotoval na krajši delovni obisk v Jugoslavijo. Med bivanjem v Beogradu se bo pogovarjal z zveznim sekretarjem za zunanje zadeve Budimirjem Lončarjem o dvostranskih vprašanjih in perečih mednarodnih vprašanjih.

■ **NEW YORK** — Predsednik predsedstva SFRJ Borisav Jović bo 28. septembra govoril na zasedanju generalne skupščine Združenih narodov. 45. zasedanje generalne skupščine bodo slovesno odprli 18. septembra, tritedenska splošna razprava pa se bo začela 24. septembra. Drugi dan razprave naj bi govoril tudi sovjetski voditelj Gorbačov, vendar njegovega prihoda v New York niso potrdili. Ameriški predsednik Bush pa bo govoril prvega oktobra.

■ **PRAGA** — Člana jugoslovanskega predsedstva dr. Vasilija Tupurkovski, ki se sicer muv v Pragi na mednarodni konferenci o Vzhodni Evropi, je včeraj sprejel tudi češkoslovaški predsednik Vaclav Havel. Havel in Tupurkovski sta se pogovarjala o najnovejših češkoslovaško-jugoslovanskih odločitvah in o prizadevanjih, da bi državi ohranili dosedanje gospodarske sodelovanje.

Po umoru armenskega poslanca v Erevanu proglasili izredno stanje in policijsko uro

MOSKVA — Tiskovna agencija TASS je sporočila, da je napetost v Armeniji narasla do take mere, da je predsednik armenskega parlamenta sklical izredno sejo, na kateri so se poslanci soglasno odločili za uvedbo policijske ure. Parlament se je sestel, potem ko se je razvedela vest, da je v zasedi izgubil življenje poslanec Viktor Ajvazjan. Armenskega politika so umorili oboroženi pripadniki armenske ljudske armade ANA.

Predsednik erevanskega parlamenta Levon Ter-Petrosjan je dejal, da je bil Ajvazjan namenjen na pogajanja z armensko ljudsko armado ter da ni bil sam. V zasedi naj bi poleg njega padle še nekatere druge osebe. Po poročilu predsednika so vsi poslanci sprejeli resolucijo, v kateri odločno obsojajo sleherne provokacije, ki samo zastružujejo tudi sicer težko politično vzdušje v republiki. Prav zaradi tega so proglasili tudi izredno stanje in uvedli policijsko uro, ki je stopila v veljavo sinoči ob 22. uri in bo trajala vsak dan do 6. ure zjutraj.

Poleg tega so poslanci sprejeli tudi resolucijo o takojšnjem razpustu oboroženih nacionalističnih organizacij. Nacionalisti bodo morali izročiti orožje in ukradena prevozna sredstva krajevnim oblastem, sicer bo za to poskrbela policija. Kršitelji odloka armenskega vrhovnega sovjeta se bodo morali zagovarjati pred sodniki.

Da bodo nacionalisti spoštovali resolucijo armenskega parlamenta bodo skrbeli republiški odseki notranjega ministrstva, KGB ter enote prostovoljcev (policije), ki jamčijo za javni red.

Tiskovna agencija TASS je poročala tudi o oboroženih spopadih, do katerih naj bi prišlo v Erevanu. Neredi naj bi najprej zajeli predmestje, nato pa naj bi se skupine oboroženih nacionalistov spopadle kar v mestnem središču.

Po poročanju TASS naj bi enote armenske ljudske armade ANA napadle člane armenskega ljudskega gibanja ANM. Obe grupaciji zagovarjata stališče armenske avtonomije, ohranjata pa diametralno nasprotna si politična izhodišča. Do danes je želja po avtonomiji republike potiskala v ozadje politična razhajanja, tokrat pa je izbruhnila prava politična kriza. Tiskovna agencija Interfax je v svojem poročilu podčrtala dejstvo, da so neredi izbruhnili potem ko so nacionalisti napadli policijske agente, ki so stražili neko bencinsko črpalko.

Policija je posegla in obkolila Erevan z namenom, da onemogoči oboroženim skupinam vstop v mesto. Največ težav povzroča vsekakor ANA, ki je še vsakič zavrnila prošnje, da izroči orožje.

Tudi krimski Tatarji v Ukrajini zahtevajo, tako kot Armečci, neodvisnost republike (Telefoto AP)

De Mita v solistični točki neusmiljeno kritiziral PSI

RIM — To, kar naj bi bilo »vis à vis« v treh zaveda je bila tudi sicer rahlo neobičajna - se je nato sprevrglo v monolog. V Ceppaloniju, rojstnem kraju Clementa Mastelle (bivšega De Mitovega glasnika iz časov, ko je bil le-tajnik KD), naj bi »teden prijateljstva« odprli z razpravo, pri kateri bi morali sodelovati De Mita, podpredsednik ministrskega sveta, socialist Martelli, ter Walter Veltroni, zastopnik tajništva iz Ulice Botteghe Oscure.

Podpredsednik ministrskega sveta je predvčerajšnjim sporočil, da se ne bo udeležil razprave, ker je nedosegljiv in je tudi poudaril, da je to javil že pred časom, ko je dejal, da je bil za omenjeni datum že zaseden. Glede na to, da je zmanjkal Martelli, se je tudi Veltroni, v popolnem soglasju z organizacijo, odločil, da ostane v Rimu. Veltroni je razmišljal tudi o tem, da je bilo srečanje z De Mito že tako na programu skorajšnjega praznika Unità.

Tako se je De Mita izkazal v solistični točki, v izredno trdem monologu, kjer so njegove kritike letele predvsem na PSI, ki je po njegovem mnenju »stranka pustolovščin«. Notranje razprave so v tej stranki osredotočene le na tolmačenje počutja osebe, ki jo vodi; lovi predčasne volitve, že s časa evropskih volitev, a ji je to spodletelo, ker je KPI ohranila svoje pozicije. Prav zaradi tega, trdi De Mita, niso socialisti dejansko podprli nobene vlade. Levica KD pa tudi konkretno podpira sedanjo vlado in njenega predsednika, čeprav se ni strinjala, ko je šlo za sprejetje zakona Mammi. Ta zakon pa naj bi po De Mitovem mnenju PSI podprla zaradi Berlusconi, kar je za bivšega tajnika KD naravnost škandalozno.

De Mita pa se ni posvetil le socialistom, nekaj puščic je shranil tudi za Formignonia, o katerem je dejal, da je »najbolj neumna politična osebnost, kar jih pozna«, in tajništvo KD, ki je po njegovem shizofrenično.

G. R.

Sprava ni rehabilitacija kvislinštva in izdaje

LJUBLJANA — Izvršni odbor slovenske borbene organizacije je na svoji redni seji obravnaval številna opozorila, izraze zaskrbljenosti in proteste svojih članov in organizacij zaradi stopnjevanja kampanje, ki skuša razvednotiti NOB in njene pridobitve. Posebna pozornost je bila pri tem posvečena tistim tolmačenjem »sprave«, ki si prizadevajo za rehabilitacijo kvislinštva in nacionalne izdaje. Negativne posledice takšnih pristopov so vidne v pozameznih nekulturnih javnih izpadih: od oskrnjanja grobov, apelov za spreminjanje imen ulic in ustanov, odstranjevanje simbolov in spomenikov NOB, pa vse do amaterskih poskusov in želja za prekrjanjem

zgodovine, celo v učbenikih. Temu služijo tudi posamični senzacionalistični, neutemeljeni napadi v tisku na posamezne udeležence NOB ter poizkusi, da se vsem antifašistom in udeležencem NOB naprti odgovornost za vojne poboje.

Na seji so ugotovili, da lahko vse to vodi le v ponovno oživljanje delitev, sovraštva in ustvarjanje vzdušja revanšizma in pogromaštva.

V tem okviru skušajo posamezniki pieteto in dostojanstvo, ki jo je ZB NOV izkazala do ideje sprave in odpravljanja krivic, izkoristiti za odkrito podporo oživljanju domobranske lobja. Ta pa še vedno docela nekritično vrednoti lastno preteklost, o

kateri je svojo sodbo že dala tudi zgodovina. V tem vzdušju je med članstvom ZB neugodno odmeval tudi pompozni sprejem tako imenovanih predstavnikov slovenske politične emigracije. Ta je bil postavljen na najvišjo uradno raven, čeprav delegacija ni odražala celotne sestave slovenstva v zamejstvu.

Izvršni odbor smatra, da sedanje težke razmere v Jugoslaviji in naporu za utrditev slovenske suverenosti zahtevajo čim večjo enotnost ter složnot vseh sil slovenskega naroda. Temu pa omenjeni pojavi škodijo. Zato so sklenili, da bo izvršni odbor Zveze borcev v svojih prihodnjih stikih vodstva parlamentarnih strank na to resno opozoril. (dd)

Zaradi prepovedi vožnje težkih tovornjakov po Švici Po sporazumu med Italijo in Avstrijo še vedno težave

RIM — Na alpskih prelazih Brenner, Kokovo idr. je bil do poznih sinočnih ur še zmeraj dren s tovornjaki, ki so čakali na obeh straneh na dovoljenje za odvoz čez mejo. Protokola o soglasju, za katerega so se v Bruslju sporazumeli ministri za prevoze iz Italije, Avstrije in Zvezne republike Nemčije, namreč Bavarci in Avstriji dotlej še niso osvojili, to pa zato, ker se niso dokončno zmenili, kako urejati tovorni promet med njhovima ozemljema. Italija je na dogovor takoj pristala, ker je z njim dosegla praktično skoraj vse, kar je želela - čeprav s tem ne soglašajo vse organizacije avtoprevoznikov. Po bruseljskem sporazumu bodo smeli voziti italijanski tovornjaki vseh vrst tudi po drugorazrednih avstrijskih cestah, dokler ne bodo dokončno izročili namenu avtoceste Inntal-Brenner, kar naj bi se zgodilo 1. julija 1991. Čez most nad reko Inn pri Wildbichlerju, ki bo služil tovornemu prometu, dokler ne bodo preuredili avtocestnega mostu pri Kufsteinu na Tirolskem, bo lahko vozilo od jutrišnjega dne po 1.500 tovornjakov na dan, od 15. septembra dalje po 2.500, od 1. januarja 1991 pa 3.000. V prvem obdobju - od jutri do 15. septembra - bo šla prednost kamionom s kvarljivim blagom. Vendar ne bo vse tako lahko. Zaradi popravil na kufsteinskem mostu bi bila bavarska cestna mreža preobremenjena, zato sta Bonn in Rim prosila švicarsko vlado, naj začasno dovoli vožnjo med Baslom in Chiasso tudi tovornjakom teže nad 28 ton. Švica je prošnjo zavrnila, kar gotovo ne bo prispevalo k ublažitvi prometnih težav v srednji Evropi. Minister Bernini je sklical za danes nov sestanek, da bi proučili možnost postopne preusmeritve cestnega tovornega prometa k bimodalnemu režimu cesta-železnica. Bernini je tudi najavil, da bodo jeseni nanovo izdelali italijansko-avstrijski sporazum.

Problem vode: posredovala bo deželna uprava

VIDEM — Deželni odbor bo skušal novemu zakonskemu osnutku o oporečnosti vode za civilno rabo, dodati še člen, ki bi omogočil Deželi poseg za rešitev problemov v zvezi z občinskimi vodovodi v Nadiških dolinah. To je povedal odbornik za okolje Armando Angeli na včerajšnjem sestanku med predsednikom Pokrajine Videm Tizianom Venierom in župani prizadetih nadiških občin, ki se ga je udeležil še pokrajinski odbornik za okolje Aldo Mazzola. Le-ta je kritiziral župane, češ da se nočejo povezati z vodovodnim konzorcijem, kar da bi izboljšalo vodno preskrbo in potlačilo ustrezne stroške. Tudi Venier vidi idealno rešitev v takšni povezavi.

S trgovsko-turistično ponudbo Sloviti Harrods bo prikazal FJK

TRST — Stil, dizajn, gastronomija, obrt in umetnost v italijanskem slogu: pod tem geslom pripravlja znamenita londonska veleblagovnica Harrods "Grand Tour od Italy", se pravi celomesečni prikaz vsega, po čemer je znana Italija po svetu. Vzdolž Knightbridge in v posameznih oddelkih blagovnega središča, ki slovi v svetu po tem, da dobiš v njem vse, kar želiš, vendar na najvišji kakovostni ravni, bodo razporedili med 8. septembrom in 13. oktobrom kmetijske in obrtne proizvode pa tudi stojnice za promocijo turističnih znamenitosti v Italiji. Značilno pa je, da se bo "tour" začel prav s Furlanijo-Julijsko krajino, ki ji bodo izrecno posvetili prvi teden - zatem pridejo na vrsto Toskana, Lombardija, Piemont, Emilija-Romagna, Veneto in Sicilija. Pri organizaciji sodeluje italijanski zavod za zunanjotrgovino (ICE), sicer pa tukajšnje Deželno podjetje za promocijo turizma, Deželna ustanova za razvoj obrti (ESA), Deželna zveza trgovinskih zbornic, Deželni vinogradniško-vinarski center, Konzorcij za pršut San Daniele, Konzorcij za zaščito sira Montasio in Konzorcij za zaščito furlanskega žganja. Na razstavi (in napredaj) bodo tako med drugim zlahka vina, pršut, sir, žganje, zlatarski izdelki po navdihu longobardske umetnosti in stolice - v Furlaniji jih izdelajo letno 24 milijonov in je zato FJK v tem pogledu prva v svetu.

V London pojdejo predstavljat deželo njen predsednik Adriano Biasutti s podpredsednikom Gioacchinom Francescuttom, odbornik za kmetijstvo Ivano Benvenuti, predsednik ESA Carlo Faleschini, predsednik Unioncamere Gianni Bravo in predsedniki omenjenih konzorcijev. Priložnosti sprejem jim bodo priredili v sredo, 12. septembra.

Za satelitsko zvezo z Zalivom Deželna vlada da na posodo svoj Immersat

TRST — Krizni štab pri zunanjem ministrstvu je naprosil deželno odborništvu za civilno zaščito za tehnično sodelovanje pri komuniciranju z diplomatskimi predstavniki v Iraku in Kuvajtu. Ko bi namreč prišlo do pretgranja rednih telefonskih in teleksnih zvez med njimi in Rimom, bi bilo treba nujno vzpostaviti samostojne komunikacijske kanale in tedaj bi prišla v poštev satelitska sistema Immersat, s katerima razpolaga v vsej Italiji edino Furlanija-Julijska krajina. Krizni štab je dejansko zaprosil deželno odborništvu za civilno zaščito, naj mu da za vsak primer na razpolago enega od teh dveh sistemov. Takšen sistem je popolnoma avtonomen in omogoča komuniciranje s katerim koli okoljem, ki ga ni mogoče doseči prek kabla ali radijskih valov. Pristojni deželni odbornik Giovanni Di Benedetto je v odgovoru kriznemu štabu izrazil pripravljenost Dežele do sodelovanja.

V Podutani na pobudo kulturnega društva Kostanj Vabljen etnološki prikaz

Materialna kultura, kakršna se je oblikovala skozi čas na tem območju, v osrčju Evrope, kjer se srečujejo, medsebojno povezujejo in oplajajo nemški, slovenski in furlanski narodi: to je tema zanimive etnološke razstave, ki jo v sodelovanju z novogoriškimi muzejem in s sorodnimi koroškimi in furlanskimi organizacijami prireja kulturno društvo Kostanj iz Kravarja v občini Sv. Lenart. Razstava bo v Podutani in jo bodo uradno odprli pojutrišnjem, 1. septembra.

Ob razstavi je društvo Kostanj priredilo celo vrsto srečanj in pogovorov, na katerih se bodo predstavniki političnega življenja ter inštitucij iz Avstrije, Slovenije in Furlanije-Juljske krajine izmenjali poglede in iz-

kušnje. Poudarek bo seveda na kulturnem izročilu, kakor je ponazoril predsednik društva Kostanj Pietro Qualizza: »Še pred gospodarstvom in večnacionalnimi družbam je prav kultura tista, ki povezuje narode, premošča predsodke, briše vse meje.«

Takoj po otvoritveni slovesnosti v soboto bo na sporedu večer folklorne, na katerem bodo nastopile skupine iz Koroške. V nedeljo, 2. septembra, pridejo na vrsto skupine iz Slovenije in v soboto, 8. septembra, skupine iz Furlanije. Zadnji dan, nedelja, 9. septembra, pa bo posvečen domačim, beneškim skupinam. V nedeljo, 2. septembra, bodo predstavili tudi brošuro o Nadiških dolinah, ki jo je za to priložnost pripravilo društvo Kostanj.

Obiskovalcev Postojnske jame je vsak dan več Kdaj 25.000.000?

POSTOJNA — V zadnjih nekaj dneh si je ogledalo znamenito Postojnsko jamo rekordno število turistov - skoraj 12.000, od začetka leta do konca julija pa približno 467.000, to je 2% več kot lani ob enakem času. Dotok obiskovalcev se torej neprestano večja in zelo verjetno bo njihovo število kaj kmalu doseglo tolikanj pričakovanih 25 milijonov. Obisk jame, ki so jo odprli javnosti pred 172. leti (1818), traja poldrugo uro in se odvija deloma s pripnim električnim vlakcem. Hkrati nenehno narašča tudi število jugoslovanskih in tujih letoviščarjev ali samo izletnikov, ki obiščejo Predjamski grad: v prvih sedmih mesecih letos jih je bilo blizu 57.000, kar ustreza 7-odstotnemu porastu v primerjavi z obdobjem januar-julij lanskega leta.

Občinsko praznovanje je še v teku V Sežani vse živo

Ob občinskem prazniku v občini Sežana se bo odvila še cela vrsta prireditev in slovesnosti, ki jih navajamo.

Jutri, 31. avgusta:
ob 9.30 pričetek 5. mednarodnega košarkarskega turnirja za ženske na igrišču v Sežani.

V soboto, 1. septembra:
ob 8. uri otvoritev bencinskega servisa Istrabenz Marte Čuk v Štanjelu;

ob 10. uri srečanje invalidov občine Sežana v Vilenici;
ob 16. uri 3. mednarodni rokometni turnir v športni dvorani v Sežani;

ob 20. uri 290. ponovitev komedije Andreja Jelačina "Piknik s svojo ženo" v Vili Maria v Senožečah.

V petek, 7. septembra:
ob 17. uri otvoritev poslovnih prostorov Vinakras-Hranilno kreditna služba, Agrotrogovine-prodajalne vin in prenovljene Vinoteke v Sežani.

V nedeljo, 9. septembra:
ob 13. uri otvoritev lovske koč v Nadrožici.

Začetek trgatve v Slovenski Istri Prva bo na vrsti sorta chardonnay

KOPER — S ponedeljkom se bo v Slovenski Istri že začela letošnja trgatve. Okoli petdeset trgačev bo začelo obirati grozdje sorte chardonnay v štiri leta starem vinogradu v Livadah v Izoli. Ta sorta grozdja je najbolj zgodna - lansko leto so jo na primer začeli trgati že ob koncu avgusta. Letošnja letina v štiriindvajsethetskarskem izolskem vinogradu bo po količini malo manjša, saj je grozdje nekoliko oklestila toča, vendar pa bo kakovost zelo dobra. V tednu dni naj bi trgači natrgali okoli sto ton chardonnaya. I. U.

Harmonikarji s Primorskega so se v Sežani dobro odrezali

SENOŽEČE — Na vrtu restavracije Adria v Senožečah se je na 5. tradicionalnem srečanju harmonikarjev Primorske zbralo kar 29 godcev na diatoniko harmoniko z obeh strani meje. Srečanje - ob sezanskem občinskem prazniku "28. avgusta" - sta tudi letos priredila KUD Pepca Čehovin Tatjana in ZKO Sežana oz. letos ustanovljeni klub Kraška harmonika. Pohvalno je dejstvo, da so sodelovali zlasti mladi, kar izpričuje, da je harmonika še vedno priljubljen ljudski instrument. Navzoče je pozdravil Ludvik Žiberna, predsednik kluba Kraška harmonika, in zaželel, da bi se še množičneje srečevali na takih srečanjih. Prireditvev je povezovala Ivanka Bernetič, znane obraze pa je pobilje predstavil Andrej Jelačin, humorist s koprškega Radia. Posebnost letošnjega srečanja je bilo ocenjevanje. Vsa ta štiri leta je nastopajoče ocenjevala posebno izbrana strokovna žirija, letos pa je žirijo predstavljalo občinstvo. Zlasti mladi so pokazali veliko strokovnosti in umetniškega posluha, zato se ni čuditi, da so prav mladi odnesli vsa tri prva mesta.

Občinstvo je prisodilo prvo nagrado Alessandri Mignacca iz Trsta, ki je s tem prejela pršut, druga nagrada je pripadala Zinki Kobal iz Logatca, tretja pa Mihi Debevcu iz Rakitne, ki je izbran za finalno tekmovanje za Zlato harmoniko Ljubecna. Najstarejši udeleženec je bil Vladislav Kokošar z Opčin nad Trstom. Nekateri izmed nastopajočih so sodelovali isti dan tudi na polfinalnem tekmovanju za Zlato harmoniko Ljubecna v Postojni. Po srečanju je bila družabnost in ples ob zvokih ansambla Gran Hotel (Postojna).

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Vpisovanje se zaključuje
31. avgusta:
pozanimaj se pri tvoji KZE (USL).

Šole za poklicne bolničarje

Na pobudo Deželnega ravnateljstva za zdravstvo Furlanije-Juljske krajine.

Vila Tartini - poceni raj na zemlji, a le za izbrance

STRUNJAN — Raj na zemlji, je vzdihnil marsikdo, ki je te dni vstopil v park strunjske Vile Tartini, ali zavil celo na teraso pred to vilo. Novi upravljalci zdaj vabijo goste na sladoled, kavico ali pijačo s sicer ne preveč ličnim napisom. Vendar ta opozarja, da se je za ograjo dolga leta skrbno varovanega parka nekaj zgodilo. Vila Tartini v Strunjanu ni več protokolarni objekt republiškega izvršnega sveta. V dolgoročni najem (25 let, letna najemnina 560.000 dinarjev) jo je 8. maja prevzel Slovenijales. Zakaj jo je v upravljanje dobil ravno Slovenijales, nam ni uspelo zvedeti, nedvomno pa je to podjetje dobilo težko nalogo. Tu naj bi (delno so že) uredili razkošen penzion za izredno (recimo jim) zahtevne turiste. Oziroma za take, ki pričakujejo od počitnic nekaj več. Prostor je za uresničitev takega načrta več kot primeren.

Objekt je bil za javnost odprt pred približno dvema tednoma in prvi gostje že zelo srmežljivo in previdno obiskujejo do nedavnega še "pothti" kraj. Po eni strani jih vleče firbec oz. skritih kotic, ki so jih v preteklosti uporabljali dosedanja oblastniki. Predvsem pa se hočejo prepričati, ali je gostinska ponudba na terasi res tako poceni, kot piše na že omenjenem neuglednem kosu papirja. Cene so za tak ambient res smešno nizke oziroma reklamne - sadna kupa 20, sladoled 22, ledena kava 20, coca cola 10, pivo premium 18 din... Posedite lahko v prijetni

senci, na nizkih, udobnih poletnih stoli, v bližini omamnega sredozemskega rastlinja - ovijalke, veliki borovci in pinije, ciprese, oleandri in nešteto drugih rastlin skrbno negovanega parka. Čeprav le streljaj od strunjskega kopališča, kraljuje prijeten mir in šum valov, ki prihajajo k obali le nekaj korakov stran.

Da je prostor po svoje magičen, so vedeli že stari Rimljani, ki so tu naselili vilo rustico. V trinajstem stoletju so zgradili cerkvico Sv. Bassa, kasneje pa je bil tu še samostan benediktink. Iz ne ravno natančnih zgodovinskih virov je moč sklepati, da je tu počitnice v mladih letih preživel tudi sloviti piranski violinist Giuseppe Tartini. Ob bližnjem pomolu so pristajale ladje z romarji k strunjski cerkvi Marije Vnebovzete. Po priključitvi Slovenske Istre Jugoslaviji, so staro vilo temeljito prenovili in predelali. Takrat so cerkvico porušili, pred Vilo Tartini pa je še zdaj tlak te majhne cerkvice oziroma kapelice. Prav Mitja Ribičič, ki je zdaj en od sosedov te strunjske vile, sam pa je prej v njej večkrat gostoval, je menda že predlagal, da bi bilo lepo, če bi to kapelico nekako rekonstruirali.

K sreči so vilo preuredili z dokajšnjo mero okusa, predvsem pa niso varčevali z belim istrskim kamnom in marmorjem. Prav arhitektura in kamen je dokaj ohranjeno in deluje privlačno, medtem ko je moral novi gospodar velik del

odslužene opreme zavreči in jo nadomestiti. Zdaj so preuredili salon - jedilnico, v kateri je prostora za 25 do 30 ljudi. V stavbi sta dva res velika apartmaja z zakonskima posteljama, v dnevnem prostoru obeh apartmajev pa sta še dve pomožni zložljivi ležišči. Apartma brez kuhinje, seveda, vendar s polnim hladilnikom, televizijo, radiom in telefonom. Polpenzion v takem apartmaju stane 1.120 dinarjev, polpenzion v dvoposteljni sobi stane 350 dinarjev, v štirih enoposteljnih sobah pa le 245 dinarjev, ker imajo vse sobe le skupne sanitarije. Pozimi bodo te sobe preuredili v tri apartmaje, tako da bo penzion imel vsega pet apartmajev in bo lahko sprejel največ 20 gostov.

Le kakih sto metrov stran imajo gostje na voljo bazen Hotela Svoboda. Zunanji gostje lahko pridejo sem na večerjo le, če se prej najavijo. Za povprečno večerjo pa je treba odšteti 200 do 300 dinarjev na osebo. Za Vilo Tartini skrbi sedem zaposlenih - dve gospodinji, dva natakara, kuhar, vrtnar in vodja, ki je hkrati tudi receptor. Omeniti moramo tudi Herbija - psa, ki je v preteklosti pogosto lajal na vse, ki so hoteli ob ograji Vile Tartini priti do obale ob rtu Strunjan. Zdaj bo leha (star je 12 let) in ne laja več. Tudi ograjo so zdaj za toliko premaknili, da lahko ljudje hodijo nemoteno mimo vile in vzdolž obale.

Seveda se marsikomu zdi lepo, da je park in hiša odprta javnosti. Po drugi strani pa je še

marsikak pomislek. Na kakšen način bodo upravljalci uspeli ohraniti lep park in ali ga ne bodo ljudje začeli uničevati. Janko Železnik, ki je trenutno vodja Vile Tartini, pravi, da hodijo zdaj v park ljudje, trgajo veje in rože. Na eni od samotnih jas tega parka pa smo odkrili celo turistista, ki si je našel kraljevsko samoto. Podobni dvomi mučijo odgovorne, ko razmišljajo o kopalšču. »Vemo, da imajo po zakonu ljudje pravico priti do obale, po drugi strani pa si mislimo, da bi tak ekskluzivni objekt moral ponuditi gostom tudi košček ekskluzivne plaže,« pravi Janko Železnik. Podobno razmišlja tudi Ingo Paš, predsednik republiškega sekretariata za turizem in gostinstvo, ki meni da bi arhitekti in načrtovalci morali najti nekakšno rešitev, s pomočjo katere bi Vila Tartini ponudila gostom v celoti ekskluzivno ponudbo, hkrati pa bi imeli tudi drugi možnost dostopa do bližnje obale. Ko smo obiskali Vilo Tartini, je bila večina zmogljivosti nezasedenih. Za prodajo počitniških apartmajev naj bi skrbel Kompas, vendar prihaja v to strunjsko vilo vse več posameznih gostov, ki se zanimajo za počitnice v njej. Sicer pa se bodo pri Slovenijalesu morali pošteno potruditi, če bodo hoteli zagotoviti načrtovano kakovost in hkrati poslovati brez izgub, saj je za kakovost potrebno vložiti veliko dela in stroškov, le malo pa lahko tako razkošje tudi plača.

BORIS ŠULIGOJ

Pogovor s šolskim skrbnikom Vitom Campom o primeru šole F. Erjavca »Združevanje slovenskih šol predvsem politično vprašanje«

Šolski skrbnik Vito Campo nam je včeraj v daljšem pogovoru potrdil, da se bo s 1. septembrom nižja srednja šola Fran Erjavca v Rojano spremenila v ločen oddelek nižje srednje šole Fran Levstik na Proseku. Ravnatelj Pečenko je po vsem sodeč upošteval pismo skrbnika Campa, ki ga je 12. junija letos vabil, naj do 31. avgusta zaključi vse potrebne administrativne in računovodske dokumente ter naj o njeni ukinitvi (tu se je skrbniku očitno zapisal sicer zgovoren lapsus, kajti sam trdi, da šole ne ukinja) obvesti tudi pomožne osebe. Glede na dejstvo, da se bo znašlo v številnem presežku, je Campo Pečenku tudi naročil, naj to osebe povabi, da v roku petih dni vložijo prošnjo za preместitev.

Zainteresirani so prošnje res vložili in, kot smo lahko na lastne oči preverili, je tajnik rojanske šole že bil premeščeni na šolo Ciril-Metod pri Sv. Ivanu, sluga in sluginja pa na šolo Levstik. Ravnatelj Pečenka je ministrstvu uradno, a pomožoma dodelilo italijanski nižji srednji šoli Codermatz, tako da je sedaj v teku prizivni postopek, ki naj bi se po skrbnikovem zagotovilu končal s Pečenkovim premeščitvijo na nižjo srednjo šolo Kosovel na Opčinah.

S skrbnikom Campom smo seveda obnovili dolgi in zapleteni postopek, s katerim naj bi šola Fran Erjavca izgubila svojo avtonomijo. Campo je sicer poudaril, da je triletni načrt za racionalizacijo »podedoval« od bivšega tržaškega in sedaj deželnega šolskega skrbnika Ottaviana Corbija, ki je pač moral izvajati zakon št. 426 z dne 6. oktobra 1988 o racionalizaciji šol. Predlog v zvezi s šolo Erjavca je Campo odposlal šolskemu nadzorniku in ministrstvu 29. marca letos, potem ko se je Deželna komisija za šole s slovenskim učnim jezikom negativno izrekla o njem. V predlogu je skrbništvo postavljalo ministrstvu dvom, ali se mu ne zdi umestno, da bi ukrep o spremembi rojanske šole sprejeli s predsedniškim dekretom, pač v duhu zakona 1012/61 za slovenske šole. »To vprašanje ostaja zame še vedno uganka, ki jo bo morda rešilo Deželno upravno sodišče (TAR), na katerega so vložili priziv slovenski starši. Ministrstvo našega dvoma vsekakor sploh ni vzelo v poštev, saj nam je s telegram št. 26737 z dne 2. 6. 1990 kratkoma sporočilo, da je z odlokom, ki je sicer v teku, določeno, da se šola Erjavca s 1. septembrom 1990 spremeni v ločen oddelek šole Levstik.«

Glede priziva staršev na TAR, pa razmišlja Campo takole: »TAR lahko izraža mnenje le z ozirom na legitimnost nekega ukrepa, ne pa na njegovo umestnost. Naj se izrazim drugače: TAR ne more odločati, ali je prav, da ministrstvo združuje šole, mora pa se izreči, kdo naj ukrep sprejme. Zato se ne čudim, da je zavrnil zahtevo po začasni prekinitvi učinkovitosti mojega pisma, češ da manjkajo predpostavke. Šole Erjavca nismo namreč ukiniteli, ampak smo jo le spremenili. Ukrep nikakor ne prizadene učencev, saj bo pouk potekal nemoteno in nespremenjeno. To je tudi naša obrambna linija pri TAR. Če izhajamo iz te predpostavke, je njegova obrazložitev pri zavrnitvi suspenza logična: če šole ne ukinjamo, tudi ne povzročamo škode, s katero so starši utemeljili svojo zahtevo.«

Po nekaterih teorijah bo to morda držalo, toda dejansko bo šola popolnoma izgubila značilnost samostojne šole. Poleg tega pa gre za specifično slovenskih šol, pri kateri bi morali upoštevati drugačne kriterije in ne zgolj številčnih. Skrbnik Campo: »Seveda, šola Erjavca bo izgubila svojo samostojnost, toda razumeti moramo tudi potrebo, da se krčijo javni izdatki in da imajo šole minimalno število razredov. Naj vsekakor pri tem opozorim, da če bi se mi držali golih števil, bi že morali ukiniti ogromno razredov slovenskih osnovnih šol. Zatrjujem, da ni v naši upravi nikakršne diskriminacije, obratno, rekel bi celo, da z naklonjenostjo rešujemo probleme slovenskih šol, saj imamo z ministrstvom precej težav, še posebno ko gre za številčne kriterije pri slovenskih otroških vrtcih in osnovnih šolah. Upoštevati pa morate, da je tudi naša avtonomija relativna. Kjer jo imamo, smo vsekakor pozorni do slovenske specifičnosti.«

Toda zakon o racionalizaciji predvideva tudi izjeme oziroma posebne okoliščine, ko ga ni treba spoštovati. Ali ne bi slovenska specifičnost lahko sodila v ta okvir? »Edino, kar bi kot skrbništvo lahko naredili, je to, da bi v načrtu poudarili, da gre pač za slovenske šole, pri katerih ne moremo upoštevati le računovodskih plati. Toda kot rečeno, načrta nisem sestavil jaz. Pri tem seveda nočem zvrčati odgovornosti na nobenega, še najmanj na skrbnika Corbija, ki je vedno bil naklonjen manjšini. Prepričan pa sem, da bi ministrstvo upoštevalo le objektivne

razloge, denimo, da gre za edino slovensko šolo na Krasu, ali za edino vrsto šole. Osebnost vsekakor mnenja, da gre iskati ustrezno rešitev za vprašanje krčenja, združevanja ali spreminjanja slovenskih šol predvsem na politični ravni, točneje v ministrovem kabinetu. Če bo namreč šolska uprava dosledna, bo ob demografskem padcu in kletenju stroškov vprašanje združevanja in ukinitja šol postajalo vedno bolj pogosto.«

Šolski skrbnik nas je pri tem opozoril, da bo februarja moral ažurirati načrt za racionalizacijo, mi pa smo pripomnili, da je njegov predhodnik že omenil združenje ravnateljstev za osnovne šole pri Sv. Ivanu in Sv. Jakobu. Na vprašanje, ali Campo predvideva nova krčenja za slovenske šole, nam je odgovoril: »Ne verjamem.«

Pogovor smo zaključili še z vprašanjem, ki se pri ukrepu za šolo Erjavca nehoti vsiljuje: ali ne gre tudi za prikrit načrt, da bi slovenske šole s časom spravili na Kras, tako da bi mesto ostalo »čisto«? »To, kar pravite, prvič slišim. Morda se bo res našel kdo, ki bo ukrep tako tolmačil, toda šolsko skrbništvo res nima teh naklepov. Odločitev glede šole Erjavca in Levstik pa sta narekovala zgolj logika in organizacijska ustreznost.«

Skrbniku Campu lahko seveda tudi verjamemo. Vendar sprašujemo se, ali je ukrep res v skladu z vsemi zakonskimi predpisi, pa tudi, koliko je smiseln, če bo njegov edini rezultat ta, da bo država prištedila tri plače. Zelo malo, če upoštevamo plaz slovenskega nezadovoljstva.

NADJA FILIPČIČ

V organizaciji združenja Trieste 2000 Jutri se prične prvi Miramarski festival

Konec tega tedna bodo imeli ljubitelji glasbe v parku Miramarskega gradu na razpolago lep in pester spored. Od jutri do nedelje bo namreč trajala glasbena prireditve z naslovom Miramarski festival, ki ga letos prvič prireja združenje Trieste 2000. Ta niz koncertov bo kvaliteto obogatil turistično ponudbo našega mesta. Pobudo so včeraj v občinski konferenčni dvorani predstavili predsednik Avtonomne letovišarske ustanove Alvisse Barison, režiser Ugo Amodeo, občinski odbornik Roberto de Gioia in Edda Vidiz, ki je že večkrat sodelovala pri organizaciji raznih koncertov. Vsi so še posebej poudarili, da bodo na tej prireditvi nastopali res kakovostni, svetovno priznani izvajalci.

Barison je prisotnim uvodoma posredoval pozdrave tržaškega župana Richettija, predsednika združenja Trieste 2000. To združenje je bilo ustanovljeno na začetku letošnjega leta z namenom, da koordinira razne športne, kulturne in turistične prireditve v naši pokrajini, sestavlja pa ga šest javnih ustanov.

Prvemu Miramarskemu festivalu, ki bo za nekaj ur s svojo glasbo pričaral pristno srednjeevropsko vzdušje, naj bi po namenu organizatorjev v bodočnosti sledili še drugi. Zamisel za takšno glasbeno prireditev se je pravzaprav porodila Wolfgangu Weberju, članu dunajske operne hiše. Ko se je kot turist sprehajal po Miramaru, mu je prišlo na misel, da bi težko našel bolj primeren kraj za niz takšnih koncertov. Festival se bo pričel jutri, v soboto in nedeljo pa se bo ta pri-

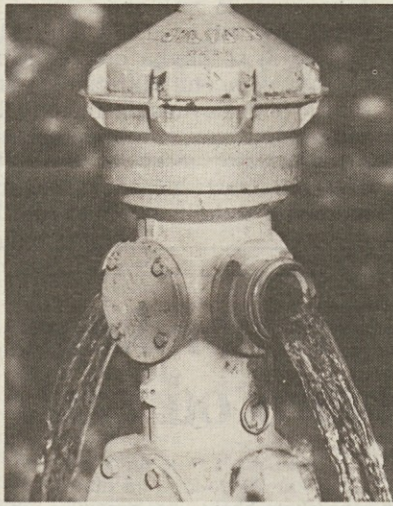
reditve prepletala z glasbenimi sprehodi po miramarskem parku pod vodstvom dirigenta Severina Zannarinija. Miramarski festival se bo jutri pričel ob 17.30 na trgu pred gradičem. Na sporedu bodo skladbe italijansko nemškega avtorja Wolfa - Ferrarija iz sklopa "Canzoniere italiano" in odlomki iz znanih operet skladateljev Künkekeja, Millöckerja, Lehara, Stolza in Straussa. Pela bo svetovno znana sopranistka tržaškega porekla Maria de Francesca Cavazza, s klavirjem pa jo bo spremljal njen sin Daniel Homay - Cavazza. Treba je še povedati, da bodo vse tri koncerte ponovili še zvečer. Prireditve se bo pričela ob 21. uri v Oficijskem krožku v Ul. Università 8. Vstop je prost.

V soboto se bo koncert pričel ob 16.15. V prvem delu so na sporedu "liedi" skladatelja F. Schuberta. Njegove skladbe bo izvajala izvrstna sopranistka Liliana Rotter, s klavirjem pa jo bo spremljala njena mama Silvia Rotter. V drugem delu bo prav tako s Schubertovimi skladbami nastopil tenorist Giuseppe Botta ob klavirski spremljavi Alessandra Bevilacqua. V tretjem delu pa bo mogoče prisluhniti glasbi skladateljev Kreislerja, Presslerja in Knümana v izvedbi priznanega violonista Carla Pacchiorija, ki je med drugim odlični izvajalec madžarske ciganske glasbe. Miramarski festival se bo zaključil v nedeljo. Ob 16.15 bo na sporedu "pristna" tržaška opereta z naslovom La Bella Trieste. Besedilo je napisala Edda Vidiz, uglašil pa ga je Tullio Esopi. (hj)

Na Tržaškem k sreči še nimamo velikih problemov s sušnimi obdobji Kako upravljati z dragoceno vodo

O vprašanju primanjovanja ene od najpomembnejših naravnih dobrin - vode, je bilo že veliko napisanega v časopisih in revijah in povedanega v raznih televizijskih ali radijskih oddajah, na javnih srečanjih, okroglih mizah in podobno. V Trstu ta problem kljub vročemu poletju sploh ni občuten, posebno še, odkar je pred kratkim začel delovati novi soški vodovod. Drugod po Italiji, predvsem v južnih predelih, pa gre za nadvse resno vprašanje, saj marsikje primanjkuje vode tudi za najosnovnejše potrebe. Nad tem bi se morali zamisliti, ko razsipno ravnamo z vodo, ki je imamo pri nas na pretek. Zato radi objavljamo zapis z naslovom: "Voda, kako upravljati to skupno dobro", ki ga je v našo redakcijo poslal Bibbiano Corbo iz Opčin, predstavnik PSDI v upravni komisiji mestnega podjetja ACEGA. Prispevek je zelo splošnega značaja, saj obravnava problem vode v vsedravnem merilu.

Corbo uvodoma pravi, da vode v naravi sicer ne primanjkuje, Italija ima namreč precejšnjo naravno "zalogo" vode, ki bi nedvomno zadostovala za potrebe vsega prebivalstva in še več. Problem nastaja zaradi tega, ker večina občinskih uprav ne razpolaga s pravimi napravami za črpanje in čiš-

čenje vode, vodovodi pa največkrat zaradi pomanjkanja finančnih sredstev niso dobro vzdrževani. Poleg tega pa Corbo opozarja na ogromno razliko med severnim in južnim delom Italije. Na jugu je najhujši problem prav črpanje in razdeljevanje te naravne dobrine, na severu pa se pojavljajo težave predvsem zaradi onesnaženja.

V zadnjih letih se je vsesplošna poraba vode znatno povečala, nadaljuje Corbo. Analiza Federgasacque je pokazala, da je zaradi tega izredno naraslo število najrazličnejših, zasebnih in občinskih ustanov: v Italiji jih trenutno deluje približno pet tisoč, ki se ukvarjajo z dobavo vode (od izvira do porabnika), kakih tri tisoč ustanov pa skrbi za odtekanje že uporabljene, odpadne vode.

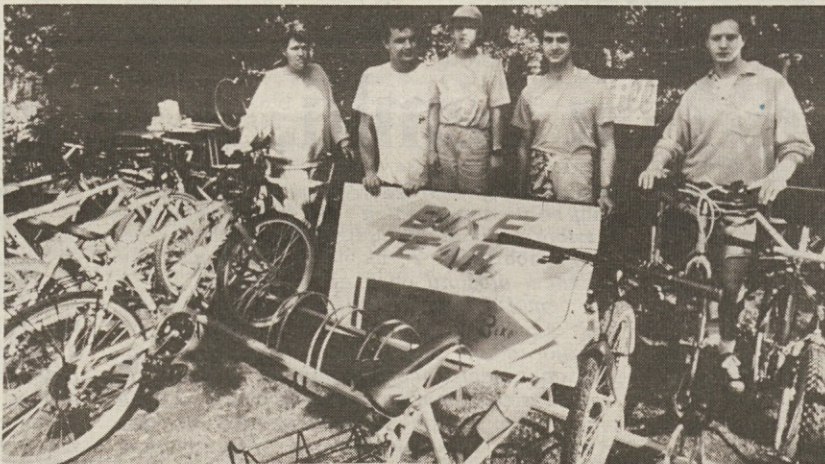
Črpanje, čiščenje in zbiranje te naravne dobrine zahteva ogromna finančna sredstva, opozarja Corbo, saj gre za zelo zapletene postopke. Večina italijanskih občin potrebnega denarja preprosto nima. V Italiji so sicer skušali z normami vsaj delno rešiti problem vode, a brez večjega uspeha. Sredi sedemdesetih let je zakonodajalec določil, da morajo vse Občine sprejeti enotne tarife za vodo, ki naj bi veljale v vsej državi. Z nekaterimi kasnejšimi finančnimi zakoni pa so bile določene točnejše tarife, s katerimi bi bilo dejansko mogoče kriti stroške za vzdrževanje raznih naprav za črpanje, čiščenje in odtekanje vode, piše Corbo in nadaljuje, da je nad to edino možno rešitvijo prevladala logika politikov. Slednji so se namreč bali, da bi s podražitvijo vode izgubili svojo popularnost. Tudi če bi ta določila

upoštevali, pa na žalost ne bi mogli rešiti vseh problemov, ki so povezani z vodo. Treba bi bilo storiti še drugi, daljši korak. V Italiji je trenutno upravljanje te naravne dobrine v glavnem v rokah prevelikega števila raznih podjetij in družb. Leta 1989 je bil v parlamentu predložen Gallijev zakonski osnutek (št. 4228 ter) o akveduktih, o njem naj bi parlament razpravljal jeseni. Zakonski osnutek predvideva popolno reorganizacijo vodnih služb v Italiji. Ustanovili naj bi nekakšne "vodovodne konzorcije", ki naj bi obsegali najmanj 2.500 kvadratnih kilometrov teritorija in oskrbovali z vodo vsaj 300 tisoč oseb. Ti konzorciji naj bi končno začeli delovati po ekonomskem kriteriju, v poštev pa naj bi vzeli ne le vprašanje količine, ampak tudi kakovosti vode. Seveda pa tudi z odobritvijo tega zakona ne bi rešili vseh problemov, zaključuje Bibbiano Corbo, saj bi ostalo še vedno odprto vprašanje, kako naj bi prečistili vodo, ki je na primer namenjena prehrani ali umivanju. Ker pa je cena za nabo in vzdrževanje naprav za črpanje, čiščenje in odtekanje vode previsoka, o tem trenutno še ni mogoče govoriti. (hj)

Ustanovili so jo mladi ljubitelji iz Šempolaja in Praprota Nova izposojevalnica gorskih koles

Na začetku maja je skupina mladih iz Šempolaja in Praprota ustanovila družbo z omejenim jamstvom Bike Team. Aleksander Cante, Sandi Škerk, Benjamim Zidarič in Marko Zidarič so že nekaj let tega vzljubili kolesarjenje in še posebej gorska kolesa (mountain bike). S temi vozili so se podajali v naravo in tako spoznavali skrite kotičke našega Krasa. Kmalu so dognali, da se sorazmerno malo ljudi ukvarja z gozdnim kolesarjenjem. Največja težava, ki preprečuje, da bi gozdno kolesarjenje postalo res množičen sport, je seveda visoka cena vozil in dejstvo, da vsi nimajo kam spraviti koles. Zaradi tega so prej omenjeni mladi sklenili, da bodo ustanovili podjetje, ki bi dajalo gorska kolesa v najem po ugodni ceni. Najprej so kupili 10 koles, kmalu pa je bilo jasno, da je to število povsem nezadostno za to, da bi potešilo izjemno povpraševanje. Kmalu so kupili še drugih 20 koles, tako da danes Bike Team lahko razpolaga s 30 kolesi vseh mer in velikosti. Večina koles je znamke Wheeler, nekaj jih je primernih tudi za otroke.

Bike Team od vsega začetka posluje zelo uspešno. Mnogo ljudi so v sobotah in nedeljah poda v Prečnik, da bi si izposodilo kolo. »Naši klienti so osebe vseh starosti in slojev,« nam je pojasnil Marko Zidarič. »Veliko je družin in mladih. Zaenkrat izposojamo samo kolesa, v prihodnosti pa nameravamo izposojati tudi drugo opremo.« Člani Bike Teama so nam povedali, da so sami očistili nekatere proge v bližini Prečnika. Strankam, preden grejo

na pot, dajo posebno mapo, na kateri so označene najboljše in najpriporočljivejše poti. Med drugim nameravajo upravitelj Bike Teama septembra organizirati za večje skupine posebne kolesarske ekskurzije z vodičem. S temi pobudami namerava Bike Team bolje reklamizirati svojo dejavnost in ovrednotiti turistično ponudbo v devinsko-nabrežinski občini.

Bike Team se namerava postopno vključiti v Italijansko kolesarsko zvezo in organizirati lastno tekmovalno ekipo. Za uresničitev te zamisli pa bi nujno potreboval pomoč kakega sponzorja. Sicer pa je Bike Team že organiziral (med drugim zelo uspešno) juli-

ja v Praproto dirko z gorskimi kolesi. To nedeljo pa bo organiziral v Zgoniku 1. Kraški pokal z gorskimi kolesi. Dirke se bodo lahko udeležili bodisi aktivni športniki kot navadni ljubitelji. Zbirališče bo v nedeljo ob 8. uri pred zgoniškim županstvom. Pokrovitelj tekmovanja, ki spada v niz prireditve praznika Septemferfest, ki bo ta konec tedna v Zgoniku, je Hranilnica in posojilnica iz Opčin. Bralce bo verjetno zanimalo, da ima Bike Team svoj sedež v Prečniku, v bližini gostilne Sardoč. Upravitelji podjetja izposojajo kolesa ob sobotah in nedeljah od 8.30 in 20.30, med tednom pa samo po dogovoru (tel. 200939 ali 200156).

WALTER ŠKERK

SCUOLA EDILE

ŠOLA ZA GRADBINCICE

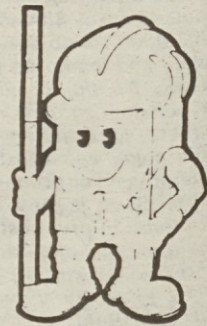
TRST
Miramarski drevored 89
Tel. 040/43626

POKLIC V KATEREM SE VSAKDO IZKAŽE S SVOJIMI IDEJAMI IN USTVARJALNOSTJO

VPISOVANJA SE NADALJUJEJO brezplačna vpisnina in obiskovanje

TEČAJI ZA: zidarje, polagalce ploščic, tesarje, gradnjo montažnih objektov.

Zajamčena zaposlitev pri tržaških podjetjih, ki skupno s sindikati upravljajo šolo.

Dekret je včeraj podpisal predsednik Dario Crozzoli Pokrajina imenovala zastopnike v upravne svete javnih ustanov

Predsednik Pokrajine Dario Crozzoli je včeraj podpisal odlok o imenovanjih predstavnikov pokrajinske uprave v nekatere javne ustanove. Imenovanja sicer sodijo v pristojnosti pokrajinskega sveta, zaradi nesoglasij med strankami večina pa je za izpolnitev te obveze, na osnovi reforme krajevnih uprav, sedaj poskrbel sam predsednik, ki pa je šele pred nekaj dnevi dobil zeleno luč za ta imenovanja. Formalno je tako vse sklenil Crozzoli, v bistvu pa večinske stranke ob sodelovanju KPI in Slovenske skupnosti, saj statuti nekaterih javnih ustanov predvidevajo, da so v upravnih svetih zastopane tudi svetovalske opozicije. Na Pokrajini so vsekakor mnenja, da ni šlo za »divjo lotizacijo«, ampak, da je predsednik, kolikor se je dalo, upošteval tudi strokovnost in delovne izkušnje imenovanih.

V upravnem odboru Konzorcija za tovarno postajališče pri Fernetičih bodo pokrajinsko upravo zastopali Gianfranco Beltrame, Claudio Frömmel, Edoardo Cok, Giorgio Marangoni in Ivan Širca. Prvega so predlagali socialisti, Frömmelja in Coka KD, Marangonija PRI in Širco komunisti. Slednji, ki je tudi devinsko-nabrežinski občinski svetovalec, je ravnatelj prevoznega konzorcija Transcar. V upravnih svetih Delavskih združenj bo Provincio zastopal Gabrio Cipollone, ki je strankarsko neopredeljen, načelnik komunistične svetovalske skupine Ezio Martone pa je bil imenovan (konkretno gre za potrditve) v upravni svet Velesejske ustanove. Dva novinarja bosta znova zastopala upravo v vodstvu gledališča Verdi in Slovenskega stalnega gledališča. Giorgio Cesare, ki ga je predlagala PSDI, bo še dalje med

upravitelji osrednje operne hiše, Saša Rudolf (predlagala ga je SSK) pa je bil potrjen v upravni svet SSG, kjer trenutno opravlja dolžnost podpredsednika. V upravni svet Deželnega gledališča Teatro Stabile pa sta bila imenovana Rosanna Poletti (tržaška občinska svetovalka KD) in pokrajinski svetovalec PSDI Lucio Pertusi. Slednji je bil dolgo časa v polemiki s svojo stranko, po tem imenovanju pa so se, kot je sam pred dnevi povedal, »zadeve uredile«.

Crozzoli je dekret o imenovanjih predstavil na tiskovni konferenci, na kateri je napovedal, da bo za preostala imenovanja sredi septembra direktno poskrbel pokrajinski svet. Rekel je tudi, da je razprava med političnimi silami potekala umirjeno ter brez večjih razhajanj in polemik, kar velja tudi

za republikane, ki so, kot znano, nekajkrat zagrozili, da bosta Pacor in Cervesi odstopila iz občinskega oziroma pokrajinskega odbora. Vse pa se je doslej omejevalo na grožnje, sredi prihodnjega meseca bo kvečjemu neke vrste preverjanje, čeprav sta tako KD kot PSI že jasno povedali, da nasprotujeta politični krizi.

Zvedelo se je, da bo v upravnem svetu Laboratorija za morsko biologijo zastopal Pokrajino skoraj gotovo predstavnik zelenih, nekatera imenovanja pa bo Crozzoli koordiniral s tržaškimi županom, tudi zato, ker so iz prvega »snopiča« imenovanj odpadli republikani, melonarji in neofašisti, ki bodo baje dobili zastopnika v konzorciju, ki upravlja tovarno postajališče.

S. T.

Ali bo v pokrajinsko upravo vstopil tudi zastopnik SSK?

Predsednik Crozzoli je na včerajšnjem srečanju z novinarji povedal, da je pokrajinski odbornik za osebe Bruno Brait (KD) pred koncem julija v pismu glavnemu tajniku Pokrajine napovedal odstop, ki pa bo pravnomočen le če ga bo potrdil pokrajinski svet. Govori se, da bo na Braitovo mesto v kratkem izvoljen svetovalec Slovenske skupnosti Zorko Harej, politični dogovor o tem, kot je povedal Crozzoli, pa ni bil še sklenjen, tudi zato, ker se partnerji koalicije o tem še niso jasno izrekli. Morda bo o tem govor na napovedanem preverjanju pokrajinskih sekretarjev petstrankarskega zavezništva, ki se bodo srečali prihodnji teden. Predsednik je dodal, da je to politični problem, ki za sedaj sodi v pristojnost večinske koalicije. KD naj bi odstopila eno izmed svojih odborniških mest SSK v zameno za upravni sporazum v devinsko-nabrežinski občini.

Za sedaj gre vsekakor samo za govornice in za hipoteze. Neosnovana pa se zdi v tem trenutku trditev, ki smo jo slišali na včerajšnji tiskovni konferenci na Pokrajini, da bo SSK v kratkem pristopila tudi v tržaški občinski odbor.

Vinogradniki morajo prijaviti ostanke vina

Kmečka zveza obvešča vinogradnike, da morajo tudi letos prijaviti morebitne ostanke vina, ki jih imajo na zalogi ob polnoči dne 31. avgusta t. l. Količina vina v zalogi tega dne mora biti razvidna tudi na registru na hrbtni strani letne prijave vina oziroma na registru za komercializacijo.

V prijavi morajo biti navedene količine namiznega vina in vina z zaščitnim poreklom, ki so razlikovane po sorti. Kdor ne prijavi ostanke do 6. septembra t. l., ne bo mogel na noben način prodati svojega vina. Prijave morajo biti vložene na občino, v kateri se nahaja klet, najkasneje do četrta, 6. septembra letos.

Kmečka zveza bo svojim članom izpolnjevala prijave na svojem sedežu v Trstu, na podružnicah v Nabrežini in na Opčinah ter na dolinskem županstvu 5. septembra od 12. do 14. ure. Kdor bo prijavil ostanke, naj s seboj prinese lanskoletno prijavo vina.

Javni prispevki študirajočim otrokom emigrantov iz FJK

Pokrajinska uprava obvešča, da je po deželnem zakonu št. 51 iz leta 1980 pooblaščen dodeljevati denarne prispevke otrokom emigrantov, ki bodo v šolskem letu 1990/91 obiskovali šole na deželnem teritoriju.

Pravico do prispevkov imajo otroci izseljencev iz Furlanije-Juljske krajine, ki bivajo v tujini, a ki obiskujejo šole ali univerze v naši deželi. Prispevke prejmejo tudi v primeru, ko obiskujejo šole izven dežele, a le če podobnih tečajev v prihodnjem šolskem letu v naši deželi ne bo. Prošnje je treba vložiti do vključno 30. septembra (do 13. ure) na uradu za protokol tržaške pokrajinske uprave. Okrožnico pa je mogoče dobiti pri vratarjih na Trgu Vittorio Veneto 4 in v Ul. S. Anastasio 3 vsak delavnik od 8. do 14. ure (razen ob sobotah).

Pogovor z dr. Domenicom Maltesejem Novi glavni pravdnik o problemih sodstva

Kot smo že zapisali, bo eno od najvišjih hierarhičnih mest na tržaškem sodišču - to je mesto generalnega pravdnika - v kratkem prevzel nov sodnik, ki je v Trstu sicer dokaj znan, čeprav je iz našega mesta odšel že pred 17 leti, ko je bil dodeljen kasacijskemu sodišču. Nov tržaški generalni pravdnik bo namreč dr. Domenico Maltese, ki se je v anale našega mesta zapisal predvsem kot predsednik tržaškega prototnega sodišča med procesom o Rižarni.

Dr. Maltese, ki se je rodil leta 1923 v Trapaniju, je svojo kariero začel prav v Trstu leta 1950, kjer je opravil odvetniško pripravništvo. Leta 1956 je postal namestnik državnega pravdnika na kazenskem sodišču. Leta 1974 je bil imenovan za sekcijanskega predsednika, leta 1976 pa je - kot rečeno - predsedoval prototnemu sodišču med procesom o Rižarni.

Novi generalni pravdnik pozna naše mesto torej precej dobro, pa čeprav se bo šele v prihodnjih tednih lahko podrobneje seznanil z delovanjem tržaškega sodišča, z njegovimi problemi in pomanjkljivostmi. Kljub temu pa smo mu želeli postaviti nekaj vprašanj o delovanju sodstva in o splošnih problemih pravice v Italiji. Dr. Maltese, ki je na naša vprašanja odgovoril pisno, zaenkrat namreč ni želel oceniti situacije na tržaškem sodišču. Na specifično vprašanje o številu pravnih, ki še čakajo v predalu in o tem, kako bi lahko pospešili razreševanje civilnih in kazenskih postopkov, je namreč odgovoril, da bo o tem poročal ob odprtju prihodnjega sodnega leta (januarja 1991).

Uvodno, skoraj obvezno, vprašanje se je torej glasilo takole: »S kakšnimi

občutki ste se vrnil v Trst, kjer ste praktično začeli svojo kariero in kjer ste več let opravljali pomembne funkcije?«

Odg.: »Vračam se z občutkom predanosti Trstu.«

»Nasprotovanje med različnimi tokovi znotraj sodstva in Višjega sodnega sveta ter navidezno vpletanje sodstva v interese političnega razreda sta botrovala občutku, da je sodstvo čedalje bolj politizirano, kar je seveda v nasprotju z načelom o neodvisnosti sodstva. Kaj mislite o tem, zlasti v luči nedavnih izjav predsednika republike o neodvisnosti sodstva?«

»Sodnik je - ne glede na svoje kulturne in politične nazore - po mojem poklican, da med opravljanjem svojega dela izrecno in rigorozno uresničuje pravna načela, tako da prizna obstoječe pravo in da mu zadosti. Samo to je osnova njegove neodvisnosti.«

»Kako ocenjujete novi kazenski postopnik in njegovo izvajanje deset mesecev po njegovi uvedbi?«

»Nov kazenski postopnik gotovo povzroča nelahke probleme, izdana pa so bila nekatera dodatna navodila, druga pa še bodo, da bi omogočila učinkovitejšo izvajanje črke in duha novega kazenskega postopnika.«

»Nov kazenski postopnik predvideva med drugim, da imajo pripadniki priznane etnične manjšine pravico do dvojezičnega postopka. Kako mislite, da se mora opremiti tržaško sodišče glede na to, da deluje na območju, kjer živi slovenska manjšina?«

»Sodišče je že pred časom uvedlo ustrezne upravne postopek.«

»Razsodba procesa o Rižarni, kateremu ste sami predsedovali, je dopuščala nadaljnje preiskovalne možnosti, ki pa doslej niso bile izkoriščene. Mislite, da boste lahko pripomogli k nadaljevanju preiskave, ali ste med tistimi, ki menijo, da je tiste tragične dogodke treba vrniti zgodovini?«

»O nekem sodnem postopku ni dovoljeno povedati nič več od tega, kar je zapisano v aktih procesa in v utemeljitvi rozsodbe.«

»Kaže, da je pomanjkanje sredstev kronična bolezen sodstva, tako da je tudi delovanje sodišča in zaporov nezadostno. Se vam ne zdi, da bo s tega vidika nemogoče rigorozno izvajati nov zakon za boj proti mamulom?«

»Ob izvajanju kateregakoli zakona, ne samo tega, bi postavka "pravice" zaslužila posebno pozornost. V zadnjih časih pa so bili sprejeti novi ukrepi, ki nam dajejo upanje v bodočnost.«

BARBARA GRUDEN

Novi predsednik IACP na predstavitvenem obisku pri županu Richettiju

Novi predsednik Avtonomnega inštituta za ljudske gradnje (IACP) Emilio Terpin je bil včeraj na tržaškem županstvu na predstavitvenem obisku pri županu Richettiju. Na srečanju je bil govor o problematiki ljudskih gradenj in sploh o stanovanjskih gradnjah v tržaški občini.

Terpin in Richetti sta posebno obravnavala vprašanje sodelovanja med obema ustanovama na področju stanovanjskih gradenj. Ugotovila sta, da bi bilo primerno že utečene oblike sodelovanja dopolniti z novimi. Tako sta sklenila, da bosta obe ustanovi osnovali mešano delovno skupino, ki jo bodo sestavljali urbanisti in tehniki in ki bo redno sledila novim gradnjam ljudskih in drugih stanovanj.

Na koncu prisrčnega srečanja je župan Richetti voščil novemu predsedniku Avtonomnega inštituta za ljudske gradnje dobro delo, ki naj bo takšno, da bo ustrezalo resničnim potrebam in upravičenim zahtevam celotne tržaške občinske skupnosti.

† Zapustila nas je naša draga

Pina Babich

Pogreb bo danes, 30. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v Ricmanje.

Žalostno vest sporočajo hči Gian-na, zet Natale, vnuk Fabio ter ostalo sorodstvo.

Trst, 30. avgusta 1990

(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

Na Čamporah temeljni kamen spomenika padlim

V soboto, 1. septembra, bodo na Čamporah pri vrtu združne gostilne položili temeljni kamen novega spomenika padlim med osvobodilno borbo, med vojno in na delovnem mestu. Spomenik bo iz kraškega kamna oblikoval kipar Graziano Romio, ki je pripravil zelo lep načrt.

Ob simbolični postavitvi temeljnega kamna bo pripravljali odbor za postavitev spomenika priredil v soboto slovesnost, v nedeljo pa ljudski praznik. Temeljni kamen bodo položili ob 18. uri, takoj zatem pa bo kipar Romio orisal značilnosti novega spomenika in simboliko, ki jo je izbral zanj. Ob 19. uri pa bo po zakuski nastopila godba na pihala Bulli e pupe. Praznik se bo, kot rečeno, nadaljeval tudi v nedeljo, 2. septembra. Od 17. ure dalje bo pri združni gostilni igrala namreč godba na pihala Bulli e pupe. Osvežitev (hrano in pijačo) pa bodo nudili tako v gostilni kot pri dobro založenih kioskih.

Novo občinsko večnamensko središče v Ulici Locchi

Pred dnevi so zaključili zidarska dela občinske hiše v Ul. Locchi, gre pa za trinadstropno stavbo, v kateri bodo prostori za razne javne dejavnosti in usluge.

Palaco so ob zaključku del obiskali tržaški občinski odbornik za javna dela Lucio Cernitz, predsednik rajonskega sveta za Sv. Vid in Staro mesto Bruno Marini in predstavnik gradbenega podjetja SEA. V stavbi bodo med drugim nov sedež rajonskega sveta, zdravniška ambulanta, sedež zdravstvenega in socialnega okraja, sedeži krajevnih športnih društev ter kar dve telovadnici, od katerih bo ena razpolagala s košarkarskim igriščem. V manjši telovadnici pa bodo namestili vse potrebno orodje za fizioterapevtske dejavnosti.

Kot je izjavil odbornik Cernitz, gre za največji večnamenski center, ki ga je občinska uprava zgradila v zadnjih desetih letih. Dela so stala dve milijardi lir, upoštevali pa so najmodernejše pristope in med drugim odstranili vse arhitektonske ovire tako, da se bodo lahko tudi handikapirani ljudje nemoteno premikali v stavbi.

Župan Richetti včeraj sprejel študente pobratenege Gradca

Tržaški župan Richetti je včeraj sprejel v modri dvorani na županstvu skupino univerzitetnih študentov iz Gradca na avstrijskem Štajerskem, ki so bili v avgustu na praksi pri tržaških podjetjih. Gre za izmenjave med študenti tržaške in graške ekonomske fakultete, ki se letos že tretjič ponavljajo in ki sodijo v okvir sodelovanja med pobratenima mestoma Trstom in Gradcem.

Poleg študentov (vseh je bilo kakih deset) so se sprejema udeležili avstrijski konzul v Trstu Günter Birbaum, sodelujoči tržaški podjetniki in profesorica Stampfer s tržaške univerze, ki ima veliko zaslug pri tej pobudi.

Richetti je goste pozdravil v imenu občinske uprave in med drugim izrazil zadovoljstvo, da se pobratene med Trstom in Gradcem ne reducira na zgolj folklorične oziroma formalne izmenjave, temveč da se je iz njega porodila cela vrsta konkretnih oblik sodelovanja na kulturnem in gospodarskem področju.

Sprejem se je končal s zdravico, ki je bila posebno prisrčna tudi zato, ker so se med izmenjavajočimi se študenti stkale posebno tesne prijateljske vezi. Običajni »dobro informirani viri« vedo celo povedati, da ne gre izključevati niti kakšne poroke. Šlo bi za zgodbe, ki so jih ti kraji nekoč že poznali...

Smrtna nesreča Tržačanke med počitnicami na Sardiniji

V bolnišnici San Michele Brotzu v Cagliariju je umrla 45-letna Tržačanka Maria Luisa Debelli, ki se je mudila na počitnicah na Sardiniji. Tako je včeraj javila tiskovna agencija ANSA, ki je v svojem kratkem sporočilu pristavila, da je Tržačanka umrla zaradi udara v lobanjo, ki ga je zadobila med padcem na tla v nekem stanovanju v kraju Torre del Pozzo pri Cuglieriju v pokrajini Oristano. Tam naj bi bila v gosteh pri prijateljih.

Agencija ANSA ne posreduje natančnega naslova ponesrečenke. Po informacijah, ki nam jih je uspelo zbrati, kaže, da je v Trstu stanovala v Stari istrski ulici (Strada vecchia dell'Istria), vendar podatka nismo uspeli preveriti. Zvedeli pa smo, da so Debellijevo iz kraja nesreče najprej prepeljali v bolnišnico v Oristanu, od tod pa v že omenjeno bolnišnico v sardinskem glavnem mestu. Ponesrečenka naj bi ves čas bila v globoki nezavesti in umrla naj bi v torek okrog 14. ure na oddelku za oživiljanje bolnišnice San Michele Brotzu.

Vse te podatke navajamo v pogojni obliki, ker nam policija in drugi običajni viri informacij tokrat niso priskočili kdove kako na pomoč. Pristavimo naj še, da je Torre del Pozzo, kjer se je zgodila nesreča, izrazit turistični kraj, ki zaživi predvsem ali samo v poletnih mesecih in v katerem, kot kaže, nimajo ravno najboljše urejene službe prve pomoči.

Kako izpolniti prošnje za suplence v zgoniških otroških vrtcih

*Zgoniška občinska uprava obvešča vse zainteresirane za morebitne suplence učnega osebja v občinskih otroških vrtcih za šolsko leto 1990/91, da lahko predstavijo prošnjo na navadnem papirju, in sicer na Občino Zgonik do 13. ure dne 8. septembra 1990. Prošnja mora vsebovati naslednje podatke:

- kraj in datum rojstva;
- da je interesent italijanski državljan;
- točen naslov in morebitno telefonsko številko.

Prošnji je treba priložiti na navadnem papirju tudi:

- vse morebitne naslove in službene liste v posesti;
- diplomu za poučevanje na pripravni stopnji, ki jo je izdala šola ali inštitut s slovenskim učnim jezikom.

Interesenti morajo biti stari najmanj 18 in največ 40 let, razen izjem, ki jih predvideva zakon.

Za vsa podrobnejša pojasnila se zainteresirani lahko obrnejo na tajništvo Občine Zgonik.

Vrsta posegov finančnih stražnikov v tržaški pokrajini

Tržaški finančni stražniki so včeraj izvedli vrsto manjših posegov. Najvažnejšega so opravili v dolinski občini, kjer so na Cesti za Glinščico prestregli dva pakistanska državljanca, ki sta ilegalno prekorčila italijansko-jugoslovansko mejo. Po predvideni proceduri so prebežnika po pregledu predali policiji, ki ju je potem vrnila državi, iz katere sta prišla, se pravi Jugoslaviji.

Finančni stražniki pa so včeraj izvedli tudi vrsto manjših zaplemb in zasegov na mejnih prehodih. Tako so pri Rabujezu zaplenili skupno skoraj enajst kilogramov cigaret in drugega tobaka, ki so ga prevažali italijanski državljan na poti iz Jugoslavije v Italijo. Pri Fernetičih so zasegli štiri postdatirane čeke za skupno skoraj 9 milijonov lir, ki jih je skušal neki italijanski državljan prepeljati v Jugoslavijo. Pri Fernetičih so poleg tega zaplenili tudi skupno enajst preprog, ki so jih različni vozniki skušali pripeljati iz Jugoslavije v Italijo, pa še skupno 200 litrov nafte, ki jih je neki turški kamionist na poti iz Jugoslavije v Italijo prevažal v 20 posodah kot zalogo na trebušni strani prikolice svojega tovarnjaka.

Lep uspeh vaške šagre društva Fran Venturini

V torek zvečer so člani in simpatizerji KD F. Venturini od Domja, ki so sodelovali na tridnevni šagri na Krmenki, imeli zaslužen »likof«. Praznik je privabil veliko število obiskovalcev. Vsem, ki so delali, se je zahvalil predsednik društva dr. Marijan Spetič.

Na sliki (foto Magajna) člani in prijatelji KD F. Venturini, ki so delali na šagri.

10. Mladinski raziskovalni tabor Repentabor 90

Vabimo Vas, da se udeležite

ZAKLJUČNE PRIREDITVE 10. MRT

ki bo jutri, 31. t. m., ob 20.30 v bivši osnovni šoli na Colu.

Predstavljeni bodo izdelki raziskovalnega dela.

razna obvestila

Dekliški zbor Vesna obvešča, da se bodo redne pevske vaje pričele v torek, 4. septembra, ob 20.30 v Domu A. Sirka. Vabljeni tudi nove pevke.

MePZ Primorec-Tabor vabi vse, ki jim ugaja petje in dobra družba na prvo srečanje v torek, 4. septembra, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opcinah. Dobrodošli predvsem novi člani, s katerimi bi se radi seznanili tudi v četrtek, 6., v petek, 7., v ponedeljek, 10. ali v torek, 11. septembra ob isti uri v Prosvetnem domu na Opcinah.

šolske vesti

Glasbena matica Trst naproša, da kdor ni še potrdil vpisa za šolsko leto 1990/91, naj to stori še do jutri, 31. t. m.

Glasbena matica obvešča, da je vpisovanje novih gojencev za šolsko leto 1990/91 od 3. do vključno 9. septembra na šoli Glasbene matice v Trstu, ul. R. Manna 29, od 8. do 12. ure.

Na liceju France Prešeren se bodo začeli popravni izpiti v soboto, 1. septembra, ob 8.30. Razpored je na oglasni deski.

Ravnateljstvo DTT Žiga Zois sporoča, da se pismeni popravni izpiti za knjigovodje in geometre začnejo v soboto, 1. septembra, ob 8.30 na glavnem sedežu. Podroben razpored izpitol je razobešen na šolski oglasni deski.

Ravnateljstvo državnega učiteljskega A. M. Slomšek obvešča, da se popravni izpiti začnejo v soboto, 1. septembra, ob 8.30 s pismeno nalogo iz italijanščine. Koledar izpitol je na vpogled v šolskih prostorih.

Na državnem poklicnem zavodu J. Stefan se bodo začeli popravni izpiti v soboto, 1. septembra, ob 8.30. Razpored izpitol je na vpogled na šolski oglasni deski.

Dne 7. t. m. je bil objavljen v Uradnem listu razpis natečaja po naslovih za stolice in mesta na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah. Natečaja se lahko udeležijo tisti, ki so med šolskimi leti 1982/83 in 1988/89 poučevali vsaj 360 dni s predpisano diplomom in ki imajo habilitacijo za poučevanje oziroma usposobljenostno diplomom. Rok za vlaganje prošnje zapade 5. septembra. Vse informacije in obrazce nudi Sindikat slovenske šole, Ul. Carducci 8, II. nad., tel. 370301, ob torkih od 16. do 17. ure in ob četrtek od 11. do 12. ure.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 30. avgusta 1990 SREČKO

Sonce vzide ob 6.23 in zatone ob 19.48 - Dolžina dneva 13.25 - Luna vzide ob 15.43 in zatone ob 0.57.

Jutri, PETEK, 31. avgusta 1990 RAJMUND

PLIMOVANJE DANES: ob 1.39 najnižja -28 cm, ob 10.08 najvišja 23 cm, ob 14.32 najnižja 10 cm, ob 18.20 najvišja 15 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 29 stopinj, zračni tlak 1017,7 mb ustaljen, veter 10 km na uro vzhodnik severovzhodnik, vlaga 48-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 22,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alan Mervini, Marco Coronica, Camilla Fioretti, Cecilia Lebari.

UMRLI SO: 92-letna Lucia Eller vd. Corda, 77-letna Marija Daneu, 69-letni Vittorio Sauco, 73-letna Bianca Sandrini, 81-letna Benedetta Dazzara, 70-letna Maria Pucer por. Pribaz, 77-letni Giuseppe Innocenti, 64-letni Mario Sema.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 27. avgusta, do sobote, 1. septembra 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30 Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41.

Nabrežina (tel. 200466), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30 Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1.

NABREŽINA (tel. 200466), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30 Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1.

NABREŽINA (tel. 200466), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razne prireditve

Pevska zbor Fantje izpod Grmade in Dekliški zbor Devini v sodelovanju z Zadrugo Grmada Devini prirejajo KONCERT GODBE NA PIHALA NABREŽINA jutri, 31. t. m., ob 20. uri pred restavracijo Dama Bianca v devinskem portiču. V primeru slabega vremena bo koncert naslednjega dne ob isti uri.

NAŠ PRAZNIK na Krmenki - Dolinska sekcija Slovenske skupnosti sporoča, da bo njen letošnji tradicionalni Naš praznik 1., 2. in 3. septembra na prireditvenem prostoru na Krmenki (pri Domju). Vse tri večere bo priložnost za ples ob zvokih znanih ansamblov Krt iz Kranja in Karavank. V kulturnem delu programa v nedeljo popoldne bodo koncert godbe na pihala iz Nabrežine, pozdrav in politični govor. Vse tri dni delujejo kioski z jedmi na žaru in domačim vinom. Vabljeni vsi!

Vaška skupnost vabi konec tedna v Bane na TRADICIONALNO ŠAGRO POD KOSTANJLI. V nedeljo, 2. septembra, "mantenjada" z Godbo iz Ricmanj in ples parterjev.

izleti

Društvo slovenskih upokoencev organizira izlet na Brione in Labin 19. septembra. Vpisovanje bo 7. septembra ob 9. uri na sedežu društva v Ul. Cicerone 8.

KD Primorsko - Mačkolje priredi v nedeljo, 9. septembra, izlet za svoje člane v mesteca Caorle in bližnje lagune. Vpisovanje sprejema Danica Smotlak, tel. 232114, do 1. septembra.

Državni poklicni zavod za industrijo in obrt J. Stefan prireja takoj po jesenskih izpitolih in pred začetkom šolskega leta tridnevni izlet v Kamniške Alpe po slovenski transverzali. Program, pojasnila in vpisovanje je v tajništvu šole do vključno torka, 4. septembra (tel. 568233).

Darujte v sklad Mitje Čuka

gledališča

MIRAMARSKI PARK Poletna prireditev LUČI in ZVOKI Nocoj ob 21.00 predstava v nemščini in ob 22.15 predstava v italijanščini.

Naslednje predstave: v soboto ob 21. in ob 22.15 predstavi v italijanščini; v torek ob 21.00 predstava v angleščini in ob 22.15 predstava v italijanščini.

koncerti

Glasbeni september

Danes ob 12. uri bodo v Muzeju Revoltella, Ul. Diaz 27, na tiskovni konferenci predstavili ciklus koncertov z naslovom Glasbeni september, ki jih organizirata Zdrženje Promusica in Cappella Civica.

Miramarski festival Jutri, 31. t. m., ob 17.30 otvoritvena prireditev »1. Miramarskega festivala« s koncertom sopranistke Marie De Francesca Cavazza. Ponovitev ob 21.00 uri v Oficirskem krožku. Vstop prost.

V soboto, 1. septembra, bo koncert solistov Eliane Rotter, Giuseppa Botte in Carla Pecchiarija, v nedeljo pa zaključek prireditev z opereto »La bella Trieste«.

Glasba in prijateljstvo

V soboto, 1. septembra, ob 22. uri bo na terasi kopališča Ausonia prireditev, na kateri bodo sodelovali kantavtorji in glasbene skupine iz Trsta in dežele Furlanije-Juljske krajine.

čestitke

Danes, 30. t. m. praznuje 82. rojstni dan ANGEL HRVAT iz Boršta. Še na mnoga srečna in zdrava leta mu želi prijatelj Angel Kosmač z ženo.

Brez predhodnega obvestila nas je kolega Loredano presenetil ter bo od slej skupaj z ženo Auroro dvojčka VALTERJA in SARO previjal. Srečni ma staršema čestitajo, novorojenčkom pa želijo sreče in zdravlja kolegi Občine Dolina.

uradno priznan jezikovni licej

sedež državnih izpitolov

tehnični zavod za računovodje

sedež državnih izpitolov

uradno priznanih vseh pet let

srednja šola za nadoknadenje izgubljenih let

geometri - knjigovodje - učiteljske liceji - vrtnarice - srednja šola

informatika poklicni tečaji

tajništvo podjetja programerji IBM - strojepisje stenografija - jeziki knjigovodstvo - aranžerstvo finančni svetovalci

VPISOVANJE v dnevne in večerne tečaje: NOV SEDEŽ TRST - UL. LAZZARETTO VECCHIO 24 TEL. 040/307440 - 307416

TRŽAŠKA KNJIGARNA

obvešča cenjene odjemalce, da bo s 4. septembrom odprta s sledečimi urnikom:

torek, sreda, četrtek in petek: od 8. do 13. ter od 14. do 19. ure
sobota: od 9. do 13. ure.

prispevki

Ob 2. obletnici smrti mame Alojzije Križmančič daruje družina Bizner 15.000 lir za Bazovski dom, 15.000 lir za SZ Zanja in 15.000 lir za SKD Lipa.

Ob 46. obletnici junaške smrti petih kurirk OF daruje Slava Slavec 20.000 lir za sekcijo VZPI iz Prebenega za negovane spomenika NOB.

V spomin na Rafaela Grgiča darujeta Klara in Angelo 20.000 lir za KD Slovan iz Padrič.

V spomin na Cveta Hrovatina darujeta Rita in Franc Brus 20.000 lir za Center za socialno dejavnost.

V spomin na Cveta Hrovatina darujeta Anica in Milo Vaclik 30.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na Cveta Hrovatina darujeta Milko in Karla Sosič 50.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na Cveta Hrovatina daruje Marta Pischianz z družino 30.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na Cveta Hrovatina daruje družina Franka Gregoretija 30.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

Namesto cvetja na grob Franca Ukmarja darujeta sestrična Lojzka in Miloš 30.000 lir za MPZ V. Mirk.

V spomin na Franca Ukmarja daruje Ida Bukavec 25.000 lir za cerkveni pevski zbor s Proseka.

Namesto cvetja na grob Laure Sedmak darujeta Zofi in Odon 20.000 lir za vzdrževanje kriškega Ljudskega doma.

Namesto cvetja na grob Marka Tenzeja daruje družina Košuta (Križ 38) 20.000 lir za ŠD Mladina.

V počastitev spomina Franja Umari Ukmarja daruje Vera Pertot (Nabrežina) 30.000 lir za FC Primorje.

V spomin na Karmelo Carli Škabar darujeta Olga in Mimi Stuckler 50.000 lir za Ljudski dom Trebeče.

V spomin na Cveta Hrovatina daruje družina Žerjal 50.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V počastitev spomina Cveta Hrovatina daruje Livia Sossi 15.000 lir za spomenik NOB na Opcinah.

Namesto cvetja na grob dragega prijatelja Draga Ote daruje Klavdij Ota z družino 100.000 lir za ŠD Breg.

Namesto cvetja na grob Draga Ote daruje Sandy Klun z družino 50.000 lir za ŠD Breg.

kino

ARISTON - 21.00 Le relazioni pericolose, r. Stephen Frears, i. Glenn Close.
EXCELSIOR - 17.30, 22.15 Chi ha paura delle streghe, r. Nicolas Roeg, i. Anjelica Huston.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.00, 22.15 Lègami, r. Pedro Almodovar, □

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Uccelli 2, srh, □

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 Major League - la squadra più scassata della lega, i. Tom Berenger, Charlie Sheen.

NAZIONALE III - 16.20, 22.15 Cicciolina e le sue bestie, porn., □ □

NAZIONALE IV - 18.30, 22.15 La legge del desiderio, r. P. Almodovar, □ □

GRATTACIELO - 18.00, 22.15 L'attimo fuggente, r. Peter Weir.

MIGNON - 17.00, 22.15 La chiave, r. Tinto Brass, i. Stefania Sandrelli, □ □

LJUŠKI VRT - 21.15 L'implacabile.

EDEN - 15.30, 22.00 Porno offerta speciale, porn., □ □

CAPITOL - 17.00, 22.00 Senti chi parla, i. John Travolta, Kristie Alley.

LUMIERE - Zaprt.

ALCIONE - 18.30, 22.10 Ore contate, r. Dennis Hoper.

RADIO - 15.30, 21.30 Quel desiderio bagnato sotto la pelle, porn., □ □

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □ □

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1168,100	1130.—	Japonski jen	7,975	885.—
Nemška marka	738,900	732.—	Švicarski frank	898,050	105,063
Francoški frank	220,700	217,500	Avstrijski šiling	105,063	188.—
Holandski florint	656,710	630.—	Norveška krona	190,960	198.—
Belgijski frank	36,024	35.—	Švedska krona	200,800	7.—
Funt šterling	2239,900	2200.—	Portugalski eskudo	8,397	11.—
Irski šterling	1984,200	1980.—	Španska peseta	11,950	880.—
Danska krona	193,300	190.—	Avstralski dolar	954,900	100.—
Grška dramma	7,477	7.—	Jugoslov. dinar		
Kanadski dolar	1007,700	970.—	ECU	1536,050	

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRZASKA KREDITNA BANKA

Tel. Sedez 040/67001 Agencija Domjo 831-131 Agencija Rojan 411-611

Pianist in dirigent Vladimir Aškenazi navdušil v Fermu

Vladimir Aškenazi je v torek zvečer z London's Royal Philharmonic Orchestra navdušil številno občinstvo (preko 2000 oseb) na zaključnem večeru četrtega Festivalu v Fermu, kjer je z uglednim ansambлом, katerega je tudi umetniški vodja, začel turnejo po Evropi. Občinstvo, ki je izvajalce nagradilo s petnajstminutnim ploskanjem, je tudi odlično sprejelo zahteven spored, katerega osrednjo točko je predstavljala Beethovnova Četrta koncert. Uvodna skladba je bila Tragična uvertura Johannesa Brahmsa, koncert pa je zaključevala Deseta simfonija Dmitrija Šostakoviča.

Prav pri Beethovnovem koncertu je Vladimir Aškenazi dokazal, da kot vrhunski pianist obvlada Beethovnov klavirski melos, ob tem uspe z neobičajno naravnostjo spajati svojo interpretacijo s simfoničnim orkestrom, ki ga nudi orkester. Običajno si dirigent-solisti to dovolijo pri instrumentalno manj zahtevnih skladbah, kot so lahko Mozartovi koncerti.

Aškenazijev opus se je v zadnjih letih tako v solističnem kot v dirigentskem smislu zelo obogatil. Sicer je minilo že 28 let, odkar je pianist bil delež prve nagrade na uglednem natečaju Čajkovski v Moskvi, kar je predstavljalo pravi začetek njegove sijajne kariere. Kot solist je odtejel posnel vsa glavna dela za klavir Mozarta, Beethovna, Chopina, Rahmaninova in Skrjabinina, njegove izkušnje dirigenta segajo od Beethovna in Sibeliusa do Rahmaninova, Prokofjeva, Stravinskega in seveda Mozarta.

Svoje obvladovanje stila je na koncertu v Fermu še enkrat dokazal, ko je od Brahmsovega romantičnega čustovanja prešel na trpečo izpovednost Dmitrija Šostakoviča, ki zahtevno partituro svoje Desete simfonije simfoničnemu orkestru »žrtvam fašizma in vojne«. Njegova glasba postane prav v tej simfoniji nosilec univerzalnega trpljenja. Prav intenzivna izvedba te skladbe je navdušila občinstvo, ki se je zbralo na sugestivnem trgu v Fermu, da se je bil končni aplavz naravnost sproščujoč.

Množica v Austinu se je poklonila Stevieju Rayu

Pisana množica se je včeraj v Austinu na svojstven način poslovila od svojega ljubljence - slavnega kitarista Stevieja Raya, ki je tragično umrl med nedeljo in ponedeljkom, ko se je s helikopterjem raztreščil v hribovnatem predelu Wisconsin. Na tisoče ljudi, starih hipijev, funkcionarjev, mladih Špancev, gospodinj, temnopoltih gospodarstvenikov, študentov, mater z malimi otroki se je zbralo v najtoplejšem dnevu leta (živo srebro je doseglo celo 42 stopinj) in v popolni zbranosti bedelo ves dan in vso noč na nogometnem stadionu sredi Zilker Parka. S seboj so prinesli nekaj pločevink koka kole in nekaj odevi, sicer je bila družina res pisana tako zaradi različnih načinov oblačenja kot zaradi polti. Prav gotovo si Stevie Ray ni pričakoval takega poklona in tolikšnega izraza naklonjenosti.

Za ves dan in vso noč se je življenje v Austinu ustavilo. Kar se je dogajalo drugod po svetu je ostalo na robu igrišča, daleč od žalovanja, ki so ga prebivalci Austina poklonili svojemu ljubljencu. Medtem ko so zvočniki oddajali motive, ki jih je Ray v svoji briljantni karieri posnel, so nekateri spokojno jokali, drugi so samo zamišljeno zrlji predse. Bill Goode, temnopolti bluesman iz Austina, je pojasnil novinarjem: »Bil je človek, ki je živel med temi ljudmi, oni so to vedeli in mu tako odgovarjajo.«

Stevie Ray se je rodil v Dallasu, umetniško pa je zorel v Austinu, tako se je tudi njemu zdelo, da so prav v tem mestu njegove korenine. V Austin se je tudi vračal, da bi proslavljal svoje uspehe ali se tolažil po neuspehih. Kmalu potem ko je zapustil rehabilitacijski center v Georgiji po zdravljenju zaradi uživanja mamil in alkoholizma (leta 1986 se je namreč onesvestil med koncertom v Evropi), je prišel v Austin, šele kasneje je nadaljeval z okrevanjem v Dallasu. Prebivalci Austina so s svojim vedenjem izrazili vso svojo hvaležnost prav za »zapuščino« mladim, češ da se vsi lahko osvobodijo mamil in alkohola, če si le to želijo.

sklad mitje čuka

jelka cvelbar

Izpod strokovnega drobnogleda

(Foto Cvelbar)

Gost letošnjega poletnega središča Sklada je otroški zdravnik Vili Ščuka iz Nove Gorice, ki je kot zunanji opazovalec in svetovalec rad odgovoril na nekaj vprašanj v zvezi z delom, ki ga vzgojitelji opravljajo v središču. Del pogovora smo objavili pretekli teden, tokrat pa seveda nadaljujemo z vprašanji. Namen Sklada, da bi letos skušal nuditi strokovno pomoč v središču je pri dr. Ščuki našel plodna tla. Kaj pa odziv? Kako se na to novost odzivajo vzgojitelji oz. spremljevalci?

Sam sem bil na začetku nekoliko skeptičen. Bal sem se indolentnosti, sedaj pa vidim, da jih od vsega začetka problemi psihologije otroka, njegovega razvojnega obdobja neverjetno zanimajo. Ne samo profesionalne sodelavce Sklada, pač pa tudi vse ostale: starše, spremljevalce, vzgojitelje. Ti sprašujejo, zakaj se ta otrok tako obnaša, zakaj ne drugače... Mislim zato, da je dobro, da poznamo malo več otroške psihologije in da je taka »šola« najbolj primerna »na terenu«.

Nova Gorica ni zelo daleč od nas, pa vendar so navade, solanje, pa tudi jezik vaših otrok nekoliko drugačni od naših. Ali so vam ta odstopanja pomnila oviro?

Glejte, jaz osebno nimam nobenih problemov, kajti sem od tu doma. Moje otroštvo je tesno vezano na Trst, na Barkovlje, Opčine, na Kras - Duvovlje, Sežano. Kar se pa tiče italijanske šolske zakonodaje, sem morda pred nekaj leti, ko sem začel sprejemati v Novi Gorici paciente iz zamejstva, imel s svojimi sodelavci nekaj težav. Sedaj jih pa nimam več, ker prepoznavam razlike: starši me celo niti ne registrirajo kot nekaj posebnega in mislijo, da sem iz Gorice. Moj dialekt je tu blizu, podoben - tudi z otroki nimam težav, ker obvladam tudi oba jezika in posebej še tržaški dialekt, tako da se z otroki lahko v njihovem jeziku pogovarjam in vem, kaj so »laštre«, kaj so »pjati«...

Kako pa vas sprejemajo otroci? Če primerjam naše otroke v Sloveniji s temi otroki, moram reči, da so vaši otroci, zlasti najmlajši, veliko bolj sproščeni. Najprej me pocukne za rokav in vpraša: »Kako se kličeste?« Hočejo vedeti, kako bi me mogli pozvati in pritegniti v dialog. Ko mu povem ime, takoj začne z: »Vili...« To se mi zdi zelo neposredno in mi je zelo všeč pri teh otrocih, medtem ko so

naši otroci verjetno tudi zaradi načina vzgoje in pretirano velikih skupin v vrtcih, in razredih in zaradi uniformiranja in institucionaliziranja otrok, vse preveč frustrirani in zavrti, bolj kot vaši. Tule so bolj sproščeni. Taka poletna središča jih očitno še bolj sproščajo.

Prostor, ki ga ima naš Sklad na razpolago, je pač tak, kot je. Veliko je cementsa, premalo je morda zelenja. Kaj vi mislite o tem?

To dvorišče mi je zelo všeč, ker ima svoj sončni del in svoj senčni del. Beton je po eni strani dobra stvar, ker se na betonu lahko dogaja cel kup iger in se otroci manj poškodujejo kot na gramozu. Manjka mi trave! Trave, grmičevja, kjer bi otroci skakali, nekaj enostavnih igral in nekaj tekoče vode, nizke, kjer bi čofotali.

Positivno je, da niso otroci vedno zaprti v tem dvorišču in da hodijo na izlete, da gredo ven, kamorkoli, da spoznajo, recimo, živali, obrt, trgovino, razgledno točko... Da nekaj vidijo, da nekaj poslušajo. Zlasti mali otroci, zanje je zanimivo, kako poslušajo, z vsemi senzornimi elementi se učijo spoznavanja sveta. Kako jih učimo spoznavati glasbo, kako zvonijo zvonovi, kako piska vlak - vse te stvari morajo tudi videti. To pa se zelo lepo udejanji v poletnih središčih, če lahko gremo tudi ven.

Sicer pa se mi ambient, ki je na razpolago poletnemu središču in sobe, ki jih imamo na razpolago za razne dejavnosti, zdijo zelo primerni. Čeprav je na videz zelo improvizirano, je vendarle ugodno. Otroci so zaščiteni, nič se jim ne more zgoditi, ambulante so tu blizu, zato so lahko starši, tudi kar se zdravstvenega vidi-ka tiče, brez skrbi.

Da pa morajo otroci na kosilo skozi vas in čez ulico, tudi to je vzgoja.

Se zadnje vprašanje: če bi vas še kdaj povabili na tako delo, bi prišli?

Srčno rad! Še drugače bi se pripravil. In za naslednje leto že kar planiram, kako bi bilo to vse pripravljeno...

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper	RADIO TRST A
9.00 Evropske pravljice: Dobri duh	9.00 Nanizanki: Lassie, 10.20 La mia terra tra i boschi, vmes risanke	12.05 Film: Catene invisibili (dram., It. 1942, r. Mario Mattoli, i. Alida Valli, Carlo Ninchi)	8.50 Video strani	13.45 Tenis: odprti turnir Združenih držav v Flushing Meadowu (posnetki srečanj prvega kola)	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 8.00, 14.00 Deželna kronika; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kolar; 8.10 Ekologija danes za boljši jutri; 8.25 Evergreeni; 9.10 Mladinska nadaljevanke: Alica v čudežni deželi (3. del); 9.35 Instrumentalni solisti; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Rock zvezde; 12.00 Dobrodošlo poletje; 12.30 Orkestralna glasba; 12.40 Iz naših festivalov; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Poletni mozaik; 16.00 Večna ženska proza; 16.35 Potpuri; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: teden Wolfgang Amadeusa Mozarta; 18.00 Jugoslavija 1941-1945; 18.30 Soft music; 19.20 Zaključek sporedov.
9.10 V kraljevstvu pravljice: Zlati kodrčki in trije medvedki	10.45 Dokumentarec: I giganti della savana	13.30 Opera v salonu (fl. Giorgio Zagnoni, kl. Alessandro Specchi)	9.00 Spored za otroke in mlade: nanizanka Grizli Adams	16.45 Tenis: turnir v Flushing Meadowu (prenos srečanj drugega kola, poročajo Rino Tommasi, Roberto Lombardi in Ubaldo Scanagatta)	RADIO SLOVENIJA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Mladina poje; 9.05 Jutranja glasba; 9.35 Napotki za goste iz tujine; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.30 Radio danes; 13.38 Do 14.00; 14.05 Vedre note; 14.25 Iz glasbene tradicije; 14.40 Radijski Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Prijubljene melodije; 17.00 V studiju; 18.05 Big Band RTV-Lj; 18.30 Zborovske pesmi; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ansambli; 20.00 Domače pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Nočna glasba.
10.00 Film: La contessa azzurra (kom., It. 1960, r. Claudio Gora, i. Amedeo Nazzari)	11.10 Nanizanka: Monopoli	14.00 Dnevnik	9.25 Nanizanka: Zakon v Los Angelesu (pon.)	18.50 TVD Novice	
11.55 Vreme in kratke vesti	11.55 Nadaljevanke: Capitol	14.10 Dokumentarec: Avstralijska - Velika puščava	10.10 Video strani	19.00 Oddaja v slovenščini: Odprta meja	
12.05 Nanizanka: Su e giù per Beverly Hills - La mamma è sempre la mamma	14.30 Nan.: Saranno famosi	15.05 Nan.: Vita col nonno	16.55 Video strani	19.30 Stičišče	
12.30 Dokumentarec: Juha in lesniki	15.15 Variete: Ghibli	16.00 Rubrika: Rally	17.05 Nadaljevanke: Sin z otoka (pon.)	20.00 Tenis: odprti turnir ZDA v Flushing Meadowu (prenos srečanj drugega kola)	
13.30 Dnevnik - tri minute	16.20 Nan.: Mr. Belvedere	16.30 Film: Intrigo a Taormina (kom., It. 1960, r. Giorgio Bianchi, i. Belinda Lee, Walter Chiari)	18.00 Dnevnik	22.00 TVD Novice	
14.00 TV igra: Ciao fortuna	16.45 Film: Ordine di uccidere (dram., VB 1958, r. Anthony Asquith, i. Paul Massie)	18.10 Poletje Magazin 3	18.05 Poslovne informacije	22.15 Tenis: turnir v Flushing Meadowu (prenos srečanj drugega kola)	
14.15 Film: Tramonto di fuoco (vestern, ZDA 1956, r. J. Arnold, i. Rory Calhoun)	18.30 Dnevnik - športne vesti	18.45 Športna rubrika: Derby	18.10 Mozaik. Izobraževalna oddaja: Noben gozd ni navaden gozd	24.00 Nogomet: prijateljska tekma Real Madrid-Milan (posnetki)	
15.35 Risanke	18.45 Nanizanka: Le strade di San Francisco - Lotta contro il tempo	19.30 Deželne vesti	18.40 Spored za otroke in mlade: nanizanka Čudežna leta	TV Slovenija 2	
15.50 Nad.: Madame Bovary	19.45 Dnevnik in šport	19.45 EP v atletiki	19.10 Risanke	16.50 EP v atletiki (prenos iz Splita)	
16.55 EP v atletiki	20.30 Nadaljevanke: Il colpo (krim., It. 1986, r. Sauro Scavolini, i. Fabio Testi, 2. del)	20.30 Nanizanka: I Professionals - Perché hanno ucciso Sammy	19.20 TV okno	21.25 EP v atletiki: dnevni pregled in povzetki	
19.50 Vreme in dnevnik	23.05 Dnevnik - nocoj	21.20 Film: Django (vestern, It. 1966, r. Sergio Corbucci, i. Franco Nero, Loredana Nusciak), vmes (22.15) dnevnik	19.30 Dnevnik	22.40 Regionalni programi TV Slovenija	
20.40 Igre brez meja	23.15 Dokumentarec: Mixer	23.00 Nanizanka: Il nero e il giallo	19.50 Vremenska napoved		
22.10 Ob izvolitvi miss Italije	0.05 Dnevnik, vreme in horoskop	0.05 Nočni dnevnik	20.00 Nadaljevanke: Mihajlo Lomonosov (Oleg Osetinski-Leonid Nehoršov, r. Aleksander Proškin, i. Viktor Stepanov, Ilze Liepa, 4. del)		
22.25 Dnevnik	0.30 Film: La battaglia di Fort Apache (vestern, It. 1964, r. Hugo Fregonese, i. Lex Barker)	0.35 Oddaja o kulturi: Fuori orario	21.00 Tednik		
22.35 Opera buffa: Così fan tutte (Mozart, dir. S. Accardo, 2. del)			22.00 Dnevnik in vreme		
0.15 Dnevnik in vreme			22.20 Nanizanka: Sin z otoka (r. Christopher Chulacki, i. Richard Chamberlain)		
0.25 Rubrika: Mezzanotte e dintorni			23.10 Video strani		
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TELEFRIULI	RADIO KOPER (slovenski program)
8.00 Nanizanke: Simon Templar, 9.00 Marcus Welby M.D., 9.55 Un dottore per tutti	8.00 Nanizanka: Bonanza - Lotario Larkin	8.30 Nanizanke: Superman, 9.00 Ralph Supermaxie-ro, 10.00 Boomer, cane intelligente, 10.30 Skip-py il canguro, 11.00 Rin Tin Tin, 11.30 Flipper, 12.00 La famiglia Adams	9.00 Nan.: Quattro in amore, 9.30 Captain Nice	12.00 Risanke in rubrika	7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in prometni servisi; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.30 Dnevni pregled tiska; 8.00 Prenos Vala 202; 13.00 Oddaja v živo: Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Črno na belem; 17.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 18.00 Počitniški vrtljak; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.
10.30 Aktualno: Forum - E' stata via	9.00 Film: La città dolente (dram., It. 1949, r. M. Bonnard, i. Luigi Tosi)	13.30 Tenis - turnir US Open (iz New Yorka)	12.30 Nan.: Il supermercato più pazzo del mondo	13.00 Nanizanka: L'albero delle mele	RADIO KOPER (italijanski program) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.35 Poletna oddaja; 8.00 Razglednica; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Potovanje okoli sveta; 9.15 Clie; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.40 Družinski svet: ideje in nasveti za gospodinje; 11.00 Pisali so nam...; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Vse za dopust v Jugoslaviji; 18.30 Najlepše popevke; 19.00 Souvenir d'Italy; 20.00 Nočni program - glasba.
11.15 Kviza: Doppio slalom, 11.45 O.K. Il prezzo è giusto	11.00 Nadaljevanke: Aspettando il domani, 11.30 Così gira il mondo	16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes nanizanka in risanke	15.30 Film: Un detective con i tacchi a spillo (krim., ZDA 1983, r. Jerry Jameson)	13.30 Film: La croce di fuoco (dram., r. John Ford, i. Henry Fonda)	
12.45 Superclassifica Show Story	12.00 Nanizanka: Lou Grant - Censura	18.00 Nanizanke: Batman, 18.30 Supercopier, 19.30 Casa Keaton	17.00 Nanizanki: Gli inafferrabili, 18.00 Doc Elliot	17.00 Risanke	
13.45 Film: Can-can (kom., Fr. 1960, r. Walter Lang, i. Frank Sinatra, Maurice Chevalier)	12.45 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke	20.00 Risanke	19.00 Film: Trattamento fatale (krim., ZDA 1987, r. Robert Lewis, i. James Bro-lin, Pamela Bellwood)	20.00 Rubrika: Voglia d'estate	
15.20 Nanizanke: Dalle nove alle cinque, 15.50 Man-nix, 16.50 Diamonds, 17.55 Mai dire sì, 18.55 TopSecret	13.40 Nad.: Sentieri	20.30 Film: Love Dream (fant., It. 1988, r. C. Finch, i. Christopher Lambert, Diane Lane)	20.00 Benny Hill Show	20.30 Nad.: Il paria (5. del)	
19.50 Kviz: Quel motivetto...	14.30 Nan.: Falcon Crest	22.20 Nanizanki: I Robinson, 22.50 Cin Cin	20.30 Film: Tradimento fatale (krim., ZDA 1987, r. Robert Lewis, i. James Bro-lin, Pamela Bellwood)	21.30 Nanizanka: Uno sceriffo contro tutti	
20.30 Film: Zucchero, miele e peperoncino (kom., It. 1980, r. Sergio Martino, i. Pippo Franco, Edwige Fenech)	15.30 Nad.: Amandoti, 17.00 Andrea Celeste, 18.30 La valle dei pini	23.25 Rubriki: Ai confini dello sport, 23.55 Grand Prix	22.30 Film: Ninja il cacciatore (krim., Filip. 1987, r. Wu Kuo Jen)	22.30 Nočne vesti	
22.40 Nan.: Charlie's Angels - La ragazza Pon Pon	19.00 Nanizanka: General Hospital	1.05 Nanizanki: Sulle strade della California, 2.05 Benson	24.00 Nan.: Night Heat	23.00 Nanizanka: Navy	
23.10 Variete: Maurizio Costanzo Show	19.35 Nad.: Febbre d'amore		TMC	24.00 V Francinem salonu	
1.00 Film: Un giorno, una vita (dram., It., r. Al Prince, i. Daniela Rocca)	20.30 Film: Agatha Christie - L'uomo dall'abito marrone (krim., ZDA 1988, r. Alan Grint, i. Rue McClanahan, Toni Randall)		12.00 Risanke: Snack	TELE 4	
	22.25 Nad.: La talpa		12.30 Nan.: Mago Merlino	(Se povezuje s sporedi Italia 1)	
	0.25 Film: Matrimonio alla francese (kom., Fr.-It.-ZRN 1965, r. Denys De La Patelliere, i. Jean Gabin)		13.00 Šport in dnevnik	Lastne oddaje:	
	2.10 Nanizanka: Cannon - La stazione fantasma		13.45 TV film: La famiglia americana (4. del)	19.30 Dogodki in odmevi	
			15.00 Film: Il sogno di Robin (dram., Kan. 1986, r. Paul Lynch, i. Olivia D'Abo)		
			16.50 Risanke: Snack		
			18.00 Nanizanki: Lui, lei e gli altri, 18.30 Segni particolari, genio		

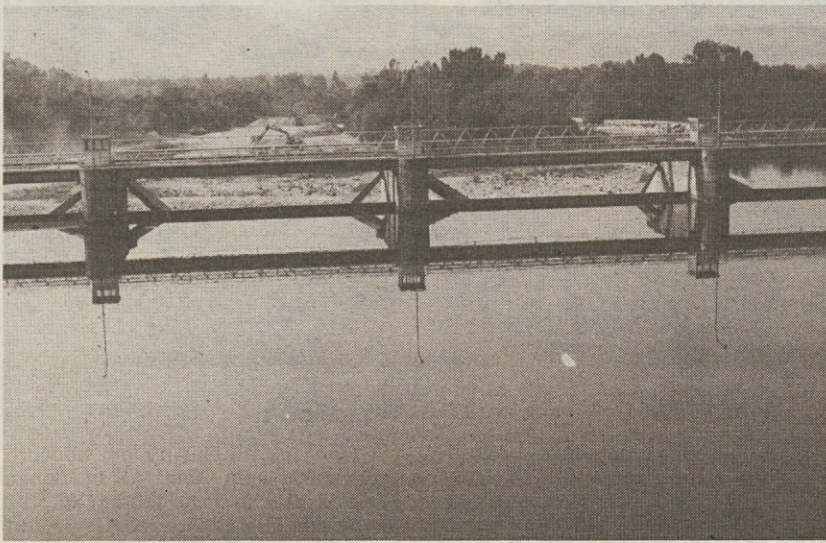
Posledice vročega in suhega poletja

Zaradi suše škoda v kmetijstvu
Vodovodarji pa še niso zaskrbljeni

Koliko škode bo zaradi suše na Goriškem? Vprašanje si zastavljajo kmetje v krajih, kjer ni urejeno namakanje, saj bodo zaradi pomanjkanja padavin ob pridelek koruze in drugih poljščin. Suša se na plitvih prodnatih tleh, ki so značilna za zgornji del furlanske ravnine in za območje južno od Gorice, že pošteno pozna. Nekoliko ugodnejše so razmere na območju Brd, zaradi sestave tal in zaradi vrste kulture. Tu sicer ni mogoče govoriti o suši, vendar, ugotavljajo vinogradniki, ki se pripravljajo na trgatve, nekaj padavin ne bi škodilo letini, ki se napoveduje zelo kakovostna.

Daljšje pomanjkanje padavin se odraža tudi na precej nizkem vodostaju, ki še naprej upada. Na Soči so včeraj, pri Solkanu, namerili pretok le približno 17 kubičnih metrov na sekundo in se postopoma približuje najnižjemu do zdaj namerjenemu minimumu (okrog 12 kubičnih metrov).

Če je pomanjkanje padavin izpraznilo rečne struge, pa zaenkrat ni, razen redkih izjem, vesti o takih ali drugačnih težavah glede oskrbe s pitno vodo. Pri mestnem podjetju v Gorici ugotavljajo sicer precej večjo porabo, vendar še ni mogoče govoriti o

kritični točki. Nivo podtalnice v zajetjih zagotavlja redno oskrbo z vodo. Večji je problem zmogljivosti omrežja ob prekomerni porabi.

Tudi na območju, ki ga oskrbuje konzorcij CAFO do zdaj ni bilo posebnih težav. Vode v zajetju pri Fari je

dovolj. Občasne težave utegnejo nastati zaradi zastarelega in neustreznega omrežja.

Na sliki - foto Marinčič - zajetje pri ločniškem mostu, kjer oddvajajo vodo za namakanje krminsko-gradišanskega polja.

Mednarodni folklorni festival v Gorici
Sinoči nastop skupin iz Mehike in SZ

Včeraj je bil na razstavišču Espomego prvi od večerov, ki bodo v znamenju plesa, glasbe in petja, do nedelje poživilo Gorico. Po nekaterih organizacijskih neveščnostih, ki so zagrenile predfolklorno pričakovanje in navdušenje, zglede, da bo vse potekalo v najlepšem redu. Občutiti bo seveda odsotnost skupine "Dzitri" iz Lomėja (Togo), ki je zadnji trenutek dala odpoved. To pomeni, da Afrika ne bo imela letos svojega predstavnika. Nič manj zanimiva pa ni skupina "Doina Yiului" iz Craiove v Romuniji, ki bo nadomestila plesalce iz Toga. Nekaj problemov je bilo tudi v zvezi s skupino "Sangrina Bunda" iz Džakarte (Indonezija), ki pa je pravočasno dospela v Gorico.

Sinoči so nastopili spektakularni plesalci skupine "Mexico compania nacional de danza folclorica" iz S. Salvadorja z res navdušujočo predstavo. Na odru se je zvrstilo okrog 40 nastopajočih, ki so očarali občinstvo z lepoto gibov in bogatostjo noš. Poleg teh je nastopila še skupina "Gorets" iz Vladikavkaza (SZ).

Drevo je na programu uradna otvoritev letošnjega mednarodnega folklornega festivala. Ob 20. uri bo na Espo-

meju najprej krajši koncert Godbe Mehanizirane Brigade "Gorizia", sledila pa bo slovesnost s pozdravi krajevnih oblasti. Nato bodo prižgali Plamen prijateljstva. Ob 21. uri je na sporedu nastop prvih petih folklornih skupin. Na odru se bodo zvrstili tamburaši in trobentarji "Sa Sartiglia" iz Oristana, "La Savoie" iz Chamberyja (Francija), "Doina Yiului" iz Craiove, "Lykio Ellinidon" iz Drame (Grčija) in "Ukraine Mria" iz Luova (SZ). Napovedovalec je Luciano Minghetti, goste pa bo pozdravila folklorna skupina iz Ločnika. Vstopnice za današnji večer veljajo 6 tisoč lir (3 tisoč lir s popustom).

Ogenj v furgonu
z jeklenkami

Požar v furgonu zadruge ITE je včeraj okrog 11.30 povzročil nekaj preplaha v Štandrežu. Vozilo so delavci ustavili v Ul. sv. Mihaela, kjer so bili za posleni z nekim popravilom. Ko so opazili ogenj v vozilu so takoj poklicali na pomoč, saj so plameni ogrozili tri jeklenke propana. Hiter poseg gasilcev je preprečil težje posledice in omejil škodo.

prispevki

V počastitev spomina dragega očeta Darka Šuligoja darujejo sin Bogdan in hčerki Tatjana ter Sonja z družinami 200 tisoč lir za SZ Dom.

Namesto cvetja na grob Olge Pirih, por. Terpin darujejo Rudi, Noemi, Anton in Guido Korsič 150 tisoč lir za kulturno društvo Briški grič iz Števerjana.

razna obvestila

Radio Trst A bo danes ob 12. uri v oddaji Dobrodošlo poletje (hobby in prosti čas), ki jo pripravljata Vili Prinčič, prenašal pogovor s Aldom Ruplom o orientacijskih pohodih.

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje v sledeče tečaje: dveletni poklicni tečaj s kvalifikacijo za kuharje (1. letnik 1000 ur letno); dveletni poklicni tečaj za prodajalce (2. letnik 1000 ur letno); tečaj angleščine 120 ur; tečaj strojepisja 150 ur; tečaj bančne tehnike 30 ur; tečaj za vodilno osebje v podjetjih 30 ur (pogoj za vpis opravljena višja srednja šola); tečaj za upravljanje osebja - plače in ostale obveznosti 80 ur; tečaj fitopatologije 30 ur. Vpisovanje in informacije do 21. septembra na sedežu zavoda v Gorici, Ul. Croce 3 (tel. 81826) vsak dan razen sobote od 10. do 13. ure.

Vpisovanje v šolo Glasbene matice v Gorici bo od 3. do 14. septembra. Uradi v Ulici Croce so odprti od ponedeljka do petka od 10. do 14. ure. Ravnateljstvo naproša dosedanje gojence, naj zaradi organizacijskih zadev potrdijo vpis do 7. septembra.

ZSSDI in KSD Vipava prirejata v nedeljo, 2. septembra, od 10. ure dalje poskusne vožnje s kajaki po Vipavi blizu Pipanovih hlevov. Vabljeni.

Občina Sovodnje obvešča, da v avgustu podjetje Mazzolini ne bo pobiralo odpadnega papirja in železja. Naslednja redna mesečna akcija bo šele v petek, 28. septembra.

Kmečka zveza obvešča, da je treba do 6. septembra prijaviti zaloge vina v kletah na dan 31. avgusta popolnoma.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Che cosa ho fatto io per meritare questo«.

VERDI 18.00-22.00 »Sorgeviato specialer«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Carne bollente«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprto.

EXCELSIOR Zaprto.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30-20.30 »Življenje ninje«.

SVOBODA Šempeter 20.30 »Lambada«.

DESKLE 20.00 »Lolita«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Občinska lekarna št. 2 - Comunale n. 2 - Ul. Garzarolli 154 - tel. 522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. Antonio - Ul. Romana 147 - tel. 40497.

pogrebi

Danes ob 12.30 Gino Brandolini iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 13.30 Valeria Marega, vd. Zanutel iz splošne bolnišnice v Romans, ob 16.30 Pia Alma Grion iz bolnišnice sv. Justa na Koprivno.

Razdeljevanje bonov
za drugi in tretji avto

Okrog 16.500 upravičencev bo od ponedeljka, 3. t. m., lahko prevzelo bencinske bone za drugi, oziroma tretji avtomobil. Bone bodo razdeljevali do 29. septembra. Do 30. novembra jih je treba izročiti na bencinskih črpalkah, do konca leta pa prevzeti gorivo po znižani ceni.

Avtomobilisti bodo prejeli bone za 280, oziroma 250 litrov goriva po znižani ceni za avtomobile do 11 fiskalnih konjskih moči in 490, oziroma 460 litrov za avtomobile preko 11 fiskalnih konjskih moči. Avtomobilisti s stalnim bivališčem v občinah Gorica in Sovodnje bodo prejeli bone za 30 litrov goriva več.

Vseh upravičencev, oziroma tistih, ki so v roku predložili prošnjo za bencinske bone je, po podatkih Trgovinske zbornice, okrog 16.500. Približno ena tretjina jih razpolaga z avtomobili nižje kategorije (manj kakor 11 fiskalnih konjskih moči), dve tretjini pa z avtomobili teže kategorije.

Bone bodo upravičenci lahko prevzeli na običajnih mestih in sicer v Gorici, v uradih avtomobilskega kluba (ACI), v podružnicah tega urada v Krminu in Gradežu, v uradih Pro Loco v Ronkah in Trziču ter v uradu Avtonomne letovišarske ustanove v Gradšču.

Razlika v količini bencinskih bonov med prvim in drugim ali tretjim avtomobilom je le letos, kajti že s prihodnjim letom bodo vsi upravičenci prejeli enako količino bonov, upoštevaje seveda vrsto, oziroma moč avtomobila.

Natečaj za
socialne delavce

Goriška prefektura obvešča, da je bil 21. avgusta razpisan deželni javni natečaj na osnovi izpitol za socialne delavce s funkcijo koordinatorjev. Za Furlanijo-Julijsko krajino je na razpolago sedem mest. Prijavijo se lahko italijanski državljani z univerzitetno diplomno prve stopnje, ki potrjuje opravljene triletni tečaj s to specializacijo ali pa z diplomno, ki je določena v predsedniškem dekretu z dne 15. 1. 1987 št. 14. Druhih diplom ne sprejemajo.

Prošnje naj zainteresirani pošljejo na posebnih obrazcih, na prefekturo v Trst. Za podrobnejše informacije se lahko zglasijo na goriški prefekturi ob delavnikih od 9.30 do 12.30.

Nadalje sporoča prefektura, da bodo pogoje in druge podatke za praktični izpit natečaja za kuharje z dne 14. aprila 1989 objavili v Uradnem listu dne 20. novembra 1990.

Rešilec Zelenega križa
spet vpleten v trčenje

Spor med dvema stanovalcema bloka v Ul. Tominz je pedsinoči posredno povzročil škodo Zelenemu križu. Sosea sta se sprla, ko je eden od njiju parkiralo motorno kolo, kjer ne bi smel. Od besed sta kmalu prešla k dejanjem, nekdo je poklical policijo in Zeleni križ. Ko je rešilni avto hitel proti Ul. Tominz je na križišču pred sodiščem trčil v fiat pando, ki je peljala čez križišče ob zeleni luči semaforja, voznik pa ni opazil rešilnega avtomobila. V trčenju na srečo ni bil nihče ranjen, nastala pa je precejšnja škoda na vozilih. Policija je medtem pomirila razgreta sosedu v Ul. Tominz. Enega so pospremili v bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč in ga odslavili s prognozo okrevanja v 10 dneh.

Na sliki (foto Visintin) panda in rešilec po trčenju pred sodiščem.

Spet presenečenje v Vipavi
Ujeli 120 cm dolgega soma

Vztrajnost športnega ribiča Davida Černica iz Gabrij je bila v ponedeljek bogato poplačana. Za vabo je zagrabil 120 centimetrski in 11 kilogramov težak som. Srečnemu ribiču, ki je namakal trnek v Vipavi, je priskočil na pomoč prijatelj Bruno Marušič.

Na sliki - David Černic (desno) in Bruno Marušič s plenom.

Včeraj na križišču med Štandrežem in Sovodnjami
Hudo ranjena 9-letna deklica

Nevarno križišče med ulicama Gregorčič in Cecotti, tj. križišče na cesti med Štandrežem in Sovodnjami, je bilo včeraj dopoldne spet prizorišče težke prometne nesreče. V trčenju je komaj devet let stara deklica dobila težke poškodbe, zaradi katerih so jo kmalu po sprejemu v goriško bolnišnico premestili v Trst na Katinaro, kjer se v nevrokirurškem oddelku zdravi s pridržano prognozo.

Mala Nataša Gomišček iz Ločnika, Ul. Marega 28, ki je 8. avgusta dopolnila deveto leto starosti, se je nekaj pred 10. uro peljala s kolesom po Ul. Cecotti in sicer iz smeri Majnice proti križišču, kjer je nameravala zaviti v levo proti Štandrežu. Spremljal jo je oče, 48-letni Bruno Gomišček, ki se je prav tako s kolesom peljal nekaj metrov za njo.

Točne okoliščine nesreče še niso povsem jasnjene. Zdi se, da je deklica na križišču ob zeleni luči na semaforju zavila v levo, toda pri tem ni opazila avtomobila rover 214, s katerim se je 21-letni Gianluca Brotto peljal po Ul. Cecotti v smeri proti Majnici. Voznik avtomobila se menda ni mogel izogniti trčenju in je dokaj silovito trčil v kolo. Nesrečna deklica je obležala na asfaltu. Priskočil ji je na pomoč oče, ki je nekaj trenutkov prej lahko le nemočno zrl v dramatični prizor.

Takoj ob sprejemu v goriško splošno bolnišnico, kamor so jo prepeljali z rešilecem KZE, so s pregledom TAC ugotovili, da mala Nataša kljub pretresu možganov ni dobila težjih poškodb v glavi. Po začetnem šoku je kasneje prišla spet k sebi, tako da zdravniki izključujejo, da bi bila v življenjski nevarnosti. Bolj jih zaskrbljuje poškodba na hrbtnici, zaradi katere bi utegnla imeti tudi trajne posledice. Zdravniki so se zaradi tega odločili za premestitev v tržaško bolnišnico, kjer so v stanju, da ji nudijo vso potrebno specialistično nego. Kot rečeno so jo na Katinari sprejeli s pridržano prognozo.

Točen potek in morebitne odgovornosti za toponovno težko prometno nesrečo na nevarnem križišču med Štandrežem in Sovodnjami še ugotavljajo goriški karabinjerji iz Ul. Sauro.

S simco se je zaletel
v karabinjersko postajo

Poleg križišča na cesti proti Sovodnjam obstaja v Štandrežu še nekaj nevarnih točk, kjer občasno prihaja do prometnih nesreč. Med temi je tudi odsek Ul. Sv. Mihaela pred telovadnico oz. zraven križišča z Ul. Timavo. Včeraj okrog enih ponoči je tam - po oceni karabinjerjev najbrž zaradi hitrosti, sam voznik pa je izjavil, da zaradi dotika z robom pločnika - Stefano Manfrotto izgubil nadzorstvo nad simco talbot in se zaletel v zid, ki obdaja štandreško karabinjersko postajo. Manfrotto je bil nepoškodovan, pač pa je nekaj lažjih poškodb dobila 17-letna Laura Hvalič, ki se je peljala z njim. V bolnišnici so ji nudili le prvo pomoč in jo odslavili s prognozo okrevanja v nekaj dneh.

Zahteven gost

Kriva bo najbrž vročina, čeprav ni mogoče izključiti tudi drugih elementov. Vsekakor nekaj sitnosti bo. Takih ali drugačnih. V nekem hotelu v kraju Pineta pri Gradežu se je včeraj zgodaj zjutraj pojavil zahteven gost. Zahteval je namreč sobo in še kaj zraven. Ker mu v recepciji niso ugodili se je možakar zelo razjezil in menda začel razgrajati. V takih primerih je najbolj primeren recept poseg policije, kar se je tudi zgodilo. Ni zanesljivih podatkov, kako se je zadeva končala. Po nepotrjenih vesteh naj bi bil zahtevni gost doma iz Tržiča, v hotelu pa naj bi se bil predstavil že prejšnji dan, sredi dopoldneva in tedaj menda prosil samo za navadno sobo.

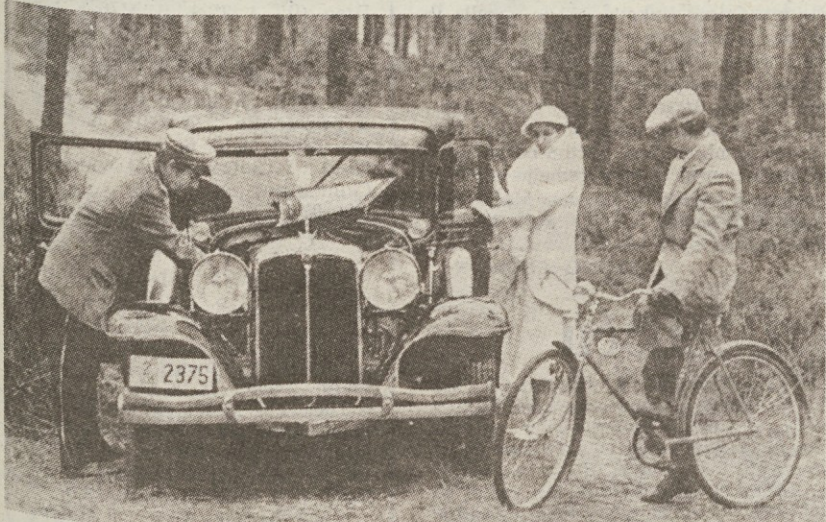
Nov slovenski film z Lučko Počkaj v vidni vlogi »Do konca in naprej«

So še na svetu junaki robinhoodovskega kova, ki jemljejo bogatim in dajejo revežem? Najbrž takih plemenitih roparskih duš ni več, nemara živijo le v ceneni literaturi ali kje drugje, denimo v filmu z romantično-idealističnim tlorisom, kakršnega smo gledali v nedeljo v Portorožu, ko je bila osrednja premiera novega slovenskega filma »Do konca in naprej«. Film, ki je nastal v produkciji slovenskega podjetja Viba, je podpisal režiser Jure Pervanja (scenarij je napisal Nebojša Pajkič, scenograf je bil Janez Kovič, kostumografinja Alenka Bartl...). Skušal je ustvariti gledljiv celovečerec, takega, ki naj bi pritegnil občinstvo z enostavno in duhovito zgodbo, v kateri ni filozofiranja in življenjskih eksistencialnih ali eksistencialističnih problemov, temveč radoživa, ironična pripoved v stilnih okvirih kriminalke. To mu je v dobršni meri tudi uspelo.

narediti slovenski film gledljiv namreč, kar seveda ni majhna zasluga. A čeprav neuki o »globinskih« film-skih zadevah, se nam zdi, da film kljub vsemu nekako lebdi v zraku in ni natančno opredeljen, niti logično izpeljan. Po ogledu ima človek vtis, da so same zarezne na traku preostre, prehodi grobi in nedodelani, kljub temu pa je, ponavljamo, zgodba gledljiva, saj nosi v sebi ščepce nadrealističnih utrinkov, ki puščajo za sabo prijetne fantazijske črte. In na tem nivoju (akcije - se pravi ropov, ljubezni, roparske poštenosti, osvajalske žilice pravega slovenskega razbojnika, ki mu je za petami čisto domači Sherlock Holmes) je vsekakor treba gledati »Do konca in naprej«, kajti če bi v njem iskali psihološko poglobljenost posameznikov in celote, bi se nam stvar izmuznila iz rok kot metulj, ki išče ustrežnejšo živopisnost. Tako pa

sledimo bleščeči roparski karieri Toneta Haceta (Matjaž Tribušon), ki z enakim uspehom odpira bogate blagajne in osvaja ženska srca, s spretnostjo Arsena Lupina uhaja skozi razpete policijske mreže, si privoščuje »podvige« mednarodne razsežnosti, spravlja v obup ministre in višje policijske inšpektorje, a je seveda na koncu poražen (beri: aretiran, obsojen na dve dosmrtni ječi in skoraj dvesto let zapore), vzrok temu je spet, normalno, ženska, ki ga zaslepi s svojim telesom...

Bolj učeni filmski kritiki bodo najbrž zapisali ustrežnejšo sodbo o tem novem slovenskem filmu, ki se priložnostnemu in neukemu zapisovalcu kaže prej kot parodija na določen žanr, kot pa prava napeta kriminalna made in Slovenija. Morda, torej, variacija na temo, poigravanje in nepretno umetniško oblikovanje, ki pa skriva v sebi vendarle pristno seme humorja in uravnotežene ironije, da lahko gledalca pozabava. Prav gotovo je to tudi namen filma, v katerem igra vrsta priznanih in znanih slovenskih gledaliških igralcev. Glavna teža je seveda na protagonistu Tonetu Hacetu, ki ga je oblikoval Matjaž Tribušon, na duhovitem policijskem inšpektorju v kreaciji Janeza Hočevarja in na ženskih likih, med katerimi ima zelo vidno vlogo Lučka Počkaj, ki je uspešno prestala svoj filmski krst z oblikovanjem lika Alenke Korošec, dekleta iz bogate slovenske meščanske družine. Če se omejimo še na druge člane SSG, bi omenili še Lidijo Kozlovič, Stojana Coljo in Vladimira Jurca pa direktorja našega gledališča Miroslava Košuto. Konec koncev lahko rečemo, da je »Do konca in naprej« kljub slabostim kar prijeten film, ki ustreza sodobnim kanonom kratkočasa in gledljivosti, tako da bo najbrž privabil v kinodvorane številne gledalce. (mč)

Prizor iz novega slovenskega filma

V Benetkah dosežki sodobnega slikarstva

Prihodno soboto bodo v Benetkah v Grassijevi palači slovesno odprli (ob podpori in mecenstvu Fiata) veliko svetovno likovno razstavo sodobne umetnosti. Od van Gogha do Picassa in od Kandinskega do Pollocka (s naslovom Pot sodobne umetnosti) - to bo dogodek, ki bo zaznamoval letošnje italijansko kulturno jesen na likovnem področju, saj prihajajo eksponati iz slovitih zbirk newyorškega muzeja Guggenheim (na posnetku vidimo delo Kazimira Malevicha »Jutro na vasi po sneženju«). To je prvič, da ta slavita hiša umetnosti posreduje mojstrovine avtorjev svetovnega slovesa na tujem, kar bo seveda tudi za obiskovalce priložnost, da si v živo ogledajo umetnine, ki so zaznamovale sodobno umetnost in pogojevale njeno razumevanje in razvoj. Razstava bo v Benetkah odprta do 9. decembra, občinstvo pa si jo bo lahko ogledalo vsak dan od 10. do 19. ure.

Ob letošnjih Kogojevih dnevih v Galeriji Rika Debenjaka

Subtilno Kalinovo likovno videnje

PDG razpisuje nov abonma za sezono 90/91

Domala vsa slovenska gledališča so že objavila repertoar za novo sezono in sedaj razpisujejo še abonmaje. Ponudba je kar se da široka in pestra, tako da se »boj« za abonente hud, saj postaja slovensko občinstvo čedalje bolj izbirčno. Tudi Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice razpisuje abonma za sezono 1990/91, vpisovanje pa bo teklo od danes do vključno 14. septembra.

Novogoričani letos ponujajo svojemu občinstvu naslednje uprizoritve: **Vido Grantovo** Ferda Kozaka v režiji Katarine Pegan; **Sodni dan** Odóna von Horvatha v režiji Georgija Para; **Triumf ljubezni** Pierra Marivauxa v režiji Janeza Pipana; **Lucijo in Ambrozija** Srečka Fišerja in Mirka Vukšanoviča v režiji Stanislava Moše in Ruzantejeve **Dialoge** v režiji Vita Tauferja. Poleg teh bo v abonmaju tudi predstava enega izmed slovenskih gledališč.

Očitno je torej, da je letošnja abonmajska sezona oziroma repertoar Primorskega dramskega gledališča sestavljen z željo po čim širši komunikaciji s publiko, ki naj bi ob umetniških dosežkih ansambla PDG uživalo tudi ob lahkotnejših odskih strunah solkanske dvorane.

Kot smo že poročali na goriški strani, bodo jutri v Kanalu odprli Kogojeve dneve. V okviru prireditve bo svoje stvaritve razstavljal Zdenko Kalin.

Kipar Zdenko Kalin, subtilen oblikovalec portretov, ženskih aktov, otroških figur in spomeniške plastične, se je v slovenskem likovnem prostoru uveljavil že med vojnama predvsem z odličnimi portretnimi upodobitvami, v našo zavest pa se je zapisal z elegantno izpeljanimi gracilnimi figurami otrok, ki jih je izoblikoval v petdesetih letih.

Njegov rod izhaja s Primorskega: od tod njegov mediteranski občutek za povednost same plastične forme, ki ne pozna narativnih primesi. Od tod njegov občutek za volumen, za proporcionalnost, za skladnost. Njegove skulpture, čeprav je njegovo izhodišče vselej človeško telo, razrešujejo predvsem likovni problem, tudi takrat, ko naročilo zahteva, da upošteva tudi drugačna izhodišča. Čeprav navezan na slovensko kiparsko tradicijo in izročilo, je Zdenko Kalin, tudi za razliko od brata Borisa, v slovensko kiparsko misel vnesel radikalen premik: zanimal ga je problem statike, volumna, uravnovešenosti mas, oblikovanja prostora in obrisne linije. Vnesel je svežino zahodnoevropskih kiparskih iskanj in odprl pot poznejšim kiparskim rodom slovenskega prostora.

Kipar Zdenko Kalin se je rodil 11. aprila 1911 v Solkanu pri Gorici. Še kot otrok je skupaj s starši in petimi brati, od katerih je eden, Boris, tudi postal kipar in Zdenkov vzornik, ob začetku vojne med Avstro-Ogrsko in Italijo zapustil rodni kraj in se preselil v Ljubljano, ki mu je postala novi dom. S petnajstimi leti se je po končani nižji gimnaziji vpisal na tehnično srednjo šolo in tako sledil svojemu bratu Borisu. Tako kot večino slovenskih umetnikov njegove generacije je tudi Zdenko Kalina vodila pot na likovno akademijo v Zagreb. Tu je od 1934. leta študiral kiparstvo pri F. Kršiniču in R. Frangežu in se, za razliko od številnih sošolcev, odločil, da bo sledil le lastnemu talentu in izrazilo kiparskemu nagnjenju. Takoj po opravljeni akademiji je odpotoval na študijsko potovanje po Italiji in nato v Pariz, kjer ga niso pritegovali najbolj avantgardne smeri, pač pa se je navdušil nad deli A. Rodina, A. Maillola in Ch. Despirauxa ter tu našel spodbudo in potrdilo za nadaljnje iskanje kiparskih zakonitosti in za oblikovanje lastnega stila.

Na razstavah je pričel sodelovati leta 1937, ko se je tudi pridružil novi skupini likovnih umetnikov z imenom Neodvisni. Z novim programom, ki je Zdenku Kalinu, ki se je že v prvih po-

akademijskih delih izkazal kot izreden lirski in realistični, klasično-renesancijski tradiciji, pomenila potrditev lastnih iskanj.

Vse od svoje prve retrospektivne razstave v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani 1941. leta, kjer se je predstavil kot portretist, se Zdenko Kalin vse do danes, ko je spet njegova poglobljena ikonografska zvrst, posveča portretu. Iz predvojnega obdobja sta najznačilnejša ženska portreta Mavra (1937, bron) in Marion (1941, kamen), čeprav so za kasnejša obdobja značilnejši moški portreti z izredno prefinjeno psihološko karakterizacijo upodobljenca, na primer portret očeta, Simona Gregorčiča (1937, bron), Otona Župančiča (1947, kamen), Alojza Gradnika (1942, bron). Pri otroškem portretu, kjer je portret Radovana (1941, bron) med najboljšimi, je kipar v mlade fiziognomije s tipizacijo in s stilizacijo vnesel svežino v izrazu.

Korak naprej pri iskanju novih možnosti v upodabljanju človeškega obraza je Zdenko Kalin napravil s serijo malih portretov v letih 1970 in 1971: R. Debenjaka, M. Sedeja, M. Pogačnika, F. Miheliča, N. Omerze, G. Stupice in B. Jakca, kjer je v nekajcentimetrskih glavicah v občuteno primernem volumnu in s površinsko modelacijo ob-

raznih detajlov ujel živost duha portretirancev.

Že ko se je navduševal nad francoskimi kiparji iz začetka tega stoletja, je Zdenko Kalin pričel s temeljitim študijem ženskega telesa in v teh raziskavah prehodil več obdobij: od realizma do volumensko občutenih ženskih teles v petdesetih letih, ko je ustvaril akte po Cranachu (1952, bron), Čepeči ženski akt (1952, bron), Stoječi akt z draperijo (1953, bron), sočasno s odmevnimi realizacijami Otroških iger (1951-60, bron). Prav s ciklom Otroških iger v petdesetih letih je Zdenko Kalin dosegel enega izmed vrhov v slovenski umetnosti. Za njegovo kiparsko govorico tega obdobja so še značilni: linija, sumarna, absolutno plastični se bližajoča modelacija telesnih oblik ter analiza relativnega in absolutnega volumna. Pri teh, čeprav še vedno individualnih, a simbolično pojmovanih telesih, prepletenih v različnih gibih iger (igra z rokami, tehtanje na hrbtu, slepa miš, lovitev ravnotežja na hoduljah, deklici se vrtita), je avtorju, tako kot že pri Pastirčku, gracilni figuri golega dečka s piščalko, ki v njegovem opusu pomeni začetek bogate vrste statuarne figurallike, primaren obris, linija, sekundarno pa oblikovanje gmote. To iskanje se stopnjuje v sedemdesetih letih, ko je ustvaril cikel Malih bronz, kjer je prodril v notranjost z draperijo odetega ženskega telesa. Ostala je zgolj lupina, le plastično drapirana statua, v kateri komaj zaslutimo avtorjevo idejno izhodišče.

Tretje pomembno Kalinovo kiparsko področje je spomeniška plastika, kjer je vnesel tisti slogovni premik, ki je odprl pot novim, radikalnejšim posegom srednje generacije kiparjev, šolanih že na ljubljanski akademiji. Prvi javni spomenik je Zdenko Kalin izdelal že leta 1937 in sicer skupaj z arhitektom Jožetom Plečnikom spomenik Simonu Gregorčiču v Ljubljani. Skupaj s kiparjem Karlom Putnikom in arhitektom Borisom Kobetom je izdelal spomenik žrtvam fašizma na Urhu (1948-1955), vrh v njegovi spomeniški plastiki pa pomeni spomenik talcem na Žalah (1965), s katerim je v dvojnem izhodiščnem konceptu - s fontano s krhkimi telesi otrok v igri in z reliefno obdelanim granitnim stebrom trpečih talcev - izrazil vso grozljivost in strahoto vojne.

Zdenko Kalin je svoje bogato znanje razdal celo svoje življenje: kot ustvarjalec, kjer je zapustil bogat opus kiparskih stvaritev, kot pedagog na ljubljanski likovni akademiji, kjer je mladim talentom odpiral poglede v lastno ustvarjalno hotenje, in nenazadnje tudi kot angažiran kulturni delavec, ki je vselej prisegel na strokovnost in na odprtost vsemu novemu in drugačnemu.

NELIDA SILIČ-NEMEC

Umrl je pisatelj Callaghan ki je boksal s Hemingwayem

V nedeljo je umrl 87-letni kanadski pisatelj Morley Callaghan. Bil je prijatelj Hemingwaya (kljub temu pa ga je nekoč v ringu knokautiral) in Scotta Fitzgeralda, ki ga je tudi »ovekovečil« v enem izmed najbolj uspešnih del »Tisto poletje v Parizu«. Med drugimi najbolj znanimi in prodanimi Callaghanovimi knjigami so še »The loved and the lost«, »The shall inherit the earth«, »The many colored coat« in »A fine and private place«. V raznih svetovno znanih časopisih je objavil še nad sto pripovedi.

Callaghan, ki je objavil tri romane že pred tridesetim letom starosti, si je s Hemingwayem in Scottom Fitzgeraldom delil tudi založnika, saj je tiskal v Perkinsonovem newyorškem podjetju Scribner. Hemingwaya je spoznal leta 1920, ko je še kot univerzitetni študent sodeloval pri časopisu Toronto Star. Potem sta se spet srečala v Parizu (leta 1928), skratka v obdobju bleščečega vzpona književnosti, ko je Pariz postal prava vrtnica severnoameriške književnosti. Prav v Parizu so ga prepričali za boksarski dvoboj s slavnim pisateljem, ki je bil višji od Callaghana za deset centimetrov (Hemingway je meril 180 cm in je tehtal 90 kilogramov). Kljub temu je Kanadčan presenetljivo zmagal, saj je Hemingwaya poslal na tla, ta pa je krivdo zvalil na Scotta Fitzgeralda, češ da ni udaril pravočasno na gong. Sam Callaghan je pozneje priznal, da se je Fitzgerald tako zatopil v dvoboj, da je rundo podaljšal za več kot minuto...

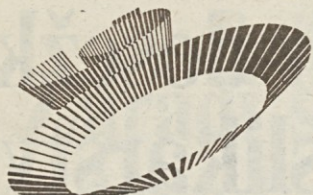
Kljub zelo ugodnim kritikam (znani literarni kritik Edmund Wilson ga je primerjal celo Čehovu in Turgenjevu) je bil Callaghan prepričan, da je bil vedno oškodovan zaradi primerjave s svojima dvema prijateljema. Nekoč je celo izjavil: »Vse življenje sta bila kot mlinski kamen okrog mojega vratu«.

Callaghan je bil torej eden izmed soustvarjalcev sodobne književnosti, njegovo življenje pa je potekalo med anekdotiko in pravo literaturo.

Velik uspeh zadnjega dela pisateljice Oriane Fallaci

Oriane Fallaci je v teh dneh najbolj znano italijansko literarno ime. Po dveh tednih od izida so njeno zadnjo knjigo »Insciallah« prodali že v 400 tisoč izvodih

V 3. dnevu 15. evropskega atletskega prvenstva pravi »festival« NDR in Velike Britanije

Zlato tudi za Italijo

SPLIT — Evropsko prvenstvo se je včeraj spremenilo v vzhodnonemško-britanski festival. NDR je osvojila 4 prva mesta, Britanci pa so zase vpisali tri zlate. Italija je izkoristila nekaj priložnosti in posegla po zlatu in dveh bronih. V celoti se je usidrala na položaj velesile. V predvidevanju novih uspehov je sinoči v franciškanskem kloštru, ki gosti italijanski štab, italijanska atletska zveza priredila prijateljsko srečanje, na katerem ni manjkalo navdušenja.

Tek dneva je bil vsekakor finale na 800 m za moške. Na papirju je imel Italijan Viali odlične možnosti, tokrat pa so

Britanci pravočasno posegli in vzeli pobudo v svoje roke. Nameni ostalih so bili odkrito borbeni in časa za taktiziranje ni bilo. Zelo aktiven je bilo tudi Slobodan Popović. Njegov nastop je povzročil pravo senzacijo na tribuni. Prvič sta se med občinstvom pojavili dve veliki jugoslovanski zastavi. McKean je odločil tek krepko pred ciljem. Proti kolajni pa je nekako tekel tudi Popović, medtem ko je ostal Viali nepripravljen na zadnji nalet. V razburjenem finalu za častna mesta pa so v zadnjih 20 m Popovića prehiteli v treh. Kolajne trem najboljšim je podelil Luciano Sušan, ki si je lahko mislil: »Mojeja časa iz Rima le niste presegli.« Italijanska zmaga je prišla po zaslugi 21-letne Annarite Sidoti, doma s Sicilije. V glavnem je vseskozi vodila Riaškina iz Sovjetske zveze, sodnik pa jo je zaradi nepravilne hoje izključil le malo pred ciljem. Obupano je sedla na zidek in bridko zajokala, ko so mimo nje šle ostale. Druga je bila dalj časa Italijanka Salvador, ki pa je v finišu imela težave z želodcem in je popustila. Drobna Sidotijeva (150 cm za 40 kg) je dokaj presenečeno postala prvakinja. V mednarodni žiriji za ocenjevanje hoje je tudi tržaški sodnik Maggio.

Konec italijanskega slavlja pa je prišel čisto ob zaključku dneva. Angležinje so bile najbolj aktivne v teku na 3.000 m. Prvi sunek je najprej raztegnil skupino, 600 m pred ciljem pa je nazadnje pobegnila Yvonne Murray in zasledovalke so jo lahko gledale samo v hrbet. S krčevitimi finišem je Italijanka Roberta Brunet dosegla 3. mesto.

Kakovostno raven prvenstva sta dvignila dva dosežka, najprej je 18-letna Grit Breuer iz NDR dosegla v finalu na 400 m nov svetovni mladinski rekord s časom 49"50. Nato je na enakih razdalji z ovirami veteran Akabusi dosegel odličan čas 47"92 in popravil britanski rekord. Zmaga in rekord sta ga neverjetno osrečila.

Finale teka na 400 m čez ovire je bil izvrsten in ga lahko brez oklevanja štejejo za doslej najboljši skupinski dosežek prvenstva. Kar šest tekačev je teklo pod 49" in le zadnja dva sta bila dejansko izven borbe, čeprav sta še vedno tekla pod 50". Brez pregleda na finalne tekme velikih tekmovalj je splitski finale verjetno eden redkih, kjer so vsi dosegli manj kot 50".

Oba meta (ženski disk in moška krogla) sta šla po predvidevanjih v NDR. Rezultati pa so bili v primerjavi s prejšnji-

Antonio Viali, ki je na 800 m zasedel šele 6. mesto

mi velikimi tekmovalji slabi. Atletika le postaja bolj čista kot je bila nekaj. Ulf Timmermann, ki je svoj čas zmozel met 23,06 m, je v Splitu dosegel skoraj 2 m manj. Med gledalci je bil tudi Italijan Andrei, ki je bil svetovni rekorder s skoraj 23 m. Za letošnje prvenstvo ni mogel doseči niti norme za nastop.

Današnji program bo imel eno važnejših točk v finalnem teku na 400 m. Malo verjetno je, da bo kdo lahko ogrozil Britanca Blacka, ki je z veliko lahkoto dosegel 45"46 v polfinalu. Tekel bo tudi Jugoslovčan Branković, ki je dosegel včeraj nov državni rekord 45"30 in bil glavni

pobudnik zelo kakovostnega drugega polfinalnega teka. Presenečenje pa je bil Španec Cornet. V nekoliko slabši skupini (še vedno pa je tek el v 45"67) se je kot 3. v finale uvrstil tudi Djurović. Jovković je izpadel z zelo dobrim časom 46"07. Če bo zbranost zdržala do konca, se po predvidevanju obeta dobra štafeta Jugoslavije z možnostjo kolajne. Oba Italijana sta izpadla v polfinalu.

Dobro je tekmovalje na 200 m začel za Italijo Floris z odličnim časom 20"45. Napredoval je tudi Tili, ki pa ni pokazal prevelike sproščenosti. Južna Tirolka Irmgard Trojer bo tekla v polfinalu na 400 m čez ovire. Dosegla je svoj letošnji najboljši čas 56"02 in dokazala, da je nov državni rekord pod 55"74 njen cilj v današnjem polfinalu. Na slednji progi so povsem pogorele Jugoslovke. Predvsem je bila slaba Marjana Lužar, ki je na papirju največ obetala. Nič bolje ni šlo niti Brigiti Bukovec, ki je izpadla v polfinalu na 100 m ovire, potem ko se je vanj uvrstila z zadnjim možnim časom. Za danes so napovedane nove italijanske kolajne. Na 3.000 m čez zapreke je Panetta favorit, brez možnosti pa nista Carosi in Lambruschini. Antibio bo postavil s predtekom na 5.000 m temelje novemu uspehu. V kvalifikacijah meta kladiva bo nastopil furlanski atlet Zannello iz Torvisose.

BRUNO KRIZMAN

Strahovi na zaletišču

Po znamenitem skoku v daljino na svetovnem prvenstvu v Rimu se strahovi še niso izgubili z zaletišča. Kaže, da bodo nasprotno še povečali svojo dejavnost, kajti v jutranjih kvalifikacijah je prišlo do možnega »kriminalnega« posega, ki je vrgel iz borbe prvega favorita, Roberta Emmijana iz Sovjetske zveze. Naj povemo najprej, da se je Borut Bilač iz Postojne po prvem poskusu pri 7,72 z drugim do 8,02 (rahel veter v hrbet) zanesljivo uvrstil za finale. Emmijan je prišel z odzivno nogo za slab meter od odskočne deske in sploh ni skušal skočiti, ker ga je stvar popolnoma zmedla. Sledil je drugi poskus, ki je bil povsem enak prvemu. Emmijan je ponovno prišel zelo daleč od deske in zabeležil že drugi neveljavni poskus pri treh možnih. Neugodni razvoj kvalifikacij, ki je terjal za uvrstitev med dvanajsterico najboljših z 7,90 m, je bil velika obremenitev za evropskega rekorderja, ki je med tretjim skokom za malenkost prestopil in zapravil sicer dober skok nekaj preko 8 m. Po tekmi je Emmijan izrazil prepričanje, da mu je kdo premaknil znak, od katerega bi moral začeti zalet. Obtožb ni bilo, ker niti ni bilo dokazov. Igor Terovanesjan, sovjetski selektor in svoj čas vrhunski skakalec v daljino, je povedal: »Emmijan pravi, da mu je nekdo premaknil znamenje. Ne morem reči, če je šlo za zločinsko dejanje. Ni pa izključeno. Dokazov nimamo in nismo mogli vložiti nobenega priziva, ki bi tudi sicer ostal brez uspeha. Zdi se mi vsekakor nemogoče, da bi izkušen skakalec, kot je Robert, dvakrat zaporedoma za skoraj cel meter zgrešil zalet, ko po navadi prihaja točno na desko.« Varo se je v finale (7,99) uvrstil tudi Ergotič, Evangelisti pa je po prvem skoku do 7,91 opustil ostala dva. Imel je srečo in se za sam centimeter uvrstil v finale. Sklepno tekmovalje brez Emmijana je dodatno odprto in Bilač ima nekoliko večje možnosti. (B. K.)

KOLAJNE PO 3. DNEVU			
NDR	7	4	5
Velika Britanija	5	1	1
Italija	2	0	3
Francija	1	1	3
Portugalska	1	0	0
Češkoslovaška	1	0	0
Sovjetska zveza	0	6	2
Švedska	0	1	2
Madžarska	0	1	0
Norveška	0	1	0
Španija	0	1	0
Romunija	0	1	0
Poljska	0	0	1

DANAŠNJI SPORED	
9.00 Kladivo	M kvalif. (A)
10.00 Sedmer. (100 m ov.)	Ž
10.00 Troskok	M kvalif.
10.30 110 m ovire	M predteki
10.45 Kladivo	M kvalif. (B)
11.00 Sedmerboj (višina)	Ž
16.00 Palica	M finale
17.00 Višina	Ž kvalif.
17.00 200 m	Ž polfinale
17.15 200 m	M polfinale
17.30 Sedmerboj (krogla)	Ž
17.35 110 m ovire	M polfinale
17.55 1500 m	Ž predteki
18.10 1500 m	M predteki
18.40 400 m ovire	Ž polfinale
19.00 Kopje	Ž finale
19.00 Daljina	M finale
19.00 200 m	Ž finale
19.15 200 m	M finale
19.35 100 m ovire	Ž finale
19.50 3000 m zapreke	M finale
20.10 400 m	M finale
20.25 Sedmerboj (200 m) Ž	
20.40 5.000 m	M predteki

Kolesarsko SP v cestni vožnji na Japonskem Italijani razočarali

UTSONOMIYA (Japonska) — Na svetovnem kolesarskem prvenstvu v cestni vožnji so v včerajšnjem prvem dnevu podelili dva kompleta kolajn. Med ženskami na 50 km ekipno na kronometer je zlato odličje osvojila Nizozemska v postavi Van Moorsel, Knol, Westland in Schop. Razdaljo so Nizozemke prevozile v 1.03'51" s povprečno hitrostjo 46,045 km na uro. Drugo mesto so zasedle ZDA (1.04'07"), z bronom pa se je morala zadovoljiti Sovjetska zveza (1.04'21"), ki je branila naslov. Italija, dobitnik srebrne kolajne na zadnjem SP, je v postavi Bandini, Furlan, Fanton in Turcutto ter s časom 1.07'10" zasedla 8. mesto.

Za kolajne so se včeraj borili tudi amaterji, in sicer na 100 km ekipno na kronometer. Zmagala je Sovjetska zveza (Galkine, Zotov, Patenko in Markovničenko) v času 1.45'50 (povprečna hitrost 50,842 km/h). Sledita: 2. NDR 1.57'05"; 3. ZRN 1.57'09". Italija, ki je s Contijem, Cortinovanom, Morandijem in Zaninijem računala celo

na zmagovalni oder, je razočarala in je pristala šele na 8. mestu (1.59'45").

Prvenstvo se bo nadaljevalo v soboto z žensko tekmo posamezno na 72,5 km dolgi progi ter z amaterji posamezno (174 km). Sklepna dirka bo v nedeljo s profesionalci na 261 km dolgi progi.

Pričakovani poraz Kopra

KOPER — V srečanju osmine finala jugoslovanskega pokala v vaterpolu je zagrebška Mladost Coning po pričakovanju visoko z 21:9 (9:0, 3:0, 4:5, 5:4) premagala Koper.

Koprčani so ob gostovanju evropskega klubskega prvaka pripravili enkratni spektakel. V prvi četrtini so gostje pokazali vrhunski vaterpolo, Simenc pa povrh še nekaj že prav zonglerskih potez. V nadaljevanju so zaigrali vsi rezervni igralci, Koprčani so si opomogli od začetnega strahu in tekma je postala lepa in akterji so ob koncu prejeli zasluženi aplavz rekordnega števila gledalcev. (Kreft)

Mednarodno teniško prvenstvo ZDA v New Yorku Razen Stefana Edberga drugi favoriti v 2. kolo

NEW YORK — Končalo se je prvo kolo mednarodnega teniškega prvenstva ZDA, toda še vedno odmeva poraz glavnega favorita tega turnirja in številke 1 na svetu Stefana Edberga, ki ga je Sovjet Voljkov odpravil v prvem kolu po samih treh setih.

Sicer pa so vsi ostali favoriti (razen Wilanderja) premostili prvo kolo (Lendl, Chang, E. Sanchez, Česnokov, Berger, McEnroe itd.). V drugo kolo so se uvrstile tudi vse favoritinje (Grafova, Navratilova, Seleševa, Garrisonova, Sabatinijeva, Sanchezeva, Capriatijeva itd.).

IZIDI 1. KOLA

MOŠKI: Agassi (ZDA) - Connell (Kan.) 6:4, 6:2, 6:2; Krickstein (ZDA) - Sznajder (Kan.) 6:1, 4:6, 6:7, 6:1; Noah (Fr.) - Pate (SZ) 7:6, 6:4, 6:7, 4:6, 6:2; Caratti (It.) - Bryan (ZDA) 6:2, 7:5, 2:6, 6:2; Leconte (Fr.) - Krišnan (Ind.) 6:4, 6:1, 6:1; Hlasek (Švi.) - Reneberg (ZDA) 3:6, 7:6, 6:4, 6:0; Chang (ZDA) - Pernfors (Šve.) 6:0, 6:2, 6:3; McEnroe (ZDA) - Sanchez (Sp.) 7:6, 7:6, 6:4; Arias (ZDA) - Forget (Fr.) 7:6, 6:4, 3:6, 6:3; Berger (ZDA) - Agenor (Haiti) 6:4, 6:4, 3:6, 6:4; E. Sanchez (Sp.) - Garrow (ZDA) 7:6, 6:4, 6:4; Česnokov (SZ) - Delaire (Fr.) 6:4, 7:5, 6:3; Witsken (ZDA) - Nargiso (It.) 6:3, 6:7, 7:6, 6:4; Lendl (ČSFR) - Laurenda (Kan.) 7:5, 6:2, 6:2.

ŽENSKE: Hy (Kan.) - Golarsa (It.) 6:3, 6:3; Capriati (ZDA) - Huber (ZRN) 7:5, 7:5; Rinaldi (ZDA) - Labat (Arg.) 6:4, 4:6, 6:3; Sabatini (Arg.) - Jordan (ZDA) 6:1, 6:1; Malejeva (Švi.) - Frazier (ZDA) 6:1, 6:3; Ferrando (It.) - Paz (Arg.) 6:4, 2:6, 7:6; Novotna (ČSFR) - Lapi (It.) 6:3, 6:1; Zarro (Švi.) - Caverzasio (It.) 6:1, 4:6, 6:1; Navratilova (ZDA) - Haumuller (Arg.) 6:4, 6:0; Zvereva (SZ) - Quentrec (Fr.) 6:1, odst.

Na ženskem odbojgarskem SP Italija deseta

SHENYANG — Na svetovnem ženskem odbojgarskem prvenstvu je Italija s 3:1 (5:15, 15:9, 15:6) izgubila proti Nizozemski in se je tako morala zadovoljiti s končnim 10. mestom (pred 4 leti v Pragi so bile azurre devete). Z izjemo 1. seta, so bile Nizozemke odločno boljše. Za turnir v Pekingu, kjer se bodo odločale uvrstitve od 1. do 8. mesta, so bili izzrebani naslednji pari: Kitajska - Peru, Sovjetska zveza - Brazilija, ZDA - Japonska in Kuba - Južna Koreja.

Nogometaši ne počivajo

V okviru predprvenstvenih priprav so italijanski nogometaši tudi včeraj odigrali vrsto prijateljskih tekem. Nekaj rezultatov sinočnih in predsinocnih tekem: Roma - Avezzano 9:0 (4:0); Modena - Parma 2:0 (0:0); Torino - Udinese 2:1 (1:1) (strelci Balbo v 11', Martin Vasquez v 17', Lentini v 55'); Real Madrid - Milan 1:3 (Carbone v 15', Van Basten v 40' iz 11-metrovke; Hierro v 45' - avtogol, Parra v 64'); Cagliari - Oristanese 16:0; Lazio - Cesena 1:0 (1:0); Sampdoria - Luzern 2:0 (1:0).

Mansell od konca sezone pri Ferrariju

MONZA — »Nigel Mansell bo na prihodnjih dirkah letošnje sezone še dirkal za Ferrari, za sezono 1991 pa nas je zaprosil, da ga pustimo svobodnega.« Tako je včeraj izjavil športni direktor Ferrarija Cesare Fiorio v zvezi z govoricami, češ da bo Mansellovo mesto že na prihodnji dirki v Monzi prevzel drugi pilot. Fiorio je še povedal, da so v stiku s številnimi piloti, vendar se še niso odločili, koga bodo najeli za prihodnje leto.

Skupna kandidatura za OI Sestane Francescutta in Giorgia Dè Stefaniija

PORDENON — Na zasedanju mednarodnega olimpijskega odbora, ki bo od 14. do 19. septembra v Tokiu, bodo predstavili tudi popravke k statutu, ki naj bi omogočili možnost skupne kandidature Trbiža, Beljaka in Jesenic za organizacijo zimskih olimpijskih iger leta 2002.

V pričakovanju na to zasedanje in po stikih, ki jih je že imel s predsednikom CONI Gattaiem, se je podpredsednik deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Francescutto, ki je tudi predsednik odbora F-JK za promocijo iger leta 2002, včeraj v Pordenonu sestel z Dè Stefanijem, predstavnikom (skupaj s Carrarom) mednarodnega olimpijskega odbora v Italiji. Dè Stefani, ki je včeraj obiskal Trbiž in se sestel s predstavniki iz Slovenije in Koroške, je Francescuttu potrdil svoje soglasje z družbenimi, zgodovinskimi in kulturnimi razlogi, ki so privedli do omenjene skupne kandidature.

Na nogometnem turnirju za memorial bratov Husu na Proseku Tudi Gaja uspešna po enajstmetrovkah

SAN NAZARIO SUPERCAFFE' - GAJA 3:4 po 11-metrovkah (0:0) SAN NAZARIO SUPERCAFFE': Baxa, Fazzi, Mislei, Franck, Zgur, De

Rosa (Coslovich), Sestan, Cattonaro, Maton, Vrabc (Sirotti), Carmeli. GAJA: Zemanek, Šuc, Ballarin, Pangoni, Loy, Bullo, Križman, Girardi, Ghirotto (Pečar), Kelemen, Kalc.

Tudi v tej drugi tekmi so o zmagovalcu odločale 11-metrovke.

V regularnem delu sta ekipi ustvarili res malo nevarnih priložnosti, kljub precej hitri in agresivni igri na obeh straneh. V prvem polčasu so imeli gajevci rahlo premoč. Niso pa uspeli povesti, saj so bili strelci na vrata netočni. V drugem delu je igra potekala v glavnem na sredini igrišča. Najboljšo priložnost pa so imeli spet gajevci in sicer iz prostega strela, ki je končal za las čez prečko, ko je bil vratar nemočen. Nasplošno pa smo tokrat lahko videli precej hitro igro na obeh straneh, saj sta ekipi nastopili z mnogimi mladimi igralci. Nevarnejših akcij pa je bilo res malo, tako da so o rezultatu spet odločale 11-metrovke. Zemanek je bil tokrat zelo spreten in ubranil kar dva strela ter tako omogočil Gaji nastop v polfinalu.

V drevisnji tekmi (20.30) se bosta srečali Zarja in Primorec. (S. M.) Na sliki (foto Magajna) kapetan Primorja izroča sinu pokojnega Sergija Husuja šop cvetja. Na levi oče dveh sinov, ki sta umrla v prometni nesreči.

Trofeja Alpe Adria 90 na Opčinah Tanja Romano (Polet) osvojila prvo mesto

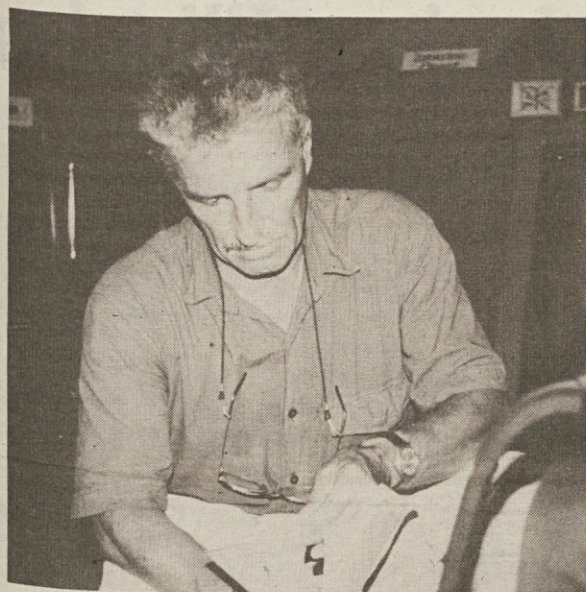
Pred dnevi so bila na Opčinah (na Poletovem kotalkališču in na kotalkališču Polispotkove Opicine) tekmovalja kotalkanju in v hokeju na kotalkah.

V umetnostnem kotalkanju je zanesljivo zmagala reprezentanca Furlanije-Juljske krajine, za katero je nastopila tudi poletovka Tanja Romano, ki je v svoji kategoriji tudi osvojila prvo mesto (19,6) pred Matejem Draščkom iz Domžal (19,1), tretja pa je bila Alenka Ivančič (Domžale). Na skupni lestvici je bila FJK prva z 42,5 točk, druge so bile Domžale (29,5), tretja pa Nova Gorica (13,0).

Dokaj zanimiva so bila tudi srečanja v hokeju na kotalkah.

IZIDI MLADINCI: FJK - Pulj 6:6; Pulj - Villach 4:9; FJK - Villach 10:0. LES- TVICA: 1. FJK, 2. Villach, 3. Pulj. ŽENSKE: FJK - Villach 3:0, LESTVICA: 1. FJK, 2. Villach. MOŠKI: FJK - Villach 7:3; FJK - Tržič 5:1; Villach - Tržič 1:5. LESTVICA: 1. FJK, 2. Tržič, 3. Villach.

Vodja odprave Alpe Adria Sagarmatha 90 je zbolel Tomaž Jamnik že doma

Tomaž Jamnik na zagrebškem letališču pred odhodom v Nepal

Iz Nepala prihajajo prve vesti o naših alpinistih, katerih cilj je v okviru odprave Alpe Adria Sagarmatha 90 osvojiti streho sveta, Everest. Žal je prispela tudi neljuba novica, da je moral vodja odprave Tomaž Jamnik zaradi nenadnih zdravstvenih težav prepustiti vodstvo Andreju Štremfiju in se vrniti v domovino. Jamnik se je predvčerajšnjim vrnil domov v Kranj in se prepustil zdravniški negi. Vsi mi želimo, da bi čimprej preostali težave in zdrav pričakal vrnitev svojih varovancev, ki so sedaj peš na poti proti baznemu taboru.

Z Jamnikom smo imeli telefonski pogovor, in povedal nam je, da se vsi člani odprave dobro počutijo. Med njimi vlada pravo vzdušje. Vse potrebne formalnosti v Kathmanduju so opravili zelo hitro, zataknilo pa se je v soboto, 25. t. m., ko bi bili morali z letali poleteti v Luklo. Slabo vreme je preprečilo polet, ker se monsun v Nepal podaljšuje, zato so se alpinisti v nedeljo odpeljali do kraja Jiri, odkoder so začeli dolgi pohod do baznega tabora. Zaradi nepredvidene spremembe v programu bodo alpinisti dosegli bazni tabor od 6. do 8. septembra, vendar zakasnitev ne bo v ničemer škodovala načrtom. Večino potrebne opreme so alpinisti že pred dnevi odposlali z letalom, preostala pa jim je sledila včeraj, medtem ko bo zvezni oficir odpotoval danes in dohitel naše alpiniste v baznem taboru. Takoj po prihodu v bazni tabor se bodo alpinisti lotili postavitve prvega višinskega tabora, kateremu bodo sledili drugi. (L. A.)

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Spominski pohod

SPDT poziva svoje člane in somišljenike, da se udeležijo spominskega pohoda »Bazoviški junaki 1990« ob 60-letnici ustrelitve Bidovca, Marušiča, Valenčiča in Miloša na bazovski gmajni, ki ga tradicionalno prireja planinski odsek Športnega združenja »Sloga«. Zbirališče planincev bo v nedeljo, 9. septembra, ob 9.30 pred vaškim spomenikom NOB v Bazovici. Planinci se bodo potem podali na pohod do Jezera nad Glinščico, po robu doline Glinščice do Drage in preko Peska ter Gročane na Kokoš. Z vrha Kokoši bodo pohodniki ob 14. uri sestopili do spomenika, kjer bo na sporedu spominska slovesnost s polaganjem vencev. Prireditelj spominskega pohoda vabijo k številni udeležbi in temu pozivu se pridružuje SPDT.

Sto družin na Nanos

V nedeljo, 2. septembra, je na sporedu tradicionalni vzpon stotih družin na Nanos, ki se ponavlja že dolgo vrsto let v prireditvi postojnskega planinskega društva. Pohoda na Nanos se vsako leto udeležuje veliko število planincev, zato SPDT vabi svoje člane, da se v nedeljo podajo na ta bližnji vrh, na katerem prireditelji obljubljuje prijetno planinsko srečanje, na katerem so številne možnosti za navzavo prijateljskih stikov med planinci tostran in onstran meje.

Visoka Rozojanska pot

V pripravi je izlet SPDT na Visoko rozojansko pot 15. in 16. septembra. Izlet je primeren za izkušene planince, ker vodi pot po nekaterih izpostavljenih zavarovanih prehodih. Podrobneje o dvodnevem izletu bomo še poročali, prijave pa sprejema ZSSDI (tel. 767304).

Na Mont Blancu

Pet tržaških planincev, štirje člani SPDT in član SK »Devin« se je sredi

avgusta udeležilo izleta na Gran Paradiso in Mont Blanc, ki ga je priredila Komisija za mednarodno sodelovanje pri Planinski zvezi Slovenije. V skupini sta bila tudi dva člana Obalnega planinskega društva v Kopru. Po vzponu na Gran Paradiso, ki je služil za aklimatizacijo, so se izletniki podali v Chamonix in se od tam v prekrasnem sončnem vremenu povzpeli na najvišjo goro Zahodne Evrope, na 4810 metrov visok Mont Blanc (Foto L. Abram). Vrh so dosegli po normalni poti s postankom v zavetišču De Gouter. (L. A.)

obvestila - obvestila - obvestila

informacije tel. št. 361476 (Walter Corbatti).

TPK SIRENA
ODSEK ZA ŠPORTNI RIBOLOV
obvešča, da se bo tečaj športnega ribolova in uporabe opreme začel v ponedeljek, 3. septembra. Informacije in vpisovanje vsak dan od 18. do 20. ure na pomorskem sedežu, Miramarski drevored 32, tel. 422696.

SEKCIJA ŠG IN ŠRG SZ DOM
obvešča, da se bodo pričele vsakodnevne skupne priprave za deklice ŠRG (pripravnica in selekcija) v torek, 4. septembra ob 15. uri (do 16.30), za fante (orodna telovadba) isti dan ob 16.30 (do 18.00). Vodstvo sekcije obenem obvešča vse novince, ki bi se želeli vpisati k orodni telovadbi (ŠG) ali k ritmiki (ŠRG), da bo vpisovanje kar ob urah treningov v telovadnici Kulturnega doma v Ul. Brass 20 v Gorici.

NOGOMETNI KLUB BOR
obvešča, da bo prvi trening v ponedeljek, 3. 9., ob 17. uri. Medtem se nadaljuje vpisovanje letnikov '80 - '84 tudi po telefonu (št. 51377) do petka od 17. do 19.30.

ŠD POLET KOŠARKARSKA SEKCIJA
obvešča, da se bo vadba v minibasketu začela v ponedeljek, 3. 9., na odprtem igrišču v Prosvetnem domu na Opčinah. Ob 15. uri bo vadba za letnike 1984/83/82 (trener Marko Burger), ob 16.15 pa za letnike 1979/80/81 (trener Igor Canciani). Vsi zainteresirani se lahko prijavijo kar neposredno na treningu ali pa na sedežu ŠD Polet na Opčinah (Prosvetni dom) vsak dan od 10.30 do 12.30 (tel. 213403).

ZADRUGA BIKE TEAM
iz Prečnika priredi v nedeljo, 2. septembra »1. kraški pokal« z gorskimi kolesi (mountain bike). Zbirališče bo pred Občino v Zgoniku ob 8. uri, start pa bo ob 9. uri. Za informacije tel. 200939 (Marko).

v prazno in nekam zamaknjen proti najbližnjim potnikom pravi: »Poglej ga tujca, kako lepo deklo je dobil, jaz sem mu jo dobil, ko pa je treba s tujci, z gringji, ravnati dobro, pogledajte jih, kako lepo sedita, kako se bosta kmalu gledala, pogledjte, kako avtobus drsi po tej pokrajini, pogledjte oblake, pogledjte Kristusa na razpelo, pogledjte.«

Ostali potniki so se sedaj začudeno pogledali, vendar pa kaj kmalu zamahnili z roko, češ, povsod dobiš kakega norčaka ter se spet zatopili v svoje misli. Mene pa je Antoniov samogovor motil, zato sem se obrnil proti črnolaski na moji desni ter začel govoriti nekaj vsakdanjega. Običajne fraze. Zazrl sem se v njen obraz: eden od tolikih. Prav nič posebnega ni, ne lep, ne grd, ne poln ne prazen, ne izrazit ne neizrazit, ne svetel ne temen, ne širok ne ozek. Toda njeni črni lasje! Pogled mi je skoraj nagonsko spolzel z njenih vranjih prog proti oblakom tam daleč, tam na dnu. In med črnimi lasmi in črnim nebom je naenkrat nastala skrita, bratovska, a vendar naravnost demonska zveza, ki sem jo začutil kot tok, kot magični eliksir, ki se preteka od enih do drugih prav preko mene. Mene, ki naključno sedim tam, ki nehote prekinjam to nadčloveško zvezo.

Zdrznem se. Nekaj se ob tej misli v meni upre. Saj ni res, ne more biti res, mi pravi. Le mlado, preprosto deklo je, ki od nekod nekam potuje. Nekaj spregovorim, banalnosti. Od kod si, kaj delaš, kam greš, kakšno čudno vreme, kdaj si stopila na avtobus. Po običajnih vprašanjih in odgovorih mi pravi, da je revna, da se zaradi tega ni mogla vpisati na univerzo, in to mi zveni kot laž, nisem pa mogel razumeti, kaj mi je odgovorila, ko sem jo vprašal po poklicu. Nekaj je

Muzej je ob robu ogromnega mestnega parka Bosque de Chapultepec v elitnem delu mesta. Iz njegove vsebine izžareva ne vem koliko iskrena želja, da se ohrani staro kulturo iz dežel današnje Mehike neoskrunjeno, torej brez posegov, ki so bili značilni za nasilno pokristjanjevanje domačinov.

V tem muzeju se morda tudi skriva zahrbtno psihološko orožje manjšine čistih belcev, ki z njegovim sijajem slepijo za razred in več nižje postavljene mestice in indios.

Karkoli naj že bo, je muzej res edinstven in ko sem zjutraj med prvimi vstopal v široko vežo sem bil vznemirjen ob misli, da bom v naslednjih urah videl v živo dokaze o nekdanjem sijaju dežele. Emotivno sem pomislil tudi, da so bile v tem muzeju razstavljene risbe tržaških slovenskih dijakov, ki so sodelovali pri akciji v zvezi z olimpijskimi igrami.

Na prostranem notranjem dvorišču muzeja stoji dežnik podobna struktura izpod katere pa je urejen padec vode. Na nepokritem delu dvorišča je umetno jezero s trsjem, ki je bilo značilno za laguno, na kateri je stalo slavno mesto Tenochtitlan (izgov. Tenočtitlan).

Vsaki od zemljepisno omejenih kultur je namenjena ena dvorana. Nadstropje vsebuje etnografske razstave s prikazi vsakdanjih opravil kmetov, obrtnikov, gospodinj, ribičev... Ob enostavni vaški arhitekturi so v tem delu muzeja prikazana tudi tipična oblačila domačinov iz vseh delov Mehike.

Kaj je v muzeju najlepše? Težka odločitev. Za ogled si mora potnik vzeti cel dan, boljše pa bi bilo priti dvakrat po pol dneva, ker po nekaj urah nasičenost nekoliko skrha zbranst.

Brez dvoma sta zanimivi Sala de Teotihuacan z rekonstrukcijo dela templja Quetzalcoatlva in naravnih velikosti ali pa Sala Tolteca z dodatnim Atlantom in s fantastično sliko s prizorom o domnevni tehniki za postavljanje težkih kipov na ploščad v Tuli. V Sala del Golfo de Mexico je ogromna (višina 2 metra) kamnita glava neznane osebnosti. V njej pa se nahaja tudi kip boginje Xilonen, katere obličje krasi naslov te nadaljevanke. Našli so ga v Teayu pri Veracruzu, v kipu pa naj bi bil prisoten vpliv iz osrednje Mehike.

Nasproti vhodne veže pa je na drugi strani dvorišča Sala Mexica, ki v sebi strinja najdbe iz stare prestolnice Tenochtitlana. Mexicas (ali Aztecas) so osnovali najmočnejšo politično enoto Srednje Amerike. Bili so dobri vojaki in zato osvajalci. S spretnimi trgovskimi zvezami so svoj vpliv razširili do obal mehiškega zaliva in na jugu do Oaxace. Od zavzetih mest in dežel so terjali dajatve in redno tudi ljudi za žrtve svojih duhovnikov raznim božanstvom. Prvi Španci, ki so padli v tiste kraje, so zabeležili ve-

liko strogost Aztekov. Strah pred gospodarji Tenochtitlana je bila slednjim usodna, ker so se podjarmljena mesta rada predajala Špancem, da bi se otresla nadvlade glavnega mesta.

Slikar Luis Cavarrubias je na podlagi spisov španskih kronistov in arheoloških najdb narisal razglednico Tenochtitlana, kakršno naj bi Hernan Cortés poslal španskemu kralju iz naporenega osvajalskega izleta.

Pogled je iz juga. Mesto leži na prostrani laguni, med skupinami hiš pa tečejo pravokotno zadržani kanali. Benetke izgledajo danes le malo drugačne. Proti vzhodu je speljan nasip, ki vodi v Texcoco, ista smernica pa je proti zahodu podaljšana v Tacubo. Pot teče skozi glavni trg, v katerega se iz juga steka po nasipu pot iz Xochimilca. Iz juga je po drugem nasipu iz Xochimilca urejen tudi vodovod. Vse je čudovito, zaradi poti po nasipih in zaradi vodovoda pa izgleda mesto zelo ranljivo. Voda iz lagune ni primerna za pitje.

Na glavnem trgu se nahaja tempelj bogov Tlaloc in Huitzilopocetli ter sveetišči Tecatlipoce in Quetzalcoatl. Te zgradbe so obkrožene od nižjih palač. Vse je zgrajeno po točnem načrtu, vse je strogo pravokotno.

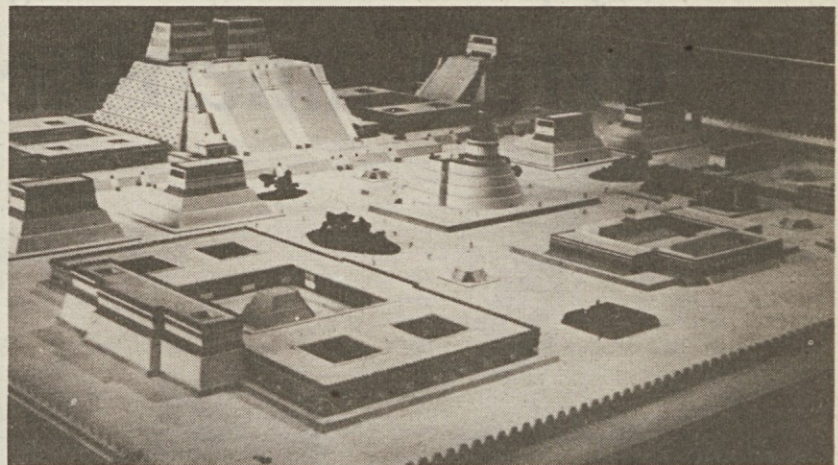
Prikazan je tudi možen videz trga v Tlatelolcu s skrbno urejenimi vrstami kmetov, vrtnarjev in obrtnikov, ki ponujajo svoje blago in znanje. Plačilno sredstvo naj bi bila zrna kakava, promet pa je bil uresničen tudi preko barantanja. Izredno bi bilo danes videti v živo tisti sejem in ga primerjati s še živimi v San Cristobalu ali Chichicasteangu.

Tenochtitlan, kakršnega je naslikal Cavarrubias, so doživljali Cortés in njegovi vojaki v živo. Opisal pa ga je Bernal Diaz del Castillo:

»Zjutraj smo se napotili iz Ixtapalape in napredovali po poti, ki je bila široka osem korakov ter je vodila naravnost in brez ovinkov v Mexico. Čeprav je bila pot široka, je bila polna ljudi. Takih, ki so hoteli v mesto in drugih, ki so iz njega odhajali. Bili pa so tudi ljudje, ki so se gnetli na poti samo, da bi nas videli. Polni so bili stolpi in terase hiš, polni radovednežev pa so bili tudi kanuji ob straneh nasipa. Domačini še nikoli niso videli konjev in ljudi, kakršni smo bili mi. Nismo docela dojemali, če smo sanjali, ali pa je bila pred nami stvarnost... Pred nami je bilo veliko mesto Mexico.

Bilo nas ni niti 400 vojakov in upoštevali smo svarila, ki so nam odsvetovala vhod v mesto, ker so nas nameravali vse pobiti. Naproti so nam prišli veljaki prekriti z bogatimi oblačili. Pošiljal nam jih je veliki Montezuma.

Čim so prišli pred Cortésa, so v svojem jeziku izrekli dobrodoščilo in v znak miru položili dlan na tla in jo nato poljubili.

Tako naj bi se glavni trg Tenochtitlana prikazal prvim španskim osvajalcem

Ko to stori, ne mislim čisto na nič. Antonio se je pač hotel z menoj - tujcem pošaliti, ali pa mi celo napraviti uslugo, tako da sem ves dogodek sprejel kot prijetno sprejmembo. Le nekaj mi ne gre v račun. Nekaj, česar si ne znam razložiti. Nekaj; kar me na hrbtu žge. Nenadoma se obrnem in srečam Antoniov pogled. Stresel sem se. Ves se je spremenil, čeprav ni na zunaj izkazoval nikakršne spremembe. Toda oči, oči. Sedaj razumem, te so me žgale, njegov pogled me je žgal, se mi je zarezal na kožo, v dušo. Sedaj vem, da se bo nekaj zgodilo, da se mora nekaj zgoditi. Saj so tam zunaj peklenski oblaki, saj je tu notri peklenski Antoniov pogled. Stari domačin me še gleda, ter nekam

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, ttx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

četrtek, 30. avgusta 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Preiskovalci bodo ponovno zaslišali sina in ženo domnevnega morilca

Zastoj v preiskavi o umoru male Cristine Capoccitti

AVEZZANO — V preiskavi o umoru male Cristine Capoccitti so včeraj zabeležili nekaj novih zapletov. Domnevni morilec Michele Perruzza je sicer še vedno zaprt v Avezzanu, za sedaj pa niso še poskrbeli za skupno zasliševanje očeta in sina, ki je najprej prevzel nase breme zločina, nato pa je priznal, da je bil priča okrutni očetovi gesti.

Branilca domnevnega morilca sta včeraj demantirala vire javnega obveščanja, ki so poročali o lažnih izjavah žene in sina 40-letnega zidarja. Preiskovalni sodnik je vsekakor že poskrbel za dodatna zasliševanja obeh. Odvetnik Maccallini je dejal, da preiskovalci pazljivo pregledujejo krvne madeže na hlačah in majici Cristininega strica, sam pa je priznal, da je trdno prepričan v njegovo nedolžnost. Kljub temu pa je dodal, da se bo odpovedal klientu, če bo neizpodbitno dokazano, da je Perruzza ubil Cristino. Karabinjerji odnašajo vreče z umazaniam perilom domnevnega morilca, zidarja Michela Perruzze (na slikah AP)

Razdejanje v Illinoisu

CHICAGO — Nad Illinoisom so se v torek znesli kar štirje različni tornadi, ki so marsikateri predel te ameriške zvezne države povsem razdejali. Najhujše je v kraju Crest Hills (na sliki AP), kjer je bilo 26 mrtvih, 300 ranjenih, od katerih so nekateri v izredno kritičnem stanju, tisoč ljudi pa je ostalo brez strehe. Prizadeti kraj leži kakih 50 km jugozahodno od Chicaga.

Prvi tornado je začel razsajati ob 15.40 ter je porušil marsikatero hišo, odnesel pa je strehe tudi s tri in več nadstropnih poslopij. Močan veter je porušil daljnove in povzročil black-out na vsem območju, kar je še povečalo paničen strah prebivalstva. Trenutno so na vsem prizadetem območju prepovedali porabo vode, ker bi slednja utegnila biti onesnažena.

Poleg Crest Hillsa sta bila še zlasti prizadeta kraja Joliet in Plainfield, kjer je veter porušil poslopje s 40 stanovanji.

V svojem pričevanju Dale Moffet iz Plainfielda pravi, da je najprej mislil, da gre za iraški napad, zato je takoj legel na tla, kar mu je najbrž rešilo življenje, saj mu je veter porušil hišo do temeljev.

Strah pred pojavom maničnega morilca ki ubija študentke

GAINESVILLE — V Gainesvillu, kjer ima svoj sedež Floridska univerza, so v zadnjem tednu zabeležili kar pet umorov. Žrtve so štiri dekleta in mlad fant, preiskovalci pa so morali priznati javnosti, da gre za zločine, ki jih je očitno zagrešil kak manični morilec.

V mestecu se je razširila prava psihoza. Mnogi starši so že prišli po svoje otroke, ki sledijo univerzitetnim tečajem, študentkam pa so oblasti svetovale, naj ne gredo nikamor same.

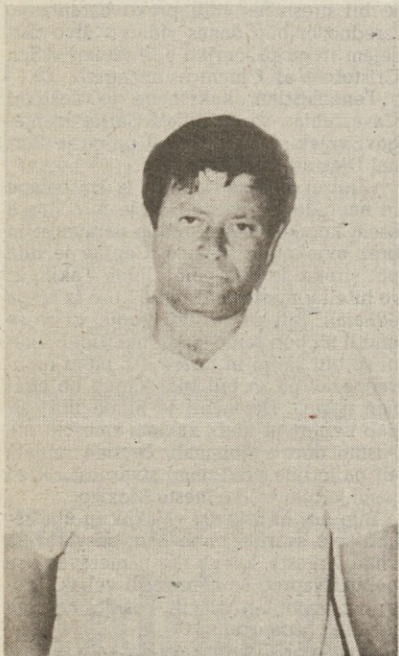
Preiskovalce zelo skrbi pojav maničnega morilca, saj ne izključujejo možnosti, da bi to bila kaka neprisebna oseba, ki bi rada izenačila tragični rekord Teda Bundyja. Bundyja so usmrtili januarja letos v državnem zaporu, ki je oddaljen le 40 kilometrov od Gainesville, sodniki pa so ga priznali za krivega umorov nekaj desetih mladih deklet, med katerimi sta bili tudi dve univerzitetni študentki. Ko so predvčeršnjim našli trupla zadnjih dveh žrtev, so policijski agenti ugotovili, da je morilec posilil obe mladenki in ju šele nato razmesaril z nožem.

Vanacora bi lahko izpustili iz zapora še konec tega tedna

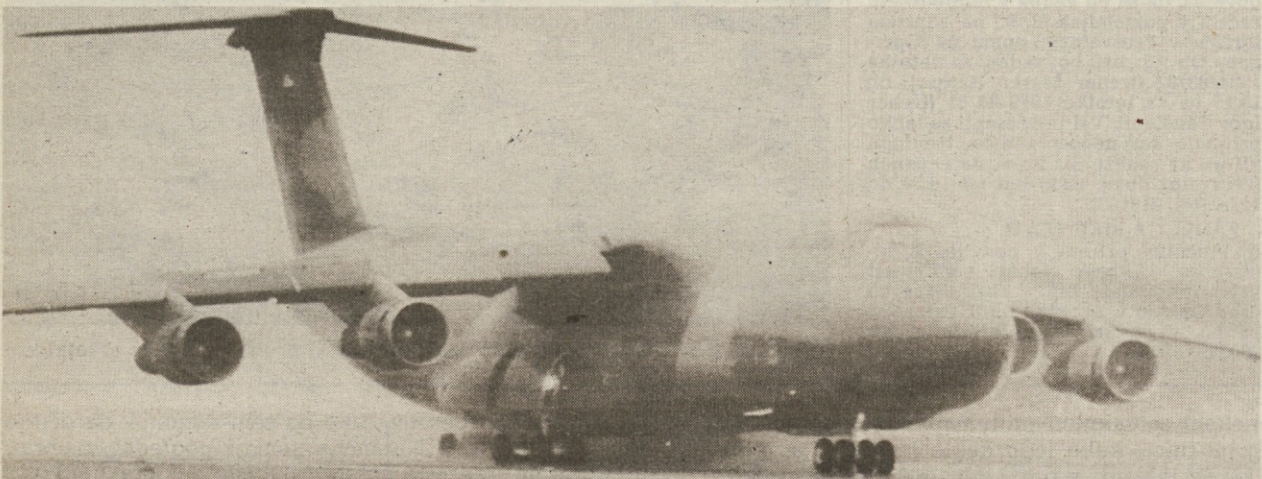
RIM — Danes zjutraj, ali vsekakor do petka zjutraj, bo rimsko sodišče odločalo o Pietrinu Vanacoru, ki je do danes glavni in edini osumljenec v primeru umora Simonette Cesaroni. Po pregledu krvnega madeža na hlačah vratarja poslopja v Ulici Poma so namreč ugotovili, da gre za sledove njegove krvi.

V kratkem bodo pripravljene tudi analize krvi, ki so jo našli na šipah dvigala in v kletnih prostorih, branilci vratarja pa so že predvčeršnjim zahtevali od sodnikov, naj Vanacora izpustijo na svobodo zaradi primankovanja dokazov. Zbor sodnikov se bo moral zato odločiti, če potrditi pripor do 12. septembra, ko bo vsekakor zapadel rok za priporo, ali dovoliti Vanacoru, da že v prihodnjih dneh zapusti zapor.

Branilec domnevnega morilca je izrazil prepričanje, da bi morali sodniki upoštevati rezultate pregleda krvne skupine in DNA, ki po njegovem izključujejo možnost, da je Vanacore umoril tajnico. Sodniki so včeraj zaslišali Vanacora, ki vztraja pri trditvi, da je povsem nedolžen.

Do nesreče je prišlo na dan obletnice tragičnega trčenja dveh letal skupine »Frece Tricolori« v Ramsteinu V nesreči ameriškega vojaškega letala 13 mrtvih

FRANKFURT — Trinajst ameriških državljanov je včeraj izgubilo življenje v letalski nesreči v Ramsteinu v Zvezni republiki Nemčiji, kjer je takoj po vzletu strmoglavilo orjaško transportno letalo C-5A galaxy, ki je bilo v okviru pomožnih ameriških enot tudi vključeno v vojaško akcijo v Zali-vu. V nesreči so bili hudo ranjeni še štirje vojaki, ki se zdaj zdravijo v bolnišnici v Ramsteinu. Med osebjem na krovu je bilo nekaj rezervistov, ki so v civilnem življenju bili piloti, bilo pa naj bi tudi nekaj žensk.

Letalo se je zrušilo v bližnji gozdček po koncu vzletne steze v Ramsteinu nekaj minut pred eno uro zjutraj. Ob padcu se je takoj vnelo, ameriške vojaške oblasti pa so takoj zagotovile nemškimi civilnim oblastem in krajev-nemu prebivalstvu, da na letalu ni

bilo nevarnih snovi, temveč le zdravila, medicinske naprave in nekateri rezervni deli namenjeni ameriškim enotam v Savdski Arabiji. Kot so sporočili, vzroki za včerajšnjo nesrečo še niso znani.

Galaxy je v torek priletel iz Kalifornije in je bil namenjen v bližnje ameriško oporišče Rhein-Main v bližini Frankfurta, ki je le 120 kilometrov oddaljen od Ramsteina, ki je v okviru NATO največje ameriško oporišče na tujem in je v zadnjem mesecu tudi predstavljalo glavno oporišče za odhod ameriške vojske v Perzijski zaliv, kamor naj bi po kratkem postanku v Rhein-Mainu poletel tudi strmoglavljeno galaxy.

Ob rob včerajšnji nesreči je treba omeniti tudi tragično naključje, da sta ravno včeraj potekali dve leti od tragedije, ki se je v Ramsteinu pripetila 28. avgusta 1988 med nastopom italijanske letalske akrobatske skupine »Frece Tricolori«. Takrat je zaradi trčenja med dvema letaloma umrlo sedemdeset oseb, približno 450 pa jih je bilo ranjenih.

S smrtjo trinajstih vojakov se je štelo žrtev v ameriški vojski od začetka akcije »Ščit v puščavi« v Savdski Arabiji povzpelo na petnajst. Vsi so umrli v nesrečah, prvi dve žrtvi pa sta bili že pred dnevi neki 19-letni vojak in 30-letni narednik, ki sta umrla v Savdski Arabiji.

C-5A galaxy je največje letalo na svetu in v njegovem trupu je prostora za dva največja in najmodernejša ofenzivna ameriška tanka M-1 Abrams, šest ofenzivnih helikopterjev AH-64A apache in ponese pa lahko še do 360 mož v popolni bojni opremljeni.

Na slikah AP: arhivski posnetek orjaškega transportnega letala vrste C-5A galaxy (na gornji sliki), ki ga ameriška vojska uporablja za prevoz največjih tovorov in od katerega je po strmoglavljenju v bližini oporišča Ramstein v Zvezni republiki Nemčiji ostal le še kup skrotovičene pločevine.

